

แผนปฏิบัติการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมระยะ ๕ ปี

(พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วย

การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

แผนปฏิบัติการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมระยะ ๕ ปี
(พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วย
การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สารบัญ

		หน้า
บทที่ ๑	การเปลี่ยนผ่านสู่ยุคเศรษฐกิจดิจิทัลในบริบทโลก	๗
บทที่ ๒	บริบทของประเทศไทยในยุคดิจิทัล: ความท้าทายและโอกาส	๑๓
บทที่ ๓	เป้าหมายของการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลไทยแลนด์ในระยะ ๕ ปี	๑๙
บทที่ ๔	ประเด็นขับเคลื่อนหลักเพื่อการเปลี่ยนผ่านรายยุทธศาสตร์	๒๕
บทที่ ๕	กลไกการขับเคลื่อน	๗๗

บทนำ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ตามพระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๖๒ เป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศซึ่งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ นโยบายและแผนระดับชาติดังกล่าวได้กำหนดทิศทางการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลโดยมีความมุ่งหมายสำคัญเพื่อปฏิรูปประเทศไทยให้ทันต่อบริบทการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วไปสู่ยุคดิจิทัล

ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมนั้น คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) โดยแปลงวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ระยะยาวของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมสู่กรอบการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมในระยะสั้นโดยมุ่งเน้นการเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปสู่การเป็นประเทศที่ขับเคลื่อนและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเต็มศักยภาพ หรือ “Digital Transformation” อันเป็นการสร้างรากฐานการพัฒนาประเทศให้เป็นประเทศที่ขับเคลื่อนการพัฒนาทั้งในมิติทางเศรษฐกิจและสังคมด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างศักยภาพในการแข่งขันของประเทศและการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

แผนปฏิบัติการฉบับนี้จะเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินงานในลักษณะบูรณาการระหว่างหน่วยงานของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยมุ่งเน้นการดำเนินงานในลักษณะของเครือข่ายหรือพันธมิตรร่วมกัน โดยมีกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นแกนกลาง ในการบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทั้งในมิติภารกิจเชิงยุทธศาสตร์ (Agenda based) มิติเชิงพื้นที่ (Area based) และมิติการบริหารจัดการและพัฒนานวัตกรรมบริการ (Innovation based) เพื่อการเปลี่ยนผ่านประเทศไทยสู่การเป็นประเทศที่ขับเคลื่อนและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเต็มศักยภาพ

การเปลี่ยนผ่านสู่ยุค เศรษฐกิจดิจิทัลในบริบทโลก

บทที่ ๑

การเปลี่ยนผ่านสู่ยุคเศรษฐกิจดิจิทัลในบริบทโลก

วิวัฒนาการด้านเทคโนโลยีดิจิทัลถูกพัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่องและรวดเร็วแบบก้าวกระโดด ซึ่งมีอิทธิพลต่อรูปแบบการดำเนินวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ โดยสะท้อนผ่านทางพฤติกรรม การบริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม ดังเช่น การซื้อขายสินค้าบริการที่ไม่จำเป็นต้องมีหน้าร้านอีกต่อไป แต่เป็นการค้าขายผ่านออนไลน์ หรือการแสวงหาความรู้เพื่อเพิ่มพูนทักษะใหม่ๆ ซึ่งไม่จำเป็นต้องเดินทางไปอบรมตามสถาบันการศึกษาต่างๆ แต่สามารถศึกษาผ่านสื่อออนไลน์ได้อย่างตรงตามความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนรู้ เป็นต้น อันเป็นผลพวงของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

ปัจจุบันหลายประเทศทั่วโลกโดยเฉพาะประเทศพัฒนาแล้วได้นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลใน ๕ มิติ

๑. การเชื่อมต่อ (Connectivity)

การเชื่อมต่อในที่นี้มิได้หมายความว่าเพียงเรื่องของสร้างโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ เช่น ถนน รถไฟ รถไฟความเร็วสูง หรือโครงสร้างพื้นฐานบรอดแบนด์เท่านั้น แต่เป็นการกล่าวถึงการสร้างให้สังคมชุมชนเศรษฐกิจ เกิดการ Connectivity หรือการเชื่อมต่อกันนั้น ซึ่งหมายถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานบรอดแบนด์คุณภาพสูง อันเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นสำหรับการต่อยอดการพัฒนา และใช้บริการต่างๆ เป็นพื้นฐานในการเชื่อมโยงคน ทรัพยากร อุปกรณ์ดิจิทัล และทุกสรรพสิ่ง

๒. ทักษะด้านดิจิทัล (Human Capital/ Digital Skill)

ประเทศที่พัฒนาแล้วในหลายประเทศได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล เนื่องจากเห็นถึงความสำคัญและโอกาสอันยิ่งใหญ่ที่จะเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศไทย ทักษะด้านดิจิทัลจึงได้กลายเป็นทักษะพื้นฐานเป็นทักษะที่จำเป็นในการใช้งาน และสร้างประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล ขณะเดียวกันก็ต้องเฝ้าระวังผลกระทบทางลบ อันเกิดจากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในทางมิชอบและหรือไม่เหมาะสม

๓. การใช้ข้อมูลผ่านเครือข่าย (Data Driven)

เป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องกล่าวถึง เพราะการพัฒนาอุตสาหกรรมให้ไปสู่ Industry 4.0 ได้นั้นปัจจัยสำคัญคือ การใช้ข้อมูลผ่านเครือข่าย เมื่อโลกจริงและโลกเสมือนถูกผนวกรวมเข้าด้วยกัน ภาคบริการโดยเฉพาะภาคการเงินและการธนาคาร เป็นตัวอย่างของการเปลี่ยนผ่านที่รวดเร็ว และเห็นเด่นชัดที่สุด เนื่องจากเป็นภาคเศรษฐกิจของการแลกเปลี่ยนข้อมูลและมีการนำเทคโนโลยี

สารสนเทศและการสื่อสารตลอดจนระบบอัตโนมัติ มาใช้มากมายในทุกขั้นตอน ตลอดจนหลายกิจกรรมที่เกิดขึ้นบนโลกของความเป็นจริงถูกย้ายไปในโลกออนไลน์เกิดการสร้างและแลกเปลี่ยนข้อมูลจำนวนมากมหาศาลโดยเฉพาะใน Social Media และทำอย่างไรจึงจะสร้างประโยชน์จากการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่เหล่านี้

๔. เทคโนโลยีเปลี่ยนโลก (Digital Disruption)

เทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยจะเข้ามาปรับเปลี่ยนกฎเกณฑ์ กติกา รูปแบบและโครงสร้างของทุกสิ่ง เกิดการพลิกโฉมรูปแบบการดำเนินชีวิต การประกอบธุรกิจและเศรษฐกิจโลก เช่น การเกิดอีเมลทำให้คนส่งจดหมายทางไปรษณีย์น้อยลง สมาร์ทโฟนมีกล้องถ่ายรูปทำให้อุตสาหกรรมกล้องเปลี่ยน รวมถึง รูปแบบการเก็บข้อมูลที่เปลี่ยนไปอยู่บนคลาวด์คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

๕. การสร้างบริการสาธารณะในระบบดิจิทัล (Digital Public Service)

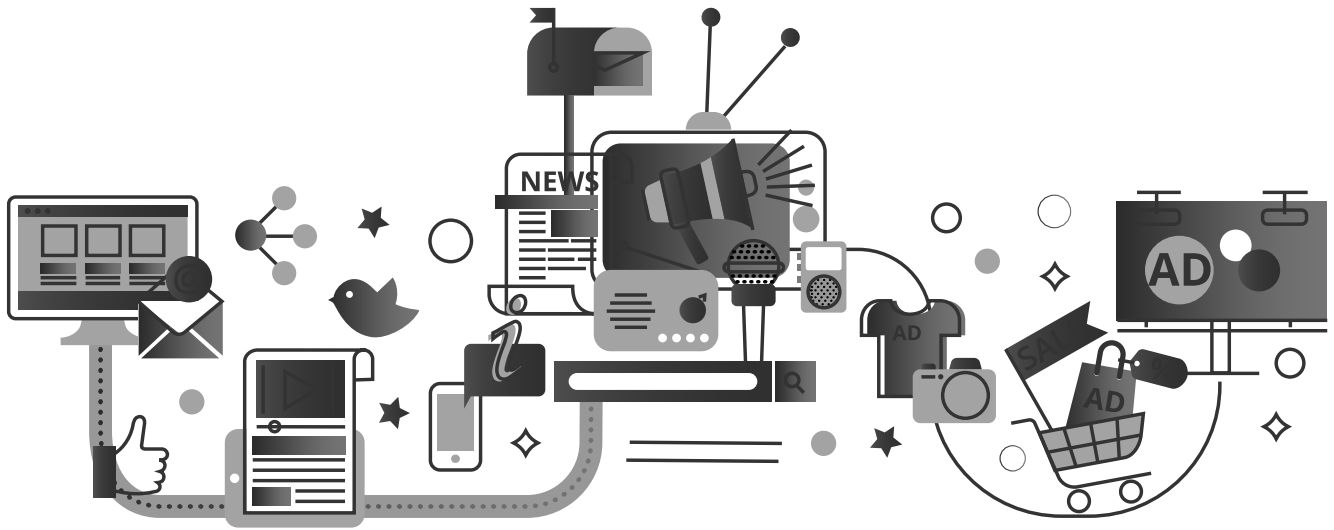
หลายประเทศปรับตัวและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบริการสาธารณะ เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีและความสะดวกสบายในการดำรงชีวิตให้กับประชาชน ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือ การสร้างระบบบริการขนส่งมวลชนที่ผู้ใช้บริการสามารถวางแผนการเดินทางผ่าน Mobile Application เป็นต้น ดังนั้นบริการสาธารณะจะกลายเป็นระบบดิจิทัลที่ทุกคนเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลาและสร้างความสะดวกให้กับทุกคนในสังคม

ดังนั้น จากที่กล่าวข้างต้นจะพบว่าเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเทคโนโลยีที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการใช้ชีวิตของประชาชน ส่งผลกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลากหลายมิติ อันเนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เป็นไปอย่างก้าวกระโดด ความสามารถในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลจึงเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาประเทศ ดังที่หลายประเทศ ได้ตระหนักถึง จึงได้ทุ่มการลงทุน การพัฒนา และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในทุกภาคส่วน จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ควรต้องตระหนักถึงดังต่อไปนี้

- ๑) **ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางนวัตกรรมอย่างพลิกผัน (Disruptive Innovation)** โดยมีเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นตัวเร่งสำคัญ เช่น Xaas, Cybersecurity, Artificial Intelligence, Mixed Reality, Predictive Analytics, 5G, Cognitive Computing, Software-Defined Anything, Commercial Drones เป็นต้น^๑ เทคโนโลยีดิจิทัลเหล่านี้จะมาเปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรมและสังคม สร้างตลาดใหม่ เกิดผู้ประกอบการกลุ่มใหม่ รูปแบบธุรกิจใหม่ ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเดิมในรูปแบบ เพื่อขับเคลื่อนโอกาสการเติบโตทั่วโลก
- ๒) **ก่อให้เกิดการปฏิวัติการตลาดด้วยสื่อสังคมออนไลน์** โดยสื่อสังคมออนไลน์กลายมาเป็นสื่อกระแสหลักของโลกในยุคปัจจุบันส่งผลให้เกิดการพัฒนาเครื่องมือหรือแอปพลิเคชันใหม่ๆ ที่มาเปลี่ยนรูปแบบการปฏิสัมพันธ์ในสังคม มีการเสนอขายสินค้าและบริการแบบเฉพาะเจาะจงเป็นรายบุคคลมากขึ้น เจ้าของผลิตภัณฑ์ต้องเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้ามากขึ้น เพื่อสามารถให้บริการได้ตรงกับความต้องการของลูกค้า มีปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าได้ดีขึ้น สร้างคุณค่าให้กับลูกค้า สามารถเพิ่มระดับความพึงพอใจ และรักษาลูกค้าไว้ได้
- ๓) **ก่อให้เกิดการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการผลิตมากยิ่งขึ้น (Consumption To Production)** โดยในอดีตที่ผ่านมาสังคมในระดับประชาชนยังใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร หรือกิจกรรมสาระบันเทิงเป็นส่วนใหญ่ แต่ในยุคปัจจุบันนั้นจะเป็นโลกที่ประชาชนและผู้บริโภคกลายเป็นผู้ผลิตโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อส่งเสริมให้เกิดการผลิตที่ประหยัดต่อขนาดที่มากขึ้น จากการใช้ทรัพยากรร่วมกันหรือการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานมีประสิทธิภาพมากขึ้นจากการใช้ระบบ AI, Big Data ประกอบการวิเคราะห์ แม้กระทั่งเกิดอาชีพใหม่ๆ มากขึ้น และวิธีการประกอบอาชีพที่เปลี่ยนไปจากเดิม
- ๔) **ก่อให้เกิดการแข่งขันที่อยู่บนพื้นฐานของนวัตกรรมสินค้าและบริการ (Innovation Economy)** โดยในโลกยุคดิจิทัลนี้ การแข่งขันในเชิงราคาจะเป็นเรื่องของอดีต (เช่น การตัดราคาสินค้าและบริการกันทางออนไลน์) และธุรกิจที่ไม่สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนการทางธุรกิจ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการเดิมของตน หรือสร้างสินค้าและบริการใหม่ๆ ที่ตอบสนองความต้องการของตลาด จะไม่สามารถแข่งขันได้อีกต่อไป ในขณะที่ภาคธุรกิจก็ต้องเพิ่มทักษะในการใช้หรือวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่มากขึ้น หรือภาคธุรกิจสามารถปรับรูปแบบการทำงานได้ยืดหยุ่นขึ้นผ่านระบบ Cloud และการเชื่อมต่อกันระหว่างคนและอินเทอร์เน็ต อย่างไรก็ตาม ภาคธุรกิจก็ควรเตรียมความพร้อมในการรับมือที่จะแข่งขันกับธุรกิจอื่นที่ไม่เคยเกี่ยวข้องกันมาก่อนด้วย

^๑ Frost&Sullivan, Top 50 Emerging Technologies, ๒๐๑๗

- ๕) ก่อให้เกิดการใช้ระบบอัจฉริยะ (Smart Everything) มากขึ้น ซึ่งจากนี้ไปจะเป็นเรื่องของการใช้เทคโนโลยีและแอปพลิเคชันอัจฉริยะต่างๆ ในกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมมากขึ้นเรื่อยๆ ตั้งแต่ระดับประชาชน เช่น การใช้ชีวิตประจำวันในบ้าน การเดินทาง การดูแลสุขภาพ การใช้พลังงาน ไปถึงระดับอุตสาหกรรม เช่น การเกษตร การผลิตสินค้าในโรงงาน หรือแม้กระทั่งเรื่องการเฝ้าระวังภัยพิบัติ การดูแลสิ่งแวดล้อม และอื่นๆ อีกมากมายในอนาคต
- ๖) ก่อให้เกิดข้อมูลทั้งจากผู้ใช้งานและจากอุปกรณ์เซ็นเซอร์ต่างๆ จำนวนมหาศาล โลกดิจิทัลจึงเป็นโลกของการแข่งขันด้วยข้อมูล ซึ่งศักยภาพในด้านการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่จะเป็นเรื่องจำเป็นและเป็นพื้นฐานสำหรับทุกหน่วยงานและองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน นอกจากนี้ ข้อมูลส่วนบุคคลมีความสำคัญมากทั้งในเชิงธุรกิจ และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลจะกลายเป็นประเด็นสำคัญที่สุดในยุคของ Big Data
- ๗) ก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านความปลอดภัยไซเบอร์ ตามมาอีกหลายรูปแบบเช่น การก่อวินาศกรรม สร้างความรำคาญแก่ผู้ใช้ระบบ การเข้าถึงข้อมูลและระบบโดยไม่ได้รับอนุญาต การรั่วไหลข้อมูลและระบบ การสร้างความเสียหายแก่ระบบ การจารกรรมข้อมูลบนระบบคอมพิวเตอร์ (ข้อมูลการค้า การเงิน หรือข้อมูลส่วนตัว) หรือแม้แต่การโจมตีโครงสร้างพื้นฐานที่มีความสำคัญยิ่งยวดที่สามารถทำให้ระบบเศรษฐกิจหยุดชะงักและได้รับความเสียหายหรือเกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้คน โดยที่ภัยไซเบอร์เหล่านี้ล้วนแล้วแต่พัฒนาอย่างรวดเร็วตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและบ่อยครั้งยังเป็นเรื่องที่ทำจากนอกประเทศ ทำให้การป้องกันหรือติดตามจับกุมการกระทำผิดเป็นเรื่องที่ยากและสลับซับซ้อนมากขึ้นอีกด้วย
- ๘) ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในเรื่องของโครงสร้างกำลังคน ทั้งในเชิงลบและเชิงบวก งานหลายประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคอุตสาหกรรม โรงงาน และภาคบริการ จะเริ่มถูกทดแทนด้วยระบบอัตโนมัติจากเทคโนโลยีดิจิทัลที่สามารถทำได้ดีกว่าและมีประสิทธิภาพมากกว่า (เช่น พนักงานขายตัว การใช้บริการทางการเงิน) ขณะเดียวกันก็จะมีงานรูปแบบใหม่ที่ต้องใช้ความรู้และทักษะสูงเกิดขึ้น เช่น นักวิทยาศาสตร์หรือผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูล ผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านโซเชียลเน็ตเวิร์ค นักธุรกิจดิจิทัล ฯลฯ นอกจากนี้จะมีงานบางประเภทที่อาจต้องเปลี่ยนบทบาทไป เช่น ครู กลายเป็นผู้อำนวยการสอนมากกว่าผู้สอน

เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม การใช้ชีวิตประจำวันของประชาชน การเปลี่ยนกระบวนทัศน์ทางความคิด รูปแบบการมีปฏิสัมพันธ์ของคนในสังคม การปฏิรูปกระบวนการทางธุรกิจ ซึ่งรวมถึงการผลิตการค้า การบริการ และการบริหารราชการแผ่นดิน อันนำมาสู่การพัฒนาทางเศรษฐกิจการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคม โดยแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลของประเทศไทยนั้นจะตั้งอยู่บนคุณลักษณะสำคัญที่เกิดจากความสามารถและพลวัตของเทคโนโลยีดิจิทัล อันได้แก่

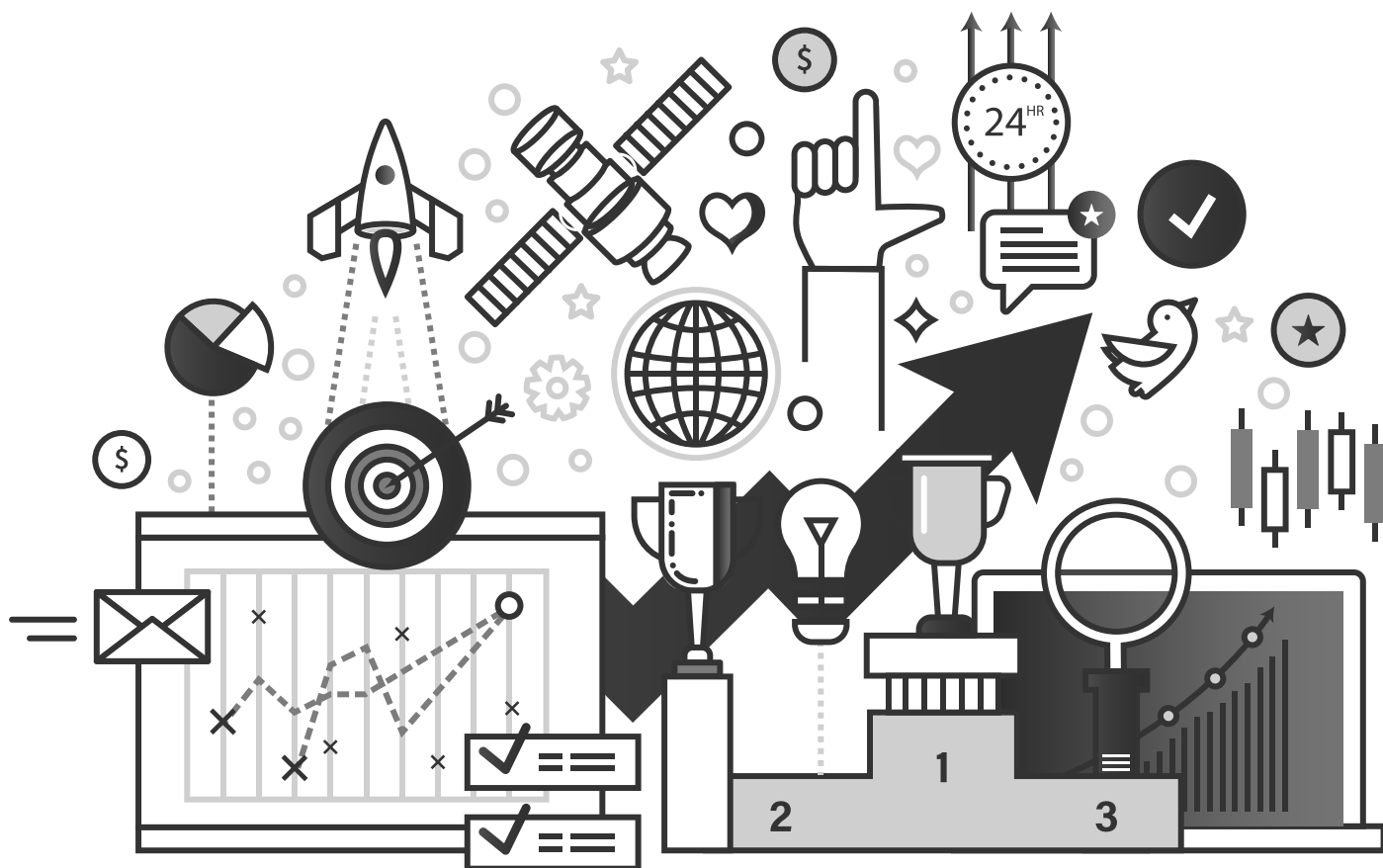
- ๑) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการเชื่อมต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาคมในประเทศและประชาคมโลก การเชื่อมต่อดังกล่าวนำไปสู่การแบ่งปันทรัพยากร แนวคิดใหม่และผลประโยชน์ร่วมกันอย่างไร้พรมแดน โดยที่ประชาชนในประเทศสามารถมีบทบาทและมีส่วนร่วมได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
- ๒) การเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่งนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อสร้างคุณค่า (Value Creation) และขีดความสามารถทางการแข่งขันในระดับสากลตลอดจนการยกระดับ“คุณภาพชีวิต”ของประชาชนในประเทศ
- ๓) การสร้างและใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่เป็นจำนวนมากมหาศาล ทั้งที่เป็นข้อมูลที่มีการถูกบันทึกโดยคน เช่น ข้อมูลการเงิน ข้อมูลลูกค้า ข้อมูล Social Media และข้อมูลที่มีการจัดเก็บโดยอุปกรณ์และไหลผ่านเครือข่าย (Internet of Things) มาวิเคราะห์ผ่านระบบประมวลผลขนาดใหญ่ เพื่อใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานในการผลิตและบริการและสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันในยุคดิจิทัลของประเทศรวมถึงการให้บริการประชาชน
- ๔) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่แพร่กระจายแทรกซึมไปทุกภาคส่วน เพื่อสร้างโอกาสให้คนทุกกลุ่มมีส่วนร่วมในการสร้างและนำพาประเทศไทยไปสู่สังคมที่ทุกคนสามารถกลายเป็นผู้ผลิตและสร้างมูลค่า

การปรับเปลี่ยนประเทศไทยสู่บริบทใหม่ในยุคดิจิทัล จึงให้ความสำคัญต่อการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นกุญแจสำคัญช่วยนำพาให้ประชาชนทุกคนในประเทศไทย มีความอยู่ดี มีสุข มีระบบเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อความเจริญที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคต

เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นกุญแจ สำคัญช่วยนำพาให้ประเทศไทย

มีระบบเศรษฐกิจขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม
มีความคิดสร้างสรรค์
มีความอยู่ดี
มีสุข

บริบทของประเทศไทย

ในยุคดิจิทัล: ความท้าทายและโอกาส

บทที่ ๒ บริบทของประเทศไทยในยุคดิจิทัล: ความท้าทายและโอกาส

เทคโนโลยีดิจิทัล ได้เชื่อมโยงผู้คนและเข้ามามีอิทธิพลต่อการปรับเปลี่ยนรูปแบบวิถีการดำรงชีวิตในปัจจุบันอย่างมากมาย ที่สร้างให้เกิดโอกาสใหม่ และพลังการเปลี่ยนแปลงใหม่อย่างรวดเร็วทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม

ซึ่งจากผลการสำรวจของ Accenture^๒ ในกลุ่มผู้บริหารธุรกิจและไอทีมากกว่า ๓,๑๐๐ คน พบว่าร้อยละ ๓๓ ของเศรษฐกิจทั่วโลกต่างได้รับผลกระทบจากยุคดิจิทัล นอกจากนี้ ร้อยละ ๘๖ ของผู้ที่ตอบผลการสำรวจยังคาดว่าในอีก ๓ ปีข้างหน้า การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีจะเปลี่ยนไปในอัตราที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน จึงสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องมีการเตรียมพร้อมและแสวงหาโอกาสในการพัฒนาประเทศ

จากอดีตที่ผ่านมาถึงแม้ประเทศไทยจะมุ่งเน้นให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนการเติบโตด้านผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) เป็นสำคัญ ไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิตของประชาชนเท่าที่ควร ส่งผลให้ประเทศไทยยังคงต้องเผชิญกับปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมมาโดยตลอด ทั้งด้านการกระจายรายได้ การศึกษา การสาธารณสุข การเข้าถึงระบบสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน ตลอดจนปัญหาความยากจนของประชาชนที่เรื้อรังมานาน ในขณะที่ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยมีอัตราการเติบโตที่ชะลอตัวลงอยู่ที่ประมาณร้อยละ ๓.๕ ต่อปี ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๕๘^๓ เป็นต้นมา

โดยรัฐบาลยุคปัจจุบันได้มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาเศรษฐกิจไทยให้เติบโตอย่างต่อเนื่องในระยะยาวตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เพื่อบรรลุเป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วผ่านการปฏิรูปในหลายด้าน ทั้งในเรื่องของการศึกษา ขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมถึงการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและระบบราชการ ฯลฯ เพื่อให้ประเทศไทยก้าวพ้นจากประเทศรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูงต่อไป ซึ่งเป็นโอกาสและความท้าทายในการพัฒนาประเทศเพื่อรองรับต่อสถานการณ์และแนวโน้มที่จะเกิดขึ้น ซึ่งต้องให้ความสำคัญและเตรียมรับมือดังตัวอย่างความท้าทายที่ต้องเผชิญต่อไปนี้ 3

กับดัก ๓ ด้าน ที่ประเทศไทยกำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบัน

กับดักรายได้ปานกลาง (Middle-Income Trap) โดยที่ประเทศไทยตกอยู่ในภาวะดังกล่าวอย่างยาวนานมาเกือบ ๒๐ ปี การก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลางไปสู่การเป็นประเทศที่มีรายได้ระดับสูงเป็นหนึ่งในเป้าหมายการพัฒนาประเทศเร่งด่วนของรัฐบาล ด้วยการลงทุนและพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีอยู่แล้วในประเทศ และอุตสาหกรรมกระแสใหม่ที่หมายรวมถึงอุตสาหกรรมดิจิทัล

กับดักความเหลื่อมล้ำ (Inequality Trap) โดยที่ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคมนั้นมีหลากหลายมิติ ทั้งด้านการพัฒนาคุณภาพคน ด้านการศึกษา ด้านรายได้ ด้านโอกาสทางสังคมและการได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆ รวมถึงบริการของภาครัฐ และยังรวมถึงความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล (Digital Divide) หรือความแตกต่างและช่องว่างระหว่างผู้ที่สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลกับผู้ที่เข้าไม่ถึง ไม่เข้าใจ และไม่สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีใหม่ได้

กับดักความไม่สมดุล (Imbalance Trap) หลายทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยเน้นพัฒนาความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ โดยละเลยการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การสร้างสังคมที่อยู่ดีมีสุขและการยกระดับศักยภาพและภูมิปัญญามนุษย์ จนส่งผลกระทบเชิงลบในมิติต่างๆ มากมาย

^๒ Accenture, #TECHVISION๒๐๑๖, ๒๐๑๖

^๓ ธนาคารโลก (ประเทศไทย), ภาพรวมประเทศไทย, ๒๕๖๐

โดยกับดัก ๓ ด้านที่กล่าวมาข้างต้นเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ประเทศไทยไม่สามารถสร้างความมั่งคั่ง มีความมั่นคงในแนวทางที่ยั่งยืนได้ (ปัจจุบันประชากรโลกมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวปีละ ๑๓,๕๐๐ เหรียญดอลลาร์สหรัฐ ขณะที่คนไทยมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวปีละ ๖,๕๐๐ เหรียญดอลลาร์สหรัฐ แสดงว่าคนไทยมีรายได้เฉลี่ยเพียงครึ่งหนึ่งของประชากรโลกเท่านั้น)^๔ จึงเป็นเหตุผลสำคัญของการปรับเปลี่ยนโมเดลทางเศรษฐกิจ จาก Thailand 3.0 ไปสู่ Thailand 4.0 โดยใช้โครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลและเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยเป็นเครื่องมือสนับสนุนที่สำคัญ

๒ การเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ ด้วยนวัตกรรม

ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยยังไม่สามารถก้าวไปอยู่ในกลุ่มประเทศที่แข่งขันด้วยนวัตกรรมได้ ซึ่งยังคงดำเนินงานในรูปแบบเดิม และยังคงใช้แรงงานคนดำเนินงานเป็นส่วนใหญ่ รวมถึงยังอาศัยการนำเข้าจากต่างประเทศเป็นตัวขับเคลื่อนหลัก มากกว่าการใช้เทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลเข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพในการดำเนินธุรกิจ โดยเฉพาะในกลุ่ม SMEs ซึ่งแม้มีการจ้างงานรวมถึงร้อยละ ๘๐.๔ ของประเทศ แต่มูลค่าการดำเนินธุรกิจของ SMEs คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๓๗.๓ ของ GDP และผลิตภาพของ SMEs ไทยยังไม่สูงนัก นอกจากนี้ SMEs มีการเข้าถึงและใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในระดับต่ำเมื่อเทียบกับธุรกิจขนาดใหญ่

๓ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของโลก

การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจถือเป็นโอกาสสำคัญของประเทศไทย ที่จะใช้ประโยชน์จากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ รวมถึงการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่างๆ ที่มีผลกระทบโดยตรงต่อประเทศไทย ตลอดจนการปรับตัวเข้าสู่เศรษฐกิจโลกแบบหลายศูนย์กลาง กอปรกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับระบบเศรษฐกิจชั้นนำของโลก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ยุโรป และญี่ปุ่น เป็นต้น จะเป็นประเด็นยุทธศาสตร์สำคัญในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งประเทศไทยมีจุดเด่นด้านภูมิศาสตร์ที่ตั้งอยู่กลางคาบสมุทรอินโดจีนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีความหลากหลายทางชีวภาพของทั้งพืชและสัตว์มาก อันเป็นรากฐานมั่นคงของการผลิตในภาคเกษตรกรรม มีสถานที่ท่องเที่ยวที่หลากหลายที่สุดประเทศหนึ่ง คุณภาพฝีมือแรงงานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

๔ การก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ

จากรายงานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ประเทศไทยจะมีจำนวนประชากรสูงอายุมากขึ้นอย่างไม่เคยมีมาก่อน โดยคาดกันว่าจำนวนผู้มิอายุมากกว่า ๖๕ ปี จะมีจำนวนประมาณร้อยละ ๒๐ ของประชากรใน พ.ศ. ๒๕๖๘ และเพิ่มเป็นร้อยละ ๓๐ ใน พ.ศ. ๒๕๙๓ ตามลำดับ การเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร จะมีนัยต่อผลิตภาพ (Productivity) และการมีส่วนร่วมในภาคแรงงานในอนาคต รวมถึงความต้องการด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และเทคโนโลยีดิจิทัลในการดูแลผู้สูงอายุ โดยที่หากไม่มีการเตรียมความพร้อมที่ดีพอ ผู้สูงอายุเหล่านี้จะเป็นภาระของประเทศในด้านงบประมาณเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

๕ การพัฒนาศักยภาพคนในประเทศ

ในการพัฒนาศักยภาพของคนในประเทศ เทคโนโลยีดิจิทัลจะเป็นเครื่องมือในการสร้างศักยภาพของทุกคน ยกกระดับคนไปสู่สังคมฐานความรู้ ให้มีความสามารถเพิ่มขึ้น ให้สามารถขยับไปสู่การผลิตที่ใช้เทคโนโลยีหรือรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และข้อมูลข่าวสารในการประกอบอาชีพมากขึ้น เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานทักษะฝีมือสูง และการว่างงานของแรงงานทักษะฝีมือต่ำ นอกจากนี้ สำหรับประชาชนทั่วไปเทคโนโลยีดิจิทัลจะช่วยให้ทุกคนเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร สามารถพัฒนาตนเองให้เป็นคนที่ฉลาด รู้เท่าทันสื่อเท่าทันโลกด้วย

^๔ ปาฐกถาพิเศษหัวข้อ “ความท้าทายและโอกาสทางเศรษฐกิจของประเทศ”, กรณ์ จาติกวณิช ประธานชมรมฟินเทคแห่งประเทศไทย

๖ การแก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน

ปัญหาคอร์รัปชันเป็นปัญหาเรื้อรังของประเทศที่ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างและการพัฒนาประเทศในทุกมิติโดยคอร์รัปชันเป็นอุปสรรคอันดับหนึ่งในทัศนะของนักลงทุนต่างชาติที่จะตัดสินใจลงทุนและทำธุรกิจในประเทศไทย โดยกรณีคอร์รัปชันที่สำคัญคือการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐและการใช้งบประมาณประจำปี ทั้งนี้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมีสถิติเรื่องร้องเรียนทุจริตสูงสุด จำเป็นต้องมีการสร้างความโปร่งใสให้กับภาครัฐด้วยการเปิดเผยข้อมูล เพื่อให้ภาคประชาสังคม เข้ามามีส่วนในการตรวจสอบการทำงานของภาครัฐได้ ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๗ การรับมือต่อภัยคุกคามไซเบอร์

ภัยในรูปแบบใหม่ๆ รวมถึงภัยคุกคามไซเบอร์รูปแบบต่างๆ มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงรูปแบบอย่างต่อเนื่องและทำให้เกิดผลกระทบที่ทวีความรุนแรงตามจำนวนธุรกิจและผู้ใช้งานระบบดิจิทัล ดังนั้น ประเทศไทยจึงต้องเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับภัยต่างๆ เหล่านี้ ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยและการพัฒนาทักษะความรู้เพื่อป้องกันตนเองและหน่วยงาน ลดความเสี่ยงจากการถูกโจมตีหรือภัยคุกคามและลดความเสียหายจากผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

๘ การบริหารจัดการภัยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การบริหารจัดการการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเป็นสิ่งจำเป็นมากขึ้นในยุคปัจจุบัน เนื่องจากทรัพยากรธรรมชาติส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศทั้งเชิงเศรษฐกิจและสังคม ทำให้เกิดปัญหาความเสื่อมโทรมและความขัดแย้ง ในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น นอกจากนี้ ประเทศไทยยังต้องรับมือกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เพิ่มสูงขึ้น เช่น คุณภาพน้ำ ขยะมูลฝอย มลพิษทางอากาศ ก๊าซเรือนกระจก จากการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมือง ไปจนถึงการเตรียมพร้อมกับการเกิดภัยพิบัติตามธรรมชาติที่เกิดบ่อยครั้งและทวีความรุนแรงอันจะส่งผลกระทบโดยตรงกับภาคการผลิตของประเทศ โดยเฉพาะภาคการเกษตร

ตามที่ได้กล่าวถึงอิทธิพลของเทคโนโลยีดิจิทัล ที่มีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศซึ่งเป็นทั้งโอกาสและความท้าทายของประเทศไทย ที่จะใช้ประโยชน์สูงสุดจากเทคโนโลยีดิจิทัลในการพลิกโฉมการพัฒนาประเทศเข้าสู่ยุคดิจิทัล ในมิติต่างๆ ดังนี้

๑. มิติด้านเศรษฐกิจ

การปฏิรูปโครงสร้างทางเศรษฐกิจ เพื่อแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ ให้เกิดการกระจายทรัพยากรและโอกาสที่ทั่วถึง พัฒนาขีดความสามารถของธุรกิจภาคเกษตร การผลิต และการบริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่ม SMEs และวิสาหกิจชุมชน

การปฏิรูปอุตสาหกรรมเข้าสู่ยุค ๔.๐ เพื่อก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลาง หาโอกาสทางธุรกิจรูปแบบใหม่ ที่ไม่เน้นแรงงานราคาถูก ทรัพยากรธรรมชาติที่ร่อยหรอ แต่หันไปเน้นการสร้างนวัตกรรม เทคโนโลยีที่จะช่วยทำให้เกิดสินค้าหรือบริการที่แก้ปัญหาได้แบบก้าวกระโดด

การเพิ่มศักยภาพของภาคธุรกิจ เพื่อช่วงชิงความได้เปรียบในการแข่งขันจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ที่จะเปิดโอกาสและอุปสรรคของประเทศไทยในอนาคต

๒. มิติด้านสังคม

การปฏิรูปการศึกษา เพื่อพัฒนาทุนมนุษย์ ศักยภาพของคนในประเทศ เพื่อให้ทุกภาคส่วนดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ โดยคนรุ่นใหม่จะต้องชาญฉลาด รู้เท่าทันสื่อ เท่าทันโลก

การปฏิรูปการเมือง เพื่อแก้ปัญหาคอร์รัปชันอันเป็นปัญหาเรื้อรังของประเทศ สร้างความโปร่งใสให้กับภาครัฐ เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่รัฐ และเพิ่มช่องทางให้ประชาชนมีส่วนร่วม มีสิทธิมีเสียงในการบริหารประเทศมากขึ้น

การปฏิรูประบบราชการ เพื่อเพิ่มศักยภาพ และประสิทธิภาพการให้บริการของภาครัฐ เพิ่มความโปร่งใส การเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายขึ้น เพิ่มโอกาสทางสังคม สร้างความเท่าเทียม และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

การปฏิรูประบบบริการสุขภาพ จากเดิมที่มี “ช่องว่าง” ทั้งในด้านการจัดการทรัพยากร และการให้บริการต่อประชาชน ให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และชุมชนได้อย่างครอบคลุม ทั่วถึงและเท่าเทียมในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากขึ้น และเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมสูงอายุ ที่จะส่งผลต่อภาระงบประมาณด้านสุขภาพต่อไปในอนาคต

๓. มิติด้านสิ่งแวดล้อม

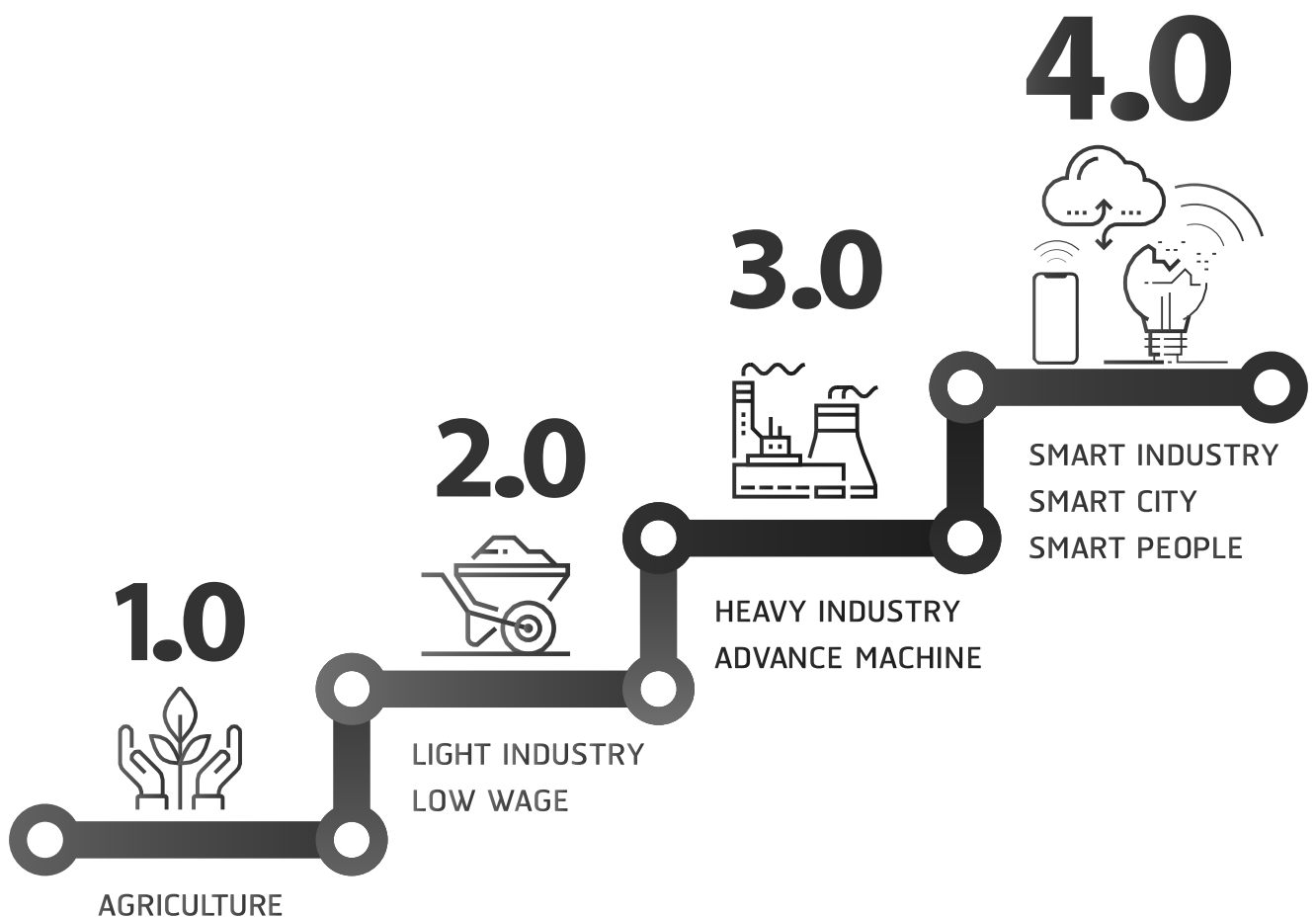

การปฏิรูปการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อลดปัญหาความไม่เป็นธรรมในการจัดสรรทรัพยากรและความเหลื่อมล้ำอันเกิดจากการผลกระทบจากความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมให้แก่ประชาชน ด้วยการสร้างความยั่งยืนผ่านกลไกการพัฒนาที่จะช่วยลดความเปราะบางต่อภัยธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ไปจนถึงการส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น^๕

มิติความท้าทายเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นโอกาสสำคัญของประเทศที่จะนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้น และช่วยเพิ่มพลังขับเคลื่อนประเทศสู่ความเป็นประเทศไทย ๔.๐ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างเห็นผลเป็นรูปธรรมได้ต่อไป

^๕ วาระปฏิรูปที่ ๒๕ : ระบบการบริหารทรัพยากร : ระบบการบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, สภาปฏิรูปแห่งชาติ, ๒๕๕๘

มิตีความท้าทายคือโอกาส ที่จะนำเทคโนโลยีดิจิทัลเป็น พลังขับเคลื่อนสู่ไทยแลนด์ ๔.๐

เป้าหมายของการเปลี่ยน ผ่านสู่ดิจิทัลไทยแลนด์ ในระยะ 5 ปี

บทที่ ๓

เป้าหมายของการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลไทยแลนด์ในระยะ ๕ ปี

การปฏิรูปและขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ระบบเศรษฐกิจและสังคม ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Innovation Driven Economy) เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศจากฐานรากในทุกๆ มิติทางเศรษฐกิจและสังคม ที่จะนำพาประเทศไทยไปสู่วิสัยทัศน์ของรัฐบาลในด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงทางสังคม และความยั่งยืนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแนวทางประชารัฐ โดยนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นแผนแม่บทของการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยมีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญ เพื่อนำพาประเทศไทยไปสู่ Digital Thailand ซึ่งหมายถึงยุคสมัยในอีกสองทศวรรษข้างหน้าประเทศไทยสามารถสร้างสรรค์และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเต็มศักยภาพในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานนวัตกรรม ข้อมูล ทุนมนุษย์และทรัพยากรอื่นใด เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนา ๖ ด้าน ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างสังคมคุณภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนากำลังคนให้พร้อมเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

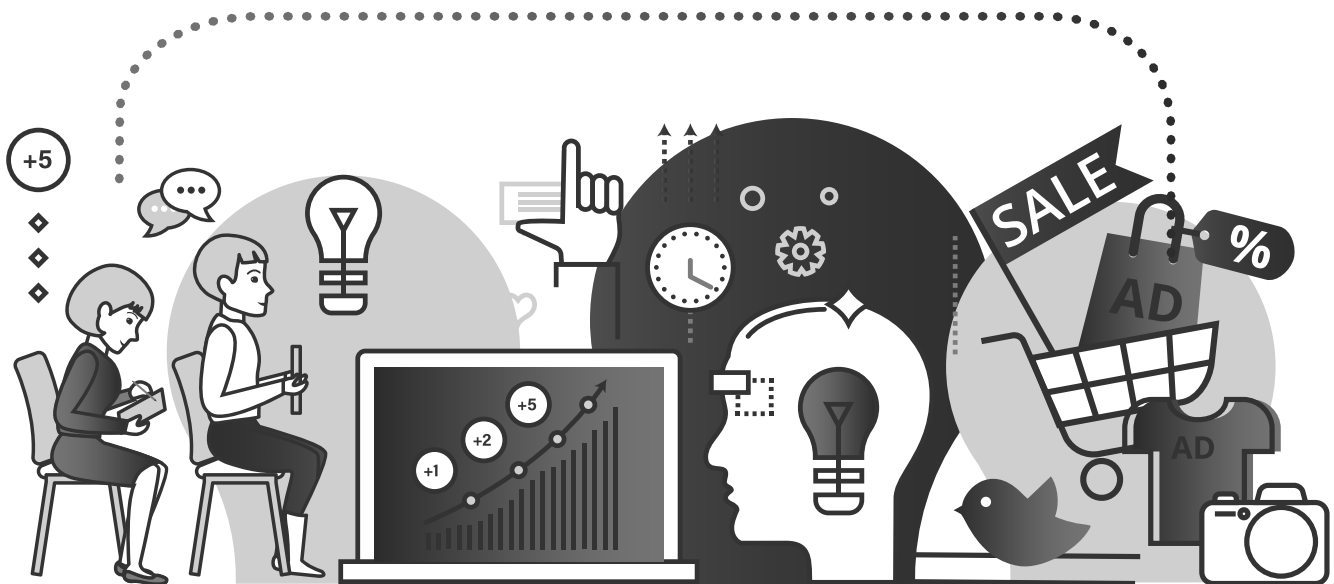
ยุทธศาสตร์ที่ ๖ สร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้มีการแปลงวิสัยทัศน์เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ระยะยาวของนโยบายและแผนระดับชาติดังกล่าว ไปสู่กรอบการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมในระยะสั้น โดยจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ระยะ ๕ ปี ที่มุ่งเน้นการเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปสู่การเป็นประเทศที่ขับเคลื่อนและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเต็มศักยภาพ หรือ “Digital Transformation” อันเป็นการสร้างรากฐานการพัฒนาประเทศให้เป็นประเทศที่ขับเคลื่อนการพัฒนาทั้งในมิติทางเศรษฐกิจและสังคมด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

แผนปฏิบัติการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมฉบับนี้ ได้กำหนดเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ในระยะ ๕ ปี ที่สอดคล้องตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ (มาตรา ๖) และใช้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ เป็นกรอบนำความคิดในการวางแผนไปสู่การปฏิบัติ

DIGITAL TRANSFORMATION

SYSTEM OF INTELLIGENCE

EMPOWER YOUR
EMPLOYEES <.....>

ENGAGE YOUR
CUSTOMERS <.....>

OPTIMIZE YOUR
OPERATIONS <.....>

TRANSFORM
YOUR PRODUCT

พระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐
มาตรา ๖ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
มีเป้าหมายและแนวทางอย่างน้อยดังต่อไปนี้

(๑) การดำเนินการและการพัฒนาให้การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดที่สามารถใช้ร่วมกันหรือเชื่อมโยงกันได้หรือวิธีอื่นใดที่เป็น การประหยัด ทรัพยากรของชาติและเกิดความสะดวกต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพ ในการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี

(๒) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีดิจิทัลที่เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งต้องครอบคลุมโครงข่ายการติดต่อสื่อสาร แพร่เสียง แพร่ภาพในทุกรูปแบบไม่ว่าจะอยู่ใน ภาคพื้นดิน พื้นน้ำ ในอากาศ หรืออวกาศและเป้าหมายในการใช้คลื่นความถี่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมและประโยชน์ของประชาชน

(๓) การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีระบบการให้บริการหรือแอปพลิเคชันสำหรับประยุกต์ ใช้งานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

(๔) การส่งเสริมให้เกิดมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ในการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลให้สอดคล้องกัน เพื่อให้การทำงานระหว่างระบบสามารถทำงานเชื่อมโยงกันได้อย่างมีความมั่นคงปลอดภัย อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานรวมตลอดทั้งทำให้ระบบหรือการให้บริการมีความน่าเชื่อถือ และมีแนวทางการส่งเสริมให้เกิดการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และมีหลักประกันการเข้าถึง และใช้ประโยชน์ของประชาชนอย่างเท่าเทียม ทั่วถึง และเป็นธรรม โดยไม่เลือกปฏิบัติ

(๕) การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาให้เกิดอุตสาหกรรมและนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาให้เกิดการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างหรือเผยแพร่เนื้อหาผ่านทางสื่อที่ก่อให้เกิด ประโยชน์ต่อ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและความมั่นคงของประเทศ

(๖) การส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและพัฒนากำลังคน ให้เกิดความพร้อมและความรู้ ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐและเอกชน ใช้เทคโนโลยี ดิจิทัล ให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งสร้างความตระหนักและรู้เท่าทันสื่อ และสารสนเทศอื่น ส่งเสริมและสนับสนุนให้ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการที่จำเป็นต่อการ พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

(๗) การพัฒนากล้องข้อมูลและฐานข้อมูลดิจิทัล การบริหารจัดการความรู้ รวมทั้งการส่งเสริม เพื่อให้มีระบบที่เป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้และให้บริการข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัย ซึ่งเอื้อต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบที่เหมาะสมกับยุคสมัย

เป้าหมายและตัวชี้วัดการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ตามแผนปฏิบัติการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
๑. ขับเคลื่อนเศรษฐกิจ	
เพิ่ม รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนและการกระจายรายได้และความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจในภูมิภาค ตลอดจนเพิ่ม GDP จากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ	๑) ธุรกิจ SMEs ปรับเปลี่ยนเป็น Digital SMEs ๕๐๐,๐๐๐ ราย ๒) อัตราการเติบโตของ GDP เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ จากการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ประโยชน์ในทุกภาคส่วน ๓) สัดส่วนมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลต่อ GDP เพิ่มขึ้นเป็นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๘.๒ ๔) เพิ่มการลงทุนใหม่ หรือลงทุนเพิ่มในประเทศอย่างน้อย ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท
๒. สร้างสังคมคุณภาพ	
เพิ่ม คุณภาพชีวิต โอกาสในการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพและโอกาสในการเข้าถึงความรู้ด้านทักษะอาชีพ ให้กับประชาชนทุกคน โดยเฉพาะผู้พิการและกลุ่มคนชายขอบ ตลอดจนเพิ่มความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้ประชาชนในทุกพื้นที่	๑) อัตราการเติบโตของ GDP เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ จากการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ประโยชน์ในทุกภาคส่วน ๒) อันดับการพัฒนาด้านไอซีทีของประเทศในดัชนี ICT Development Index (IDI) อยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาสูงสุด ๖๐ อันดับแรก ได้แก่ ด้านการเข้าถึง (Access Index) การใช้งาน (Use Index) และทักษะผู้ใช้ (Skills Index) ๓) เมืองอัจฉริยะ ๗๗ เมือง
๓. พัฒนารัฐบาลดิจิทัล	
ประหยัด การใช้กระดาษในทุกขั้นตอนการทำงาน ลดเวลาในการติดต่อ/รับบริการภาครัฐและเวลาในการจดทะเบียนเริ่มต้นธุรกิจ สำหรับประชาชนและภาคธุรกิจ	ผลคะแนนการจัดอันดับ E-Government Development Index เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๕

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
๔. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลรองรับการเปลี่ยนแปลง	
ขยาย อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทุกพื้นที่และสร้างโอกาสให้ประชาชนในชนบทเข้าถึงอินเทอร์เน็ตด้วยต้นทุนที่ไม่ต่างกับประชาชนในเมือง	๑) อันดับการพัฒนาด้าน Technological Infrastructure ของ World Competitiveness Scoreboard อยู่ใน ๓๕ อันดับแรก ๒) โครงสร้างพื้นฐานบรอดแบนด์ที่ครอบคลุม ๗๔,๙๖๕ หมู่บ้านทั่วประเทศ (๑๐๐%) ๓) ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการเชื่อมต่อและแลกเปลี่ยนข้อมูลในภูมิภาค
๕. สร้างความเชื่อมั่น	
ขจัด ภัยคุกคามไซเบอร์การโจมตีเว็บไซต์หน่วยงานภาครัฐ เนื้อหาไม่เหมาะสมทางอินเทอร์เน็ต กลโกงออนไลน์/การฉ้อโกงรูปแบบใหม่ๆ ตลอดจนสร้างความเชื่อมั่นให้กับภาคธุรกิจและประชาชนในการทำธุรกรรมออนไลน์	อันดับความเสี่ยงจากการโจมตีทางไซเบอร์ต่ำกว่าอันดับ ๑๐ ของโลก
๖. พัฒนากำลังคนดิจิทัล	
พัฒนา ทักษะด้านดิจิทัลให้กับทุกอาชีพ เพื่อเพิ่มผลิตภาพแรงงานและการสร้างธุรกิจรูปแบบใหม่และพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ ตลอดจนสร้างความตระหนักให้ประชาชนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์	๑) ประชาชนร้อยละ ๗๕ มีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัยและสร้างสรรค์ ๒) สร้างกำลังคนดิจิทัล ๕๐๐,๐๐๐ คน

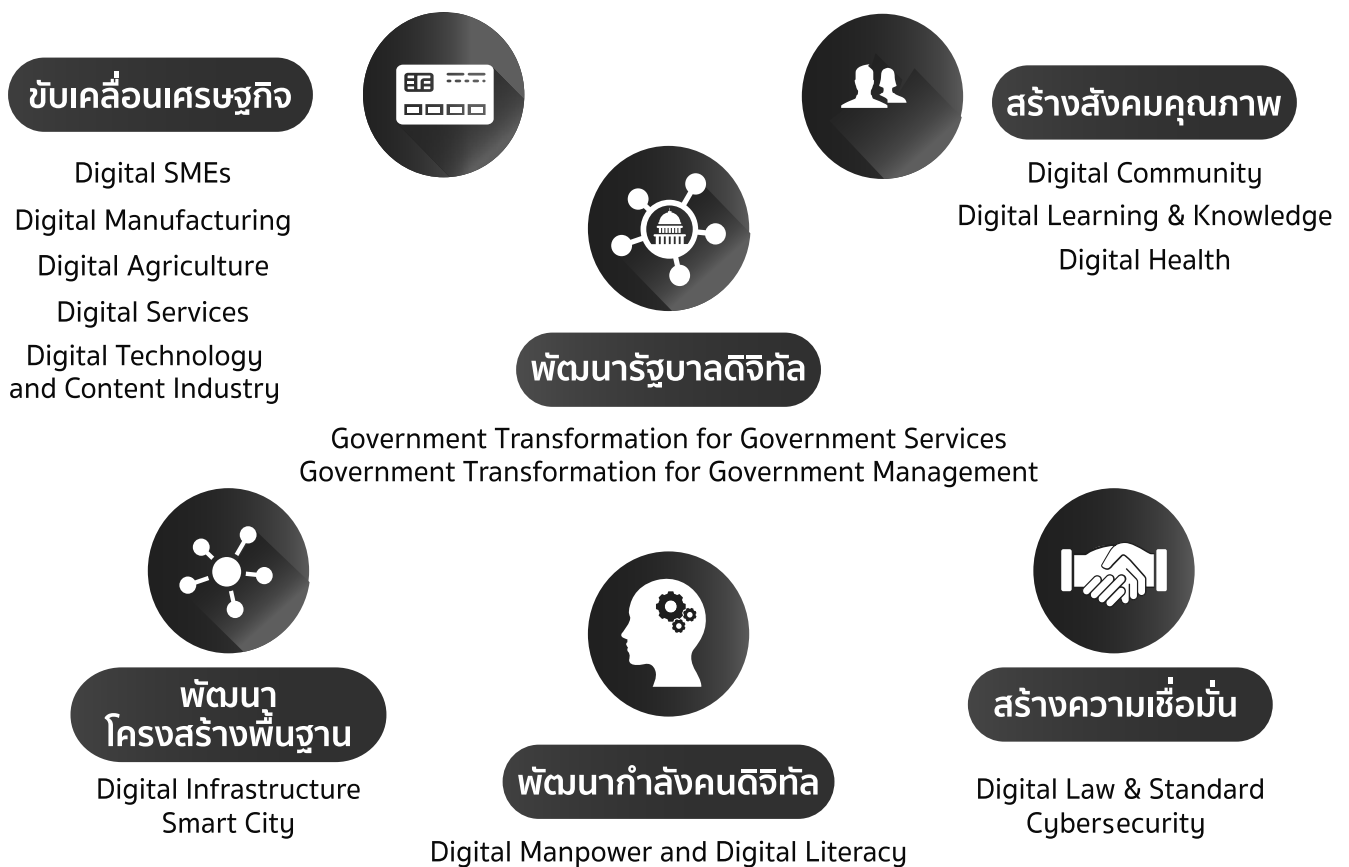

ประเด็นขับเคลื่อนหลัก เพื่อการเปลี่ยนผ่านราย ยุทธศาสตร์

บทที่ ๔ ประเด็นขับเคลื่อนหลักเพื่อการเปลี่ยนผ่านรายยุทธศาสตร์

การเปลี่ยนผ่านไปสู่การเป็นประเทศที่ขับเคลื่อนและใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างเต็มศักยภาพ หรือ “Digital Transformation” ในบริบทของไทยจะหมายถึงการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับและประยุกต์ใช้กับทุกส่วนของระบบเศรษฐกิจและสังคม ที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ระดับฐานราก กระบวนการทำงาน จนถึงกระบวนการสร้างคุณค่าให้กับลูกค้าและกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์ ซึ่ง “คน” คือ กลไกขับเคลื่อนที่สำคัญ เพื่อการปรับเปลี่ยนประเทศไทยให้เป็นประเทศไทย ๔.๐ ที่มีรายได้สูง หลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง (Middle-Income Trap) ยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนด้วยการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเต็มศักยภาพ โดยแผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) จะเป็นเครื่องมือในการแปลงนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมใน ๖ มิติ ที่สอดคล้องกับ ๖ ยุทธศาสตร์ของนโยบายและแผนระดับชาติดังกล่าว ด้วย ๑๕ ประเด็นการขับเคลื่อนที่สำคัญดังภาพ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม: ประเด็นขับเคลื่อน

ประเด็นขับเคลื่อนและตัวอย่างโครงการสำคัญ เพื่อสร้างพลังการเปลี่ยนแปลงให้กับประเทศไทย

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนา อย่างเห็นผลเป็นรูปธรรม มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องขับเคลื่อนผ่านโครงการสำคัญ ที่ต้องร่วมกันขับเคลื่อนอย่างบูรณาการทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน และเพื่อให้การดำเนินงานมีความชัดเจน ลดความซ้ำซ้อน โดยได้กำหนดนิยามของคำสำคัญเพื่อให้มีความเข้าใจตรงกัน ดังต่อไปนี้

- **หน่วยงานขับเคลื่อนหลัก** หมายถึง หน่วยงานที่บริหารจัดการภาพรวมและรับผิดชอบดำเนินงานโครงการเป็นหลัก

- **หน่วยงานขับเคลื่อนรอง** หมายถึง หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน ส่งเสริมหน่วยงานหลักและประสานกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมขับเคลื่อนแผนงานให้บรรลุเป้าหมาย

- **ตัวอย่างโครงการสำคัญ** หมายถึง ตัวอย่างโครงการที่ส่งผลกระทบสูงต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเพื่อวางรากฐานสำหรับการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมและ/หรือโครงการที่ต้องการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ในระดับประเทศ ลดความซ้ำซ้อน ลดต้นทุน มีประสิทธิภาพประสิทธิผล เป็นรูปธรรม ตัวอย่างโครงการที่เสนอในแผนปฏิบัติการฉบับนี้เป็นกรอบแนวทางเบื้องต้นสำหรับหน่วยงานในการจัดทำแผนงาน/โครงการรองรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังสามารถพิจารณาจัดทำแผนงาน/โครงการอื่นๆ เพิ่มเติมเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฉบับนี้

โดยประเด็นการขับเคลื่อนและตัวอย่างโครงการสำคัญ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล: ๕ ประเด็นขับเคลื่อน

๑.๑ การพัฒนา SMEs ไทยบนฐานของเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital SMEs)

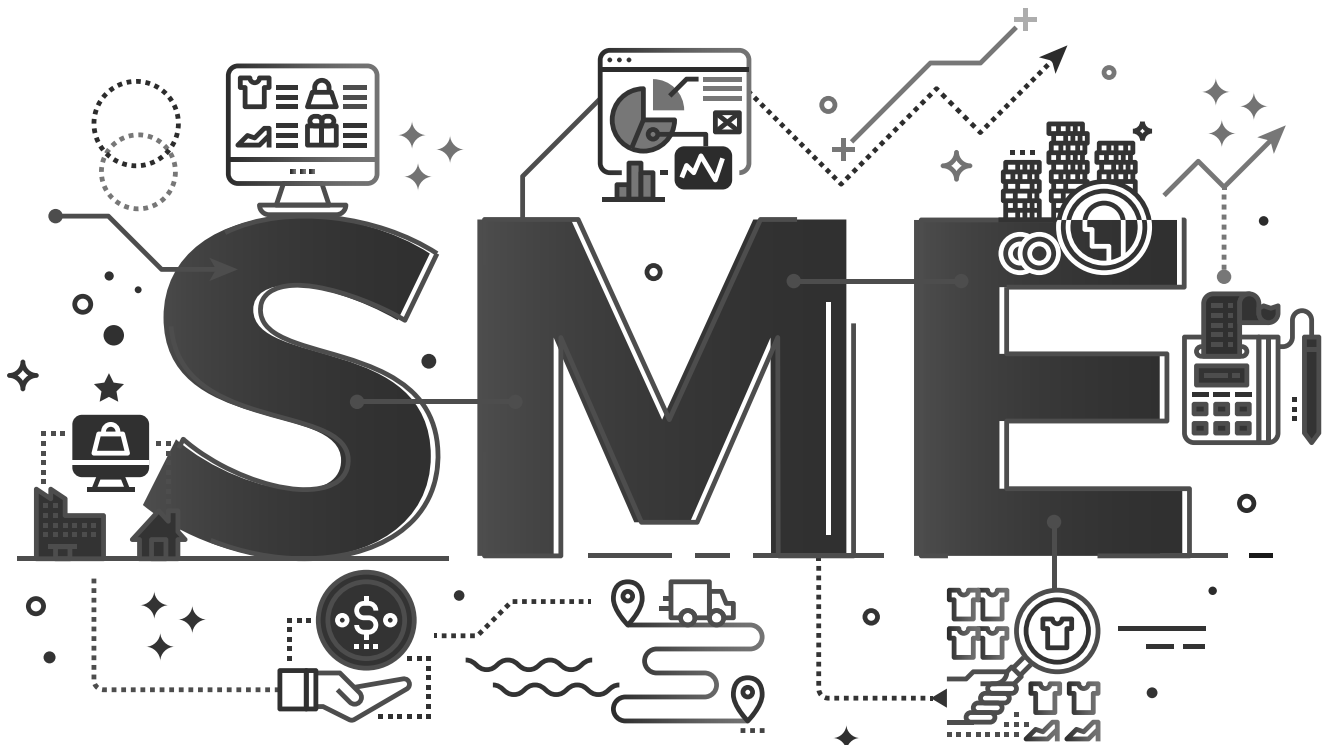
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) มีบทบาทสำคัญมากต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากทำให้เกิดการจ้างงานจำนวนมาก กล่าวคือ จำนวน SMEs ปี ๒๕๕๘ มีจำนวนทั้งสิ้น ๒,๗๖๕,๙๘๖ ราย มีการจ้างงานทั้งสิ้น ๑๐,๗๔๙,๗๓๕ คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๘๐.๔๔ ของการจ้างงานรวมทั้งหมด^๖ การเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs เป็นโจทย์สำคัญที่ภาครัฐไทยต้องเร่งดำเนินการ เพราะ SMEs ไทย ยังคงพึ่งพาการค้าขายภายในประเทศเป็นส่วนใหญ่ และมีผู้ประกอบการเพียงไม่กี่หมื่นรายเท่านั้นที่มีศักยภาพสำหรับการทำตลาดต่างประเทศ

การเปลี่ยนผ่าน SMEs ไทยบนพื้นฐานของเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital SMEs) เป็นการช่วยให้ SMEs สามารถปรับเปลี่ยนการทำธุรกิจแบบเดิมไปสู่การทำธุรกิจดิจิทัลที่อาศัยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การสร้างความเข้มแข็งในประเทศและเชื่อมโยงตลาดภายในประเทศกับตลาดต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในทุกกระบวนการทางธุรกิจ บนพื้นฐานของการปรับเปลี่ยนรูปแบบและกระบวนการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs ตลอดห่วงโซ่คุณค่า (ICT) ให้ SMEs สามารถใช้นวัตกรรม และมีความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีเพิ่มขึ้นในการเพิ่มประสิทธิภาพ

จากการสำรวจการมีการใช้อินเทอร์เน็ตในสถานประกอบการ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ธุรกิจ SMEs (ขนาดการจ้างงาน ๑-๑๐ คน) มีการใช้คอมพิวเตอร์เพียงร้อยละ ๒๕.๐ และมีการใช้อินเทอร์เน็ตเพียงร้อยละ ๒๒.๔ ขณะที่ธุรกิจขนาดใหญ่มีการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตมากถึงร้อยละ ๙๙.๖ (ขนาดการจ้างงาน > ๒๐๐ คน) และร้อยละ ๙๗.๔ (ขนาดการจ้างงาน ๕๑ - ๒๐๐ คน) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาการขายสินค้าและบริการทางอินเทอร์เน็ต พบว่า ธุรกิจ SMEs มีการขายสินค้าออนไลน์เพียงร้อยละ ๒.๖ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการส่งเสริมและกระตุ้นให้ธุรกิจ SMEs ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน ซึ่งส่วนใหญ่ยังไม่สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หรือ ICT มาใช้ในธุรกิจได้ เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการใช้ประโยชน์

^๖ รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี ๒๕๕๙, สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

และลดต้นทุนการดำเนินงาน ที่นำไปสู่การสร้างโอกาสทางการค้าผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลตลอดจนเป็นการสร้างความเข้มแข็งทางการค้าให้กับระบบเศรษฐกิจดิจิทัลทั้งระบบ ด้วยการสร้างระบบนิเวศสำหรับธุรกิจดิจิทัล (Digital Business Ecosystem) ที่เหมาะสมเพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการค้าและการลงทุนระดับภูมิภาค

แนวทางการขับเคลื่อน

๑. พัฒนา SMEs ในด้านการค้าดิจิทัล (ทั้งการค้าขาย และการตลาด) ผ่านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ สื่อดิจิทัล และสังคมออนไลน์ ทั้งตลาดในประเทศและขยายไปสู่ตลาดโลก
๒. ปรับเปลี่ยน SMEs สู่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการทางธุรกิจและพัฒนานวัตกรรมสินค้าและบริการ ทั้งตลาดในประเทศและขยายไปสู่ตลาดโลก
๓. พัฒนาระบบสนับสนุนการค้าออนไลน์สำหรับ SMEs เช่น Digital Payment/ Micro Payment, Data Pool, e-Trade, e-Invoice, Cybersecurity
๔. กระตุ้น SMEs ให้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลด้วยกลไก เช่น การสร้างความตระหนัก การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี การให้ทุนสนับสนุน การเข้าถึงแหล่งทุน

ตัวอย่างโครงการขับเคลื่อนระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

โครงการสำคัญ	แนวทางการดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยงาน
โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการไทยด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital SMEs)	– ผลักดัน สนับสนุน ผู้ประกอบการ SMEs ทั้งภาคการค้า ภาคอุตสาหกรรมการผลิต อุตสาหกรรมการบริการ ปรับแนวทางการดำเนินธุรกิจ SMEs สู่งานทำธุรกิจดิจิทัล (Digital Business Transformation) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน สร้างสินค้าบริการใหม่ และ/หรือทำการตลาดทั้งในประเทศ และต่างประเทศด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล – กระตุ้นประชาชนใช้ระบบ Digital Payment (เป็นการสร้าง Demand)	– ผู้ประกอบไทยสามารถใช้ดิจิทัลในการดำเนินธุรกิจ ๕๐๐,๐๐๐ ราย – SMEs ไทยสามารถทำตลาดต่างประเทศผ่านระบบดิจิทัลได้ – ประชาชนทั่วประเทศใช้ระบบ Digital Payment (พร้อมเพย์และอื่นๆ)	หน่วยงานขับเคลื่อนหลัก นร.(สสว.) พณ. อก. ดศ. หน่วยงานขับเคลื่อนรอง กษ. กค. กต.
โครงการพัฒนาระบบสนับสนุนการค้าและธุรกรรมออนไลน์ (Digital Commerce)	ดำเนินการสนับสนุนให้ SMEs ปรับเปลี่ยนวิธีการทำธุรกิจ โดยการเพิ่มช่องทางการค้าด้วย e-Commerce และปรับปรุงระบบงานภายในด้วยการนำระบบ ERP มาประยุกต์ใช้ นำระบบ e-Invoice เพื่อลดต้นทุน และการใช้ระบบ e-Supply Chain เพื่อเชื่อมโยงธุรกิจที่เกี่ยวข้องกัน	ธุรกิจ SMEs สามารถทำ e-Business ตั้งแต่พื้นฐานไปจนถึงสร้างห่วงโซ่อุปทานที่เชื่อมโยงกันด้วยเทคโนโลยี หรือ e-Supply Chain จำนวน ๒๐,๐๐๐ ราย	หน่วยงานขับเคลื่อนหลัก ดศ. พณ. หน่วยงานขับเคลื่อนรอง กค. กษ. อก.

ตัวอย่างโครงการสำคัญระยะ ๑ ปี ๖ เดือน

โครงการระยะ ๑ ปี ๖ เดือน	หน่วยงาน
๑. โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการไทยด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital SMEs)	นร.(สสว.) พณ. อก. ดศ.
๒. โครงการสนับสนุนธุรกิจ SMEs ให้ค้าขายออนไลน์ (Digital Commerce)	ดศ. พณ.
๓. โครงการ e-Trade Facilitation	ดศ.
๔. โครงการเปลี่ยนผ่านการใช้ใบกำกับภาษี Electronic (e-Invoice)	ดศ.

ผลผลิต

- ๑) ผู้ประกอบการ SMEs (Digital SMEs) ปรับแนวทางการดำเนินธุรกิจ SMEs สู่งานทำธุรกิจดิจิทัล ๑๕,๐๐๐ ราย
- ๒) ธุรกิจ SMEs ขายออนไลน์ได้ ๕๐,๐๐๐ ราย

๑.๒ การเพิ่มประสิทธิภาพและผลผลิตการผลิตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Manufacturing)

อุตสาหกรรม ๔.๐ (Industry 4.0)

ด้วยภาวะการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้นจึงเป็นเรื่องสำคัญที่อุตสาหกรรมไทยต้องรักษาความสามารถทางการผลิตให้อยู่ต่อไปได้ ทั้งในเรื่องของปัจจัยการผลิต แรงงาน และประสิทธิภาพการผลิตของเครื่องจักร ตลอดจนกระบวนการทำงาน ซึ่งอุตสาหกรรมไทยเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้นจึงอยู่ภายใต้สภาวะที่ต้องตื่นตัว เพราะมีปัจจัยหลายๆ ด้านที่ควรระมัดระวัง เช่น การสูญเสียความสามารถทางการผลิตอันเนื่องมาจากการขาดแคลนแรงงาน การปรับขึ้นของค่าแรงขั้นต่ำให้เข้ากับภาวะเศรษฐกิจและยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชน จึงต้องมีการปรับตัวและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สอดคล้องกับสถานการณ์

ภาคอุตสาหกรรมมีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องปรับตัวด้วยอัตราเร่งให้สอดคล้องทันต่อนโยบาย Thailand 4.0 และการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก การผลิตแบบ Digital Manufacturing เป็นการรวมกันของอุตสาหกรรมการผลิต กับโลกดิจิทัลผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และเป็นการรวมตัวกันของภาคธุรกิจกับภาคการผลิตเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค ช่วยให้ผู้ประกอบการ SMEs สามารถเพิ่มศักยภาพในการผลิตให้กับการผลิตสินค้าที่มีความหลากหลายสามารถสร้างผู้ประกอบการรายใหม่ได้ง่ายขึ้น เนื่องจากระบบการผลิตสามารถส่งข้อมูลการซ่อมบำรุงเครื่องจักรกลับไปให้บริษัทผู้ผลิตเครื่องจักรผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและผู้ประกอบการสามารถหาช่องทางทางการตลาดที่กว้างและหลากหลายมากยิ่งขึ้น เป็นการเพิ่มช่องทางการค้าและการผลิตสินค้าผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ส่งผลให้มีกลุ่มลูกค้ามากขึ้น

การแข่งขันที่ต้องเผชิญ ภาคอุตสาหกรรมการผลิตของไทยในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็น SMEs และยังเน้นการรับเหมาช่วงผลิตจากบริษัทขนาดใหญ่อื่นๆ ที่อยู่ในสายการผลิต ไม่เน้นการยกระดับการผลิตและพัฒนาสินค้าเป็นของตนเอง ทำให้การพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการผลิตยังคงมีรูปแบบเดิมๆ ที่ไม่มีความทันสมัย สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าได้น้อย และบุคลากรส่วนใหญ่ยังขาดประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการ การพัฒนาของอุตสาหกรรมอยู่ที่ระดับอุตสาหกรรม ๒.๐ ถึง ๓.๐ ที่การผลิตยังไม่มี การเชื่อมต่อข้อมูลระหว่างเครื่องจักรกับเครื่องจักรหรือเครื่องจักรกับผู้คน ทำให้ไม่เพียงไม่สามารถจัดการและควบคุมการผลิตได้แต่ยังมีต้นทุนการผลิตสูงเกินจำเป็น เพราะการหยุดชะงักของเครื่องจักรที่เกิดขึ้นบ่อยๆ เพราะการที่ข้อมูลของแต่ละส่วนไม่มีการเชื่อมต่อกัน ส่งผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องไม่สามารถจัดการหรือดูแลระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันท่วงที

การเพิ่มประสิทธิภาพและผลผลิตการผลิตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Manufacturing) จึงเป็นแนวทางหนึ่งในการช่วยยกระดับ SMEs ให้พัฒนาอยู่ในระดับอุตสาหกรรม ๔.๐ ได้ ซึ่งจะช่วยสร้างการเปลี่ยนแปลงให้กับผู้ประกอบการได้ใน ๒ ด้าน

๑) ด้านประสิทธิภาพการผลิตที่พัฒนาสูงขึ้น คือผลิตสินค้าที่มีความเที่ยงตรงแม่นยำมากขึ้น (ทั้งในเชิงรูปแบบและจำนวน) โดยที่เครื่องจักรในสายการผลิตสามารถสื่อสารกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อการจัดการและควบคุมได้แบบ Real-Time ผ่านระบบเครือข่าย ส่งผลให้การผลิตมีประสิทธิภาพสูงขึ้นและต้นทุนลดลงอย่างชัดเจน รวมถึงแรงงานสามารถทำงานได้ง่ายขึ้น อันเนื่องจากการพัฒนาทักษะ ความสามารถ ความรู้ ความเข้าใจที่จะประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ช่วยในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) การลดความสูญเสียเปล่าด้านทรัพยากร อาทิ การลดระยะเวลาการนำเสนอสินค้าเข้าสู่ท้องตลาดเรียกว่า Time To Market ที่ลดลงได้ประมาณร้อยละ ๓๐ ลดต้นทุนการผลิตลดลงไปได้ถึงร้อยละ ๑๓ (โดยเฉลี่ย) ในขณะที่ต้นทุนเฉพาะด้านวัสดุ อุปกรณ์ลดลงได้ร้อยละ ๔๐ เป็นต้น ตลอดจนยังช่วยเชื่อมความต้องการของผู้บริโภคแต่ละรายเข้ากับกระบวนการผลิตสินค้าได้โดยตรง (Mass Customization) ตอบสนองความต้องการเฉพาะรายบุคคล สู่งานสร้างมูลค่าเพิ่มในผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ๆ รวมถึงการเชื่อมต่อห่วงโซ่การผลิตในระดับโลก (Global Supply Chain)

แนวทางการขับเคลื่อน

มุ่งเน้นปฏิรูปอุตสาหกรรมไทยด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลไปสู่ยุค ๔.๐ จากปัจจุบันที่ภาคอุตสาหกรรมไทยยังคงใช้เทคโนโลยีขั้นต่ำในการผลิต เชื่อมโยงข้อมูลในการบริหารจัดการน้อย ขาดแคลนแรงงาน และต้นทุนสูง เข้าสู่การผลิตแบบ Industry 4.0 หรือการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น IoT, Big Data และ 3D Printing เพื่อการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูง เที่ยงตรงแม่นยำ สื่อสารระหว่างเครื่องจักรและพนักงานและควบคุมได้แบบ Real-Time ใช้ประโยชน์จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการผลิตทั้งห่วงโซ่อุปทานมากขึ้น รวมถึงการเชื่อมต่อห่วงโซ่การผลิตในระดับโลก (Global Supply Chain)

๑. สร้างความตระหนักและถ่ายทอดองค์ความรู้ที่จำเป็นในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลแก่ผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมการผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่ม SMEs
๒. ส่งเสริมสนับสนุนด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง เช่น การออกแบบและพัฒนาระบบ การพัฒนา IoT Platform การให้คำปรึกษา การจับคู่ธุรกิจเทคโนโลยีและผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรม
๓. ส่งเสริมสนับสนุนการเชื่อมโยงระบบการผลิตของภาคอุตสาหกรรมไทยให้เป็นเครือข่ายในห่วงโซ่การผลิตของอุตสาหกรรมระดับโลก (Global Value Chain)
๔. กระตุ้นผู้ประกอบการทุกขนาดในภาคอุตสาหกรรมให้เริ่มปรับตัวเข้าสู่เทคโนโลยีดิจิทัลด้วยกลไก เช่น การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี การให้ทุนสนับสนุน การเข้าถึงแหล่งทุน
๕. เพิ่มจำนวนและคุณภาพของกำลังคนในภาคอุตสาหกรรมให้มีทักษะด้านดิจิทัลสูงขึ้น เพื่อรองรับความก้าวหน้าเทคโนโลยี โดยใช้แนวทางประชารัฐ (ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา)

ตัวอย่างโครงการขับเคลื่อนระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

โครงการสำคัญ	แนวทางการดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยงาน
โครงการยกระดับการผลิตไทยสู่อุตสาหกรรม ๔.๐ ด้วยแพลตฟอร์มการผลิตแบบดิจิทัล (Digital Manufacturing Platform)	ขยายอุตสาหกรรมเทคโนโลยีการผลิตดิจิทัลในประเทศไทยโดยร่วมมือกับบริษัทชั้นนำระดับโลก ยกระดับ SMEs ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการออกแบบและการผลิตเชิงวิศวกรรม (Digital Engineering) ไปสู่การมีความสามารถในการด้านการออกแบบที่เรียกว่า Original Design Manufacturing (ODM) จนถึงการมีตราสินค้าเป็นของตนเอง หรือเรียกว่า Original Brand Manufacturing (OBM) รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายที่สร้างมูลค่าตามแนวทางของรัฐบาล	– SMEs ไทยสามารถทำตลาดต่างประเทศผ่านระบบดิจิทัลได้ – เกิดอุตสาหกรรมเทคโนโลยีการผลิตแบบดิจิทัลในประเทศไทย	หน่วยงานขับเคลื่อนหลัก อก. ดศ. อว. หน่วยงานขับเคลื่อนรอง รง. พณ. BOI

โครงการสำคัญ	แนวทางการดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยงาน
โครงการพัฒนาโรงงานอัจฉริยะ (Smart Factory)	- พัฒนาโรงงานทั่วไปให้มีเครื่องจักรในสายการผลิตที่สามารถสื่อสารกับผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อการจัดการและควบคุมได้แบบ Real-time ผ่านระบบเครือข่าย ส่งผลให้การผลิติดีขึ้นและมีประสิทธิภาพสูงขึ้นและต้นทุนต่ำลงอย่างชัดเจน - ถ่ายทอดเทคโนโลยีและให้ผู้เชี่ยวชาญได้ดำเนินงานกับผู้ประกอบการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในกระบวนการผลิต - จูงใจนักลงทุนต่างประเทศ ด้วยการให้สิทธิประโยชน์เพิ่มเติมเพื่อลงทุนเพิ่มในประเทศไทย - จูงใจ SMEs ไทยขนาดกลางและเล็กลงทุนเพิ่ม ด้วยมาตรการกระตุ้นต่างๆ เช่น สร้างความตระหนัก ให้คำปรึกษาด้านเทคโนโลยี สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งทุนหรืออุดหนุนเงินทุน ไปจนถึงการช่วยจับคู่ธุรกิจกับผู้พัฒนาระบบ - สนับสนุนให้เกิดการพัฒนา Platform การผลิตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลสัญชาติไทยในราคาที่ เป็นกลาง เพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการไทยเปลี่ยนระบบการผลิตที่ทันสมัยด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล	- โรงงานอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่ม S-Curve, New S-Curve ปรับตัวเข้าสู่ยุค ๔.๐ ทั้งด้านเทคโนโลยี การเชื่อมโยงสู่ตลาดโลก - มีการลงทุนด้านดิจิทัลเพิ่มขึ้นเพื่อปรับปรุงกระบวนการผลิตและการดำเนินธุรกิจ - มูลค่าการนำเข้าเครื่องจักร อุปกรณ์หรือเทคโนโลยีจากต่างประเทศลดลง	หน่วยงานขับเคลื่อนหลัก อก. ดศ. อว. หน่วยงานขับเคลื่อนรอง รง. พณ. กค. BOI

ตัวอย่างโครงการสำคัญระยะ ๑ ปี ๖ เดือน

โครงการระยะ ๑ ปี ๖ เดือน	หน่วยงาน
๑. โครงการส่งเสริมการลงทุนด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในอุตสาหกรรมการผลิต	ดศ. BOI พณ.
๒. โครงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีออกแบบและสร้างระบบสนับสนุนการพัฒนา Digital Manufacturing Platform	อก. ดศ. อว.
๓. โครงการเชื่อมโยงและขยายเครือข่ายการผลิตสู่ห่วงโซ่อุปทานการผลิตด้านดิจิทัล	ดศ. อว.
๔. โครงการพัฒนา IoT Platform สำหรับการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรม	อก. ดศ.

ผลผลิต

- โรงงานอุตสาหกรรมสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการผลิตดิจิทัลในอุตสาหกรรม ไม่น้อยกว่า ๕๐ ราย
- เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายอุตสาหกรรมการผลิตด้านดิจิทัล ในห่วงโซ่มูลค่า

๑.๓ การพัฒนาเกษตรยุคใหม่ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Agriculture)

จากกระแสการเปลี่ยนแปลงระดับโลก (Mega Trend) ที่ธนาคารโลกได้คาดการณ์ไว้ว่าใน ๒๐ ปีข้างหน้าทุกประเทศจะมีความต้องการอาหารเพิ่มขึ้นอีกประมาณร้อยละ ๕๐ จากจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น ในขณะที่จำนวนผู้สูงอายุมีมากขึ้น แต่ด้วยแรงงานลดลง ตลอดจนยังมีปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร และการลดลงของพื้นที่เพาะปลูก เนื่องจากการพัฒนาสู่ความเป็นเมืองอย่างรวดเร็ว ดังนั้น ความต้องการปริมาณผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเป็นวัตถุดิบทางอาหารย่อมมีสูงขึ้นตามไปด้วย แต่แรงงานภาคการเกษตรและผลผลิตภาพในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรมีข้อจำกัด ขณะเดียวกันในประเทศไทยก็พบว่า โครงสร้างเศรษฐกิจเปลี่ยนผ่านจากภาคเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น โดยสัดส่วนภาคเกษตรลดลงจากร้อยละ ๙.๙ ในปี ๒๕๓๓ เป็นร้อยละ ๙.๑ ในปี ๒๕๕๘ และมีการขยายตัวทาง GDP ที่ต่ำกว่าศักยภาพทางเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศที่ควรจะเป็นเพียงแค่ ร้อยละ ๑.๒^๗ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นความท้าทายของภาคการเกษตรไทยที่ต้องเร่งปรับตัว

การพัฒนาเกษตรยุคใหม่ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Agriculture) จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการเพิ่มความสามารถในการผลิตของภาคการเกษตรไทย ด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยลดข้อจำกัดในการดำเนินงานจากการนำระบบอัตโนมัติไปช่วยเพิ่มผลผลิตของภาคเกษตร การนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปช่วยในการบริหารจัดการในเรื่องการตลาด เรื่องของพื้นที่การเพาะปลูก การบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ การวางแผนและการคาดการณ์สถานการณ์ในอนาคตให้เหมาะสมแก่การเพาะปลูก การเลี้ยงปศุสัตว์ และการทำประมง ต่างๆ เหล่านี้เป็นต้น เพื่อให้ได้ผลผลิตสูงขึ้นอย่างมีคุณภาพ จนนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของบุคลากรของภาคการเกษตรที่เพียงพอจะเข้ามาสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการได้มากขึ้น ยกกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น มีรายได้ที่มั่นคง หลุดพ้นจาก “กับดักความยากจน” โดยผันตัวเองจากเกษตรกรผู้ผลิตมาเป็นผู้ประกอบการทางการเกษตรยุคใหม่ (Digital Agriculture) ได้ในที่สุด

แนวทางการขับเคลื่อน

มุ่งเน้นการเปลี่ยนประเทศไทยด้วยการขับเคลื่อนสู่เกษตรยุคใหม่ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล จากการผลิตแบบเดิมในภาคเกษตรที่มีข้อจำกัดมากมาย เช่น การขาดแคลนแรงงาน พื้นที่เพาะปลูกลดลง สภาพอากาศเปลี่ยนแปลง ส่งผลให้เกิดภาวะการผลิตที่ “ทำมากได้น้อย” ไปสู่การเกษตรยุคใหม่ที่ “ทำน้อยได้มาก” ด้วยการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล (เช่น ระบบอัตโนมัติ ระบบ IoT ระบบ Data Analytics) ตั้งแต่การเพิ่มประสิทธิภาพ และผลผลิตภาพในการผลิตไปสู่การเพิ่มมูลค่าในการขายสินค้า และการบริหารจัดการตลอดห่วงโซ่มูลค่า

๑. กระตุ้นให้เกิดการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและข้อมูลในผลิตและบริหารจัดการสินค้าเกษตร ตั้งแต่การเพาะปลูก การเก็บเกี่ยวผลผลิต ไปจนถึงการบริหารจัดการตลอดห่วงโซ่มูลค่า
๒. เปลี่ยนเกษตรกรดั้งเดิมสู่การเป็นผู้ประกอบการดิจิทัลทางการเกษตร ที่เน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลใน การค้าขายออนไลน์ การทำการตลาด ไปจนถึงกระบวนการนำส่งสินค้าและบริการให้กับผู้บริโภค
๓. ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลทางการเกษตรให้ครบถ้วน น่าสนใจ เข้าใจง่าย และประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงข่าวสาร องค์ความรู้ สามารถนำไปพัฒนาอาชีพได้
๔. ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย พัฒนา และถ่ายทอดเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลด้านการเกษตร เพื่อยกระดับภาคการเกษตรดั้งเดิมสู่การเกษตรยุคใหม่
๕. ส่งเสริม สนับสนุน การลงทุนปรับเปลี่ยนสู่เกษตรสมัยใหม่ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ในรูปแบบต่างๆ เช่น การให้ทุนสนับสนุน จัดหาแหล่งทุนดอกเบี้ยต่ำ

^๗ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒

ตัวอย่างโครงการขับเคลื่อนระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

โครงการสำคัญ	แนวทางการดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยงาน
โครงการพัฒนา New Generation Smart Farmers ทั่วประเทศ	พัฒนา (training, coaching) เกษตรกรรุ่นใหม่ และเกษตรกรดั้งเดิม (เพาะปลูก ประมง ปศุสัตว์) ให้กลายเป็น Smart Farmers ที่ทำการเกษตร บนฐานของข้อมูล องค์ความรู้ และเทคโนโลยี	เกษตรกรสามารถนำเทคโนโลยี ดิจิทัลไปประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่ม ผลิตภาพ และมูลค่าทางการเกษตร	หน่วยงานขับเคลื่อนหลัก กษ. ดศ. อว.
โครงการการพัฒนาแปลง เกษตรอัจฉริยะด้วยเทคโนโลยี ดิจิทัล (Digital Farming)	พัฒนาแปลงเกษตรอัจฉริยะสำหรับเกษตรกร มูลค่าสูงและเกษตรแปลงใหญ่ ที่ใช้ประโยชน์ จากข้อมูลและ/หรือเทคโนโลยีเช่น IoT และ Automation ตั้งแต่การผลิต บริหารจัดการ การขาย ทำการตลาด สินค้าเกษตรตลอดทั้งห่วงโซ่ คุณค่า โดยมีกลไกส่งเสริม เช่น การให้ความรู้ การให้คำปรึกษา การจัดหาแหล่งทุน การอุดหนุนทางการเงินและการช่วยเหลือด้านเทคโนโลยี	มีแปลงเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farms) ทั่วประเทศ ๑๐,๐๐๐ แห่ง	หน่วยงานขับเคลื่อนหลัก กษ. ดศ. อว. หน่วยงานขับเคลื่อนรอง กค. BOI

ตัวอย่างโครงการสำคัญระยะ ๑ ปี ๖ เดือน

โครงการสำคัญ ระยะ ๑ ปี ๖ เดือน	หน่วยงาน
๑. โครงการพัฒนาการเกษตรแม่นยำด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล	กษ. ดศ. อว. และเครือข่ายมหาวิทยาลัย
๒. โครงการเพิ่มทักษะ และศักยภาพเกษตรกรไทยสู่การทำเกษตรสมัยใหม่	กษ. ดศ. อว. และเครือข่ายมหาวิทยาลัย
๓. โครงการพัฒนาระบบเชื่อมโยงด้าน Logistic ทางเกษตรตลอด supply chain	อว. กษ. ดศ.
๔. โครงการเพิ่มรายได้ ลดรายจ่ายจากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในภาคเกษตร	ดศ. กษ. อว.

ผลผลิต

- ๑) ระบบการวิเคราะห์ทางการเกษตรแม่นยำด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ที่เกษตรกรสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในแปลง เกษตรได้ ไม่ต่ำกว่า ๕๐๐ แปลง
- ๒) สร้างเกษตรกรสมัยใหม่ที่สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชผลทางการเกษตร ได้ ๓๐,๐๐๐ ราย
- ๓) แพลตฟอร์มการเกษตรอัจฉริยะสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลค่าสูงทางเศรษฐกิจ ๒ ชนิด เพื่อการเพาะปลูกที่แม่นยำ
- ๔) ผู้ประกอบการ/เกษตรกร/วิสาหกิจเริ่มต้น มีการนำหรือใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาพื้นที่การเกษตร จำนวน ๒,๐๐๐ ราย

๑.๔ การเพิ่มมูลค่าให้ธุรกิจบริการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Services)

ธุรกิจการค้าบริการมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ยิ่งเศรษฐกิจมีการพัฒนามากขึ้น ภาคบริการจะยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้นไปเป็นลำดับ ประเทศไทยมีสัดส่วนของภาคบริการอยู่ที่ร้อยละ ๕๐ มาโดยตลอด โดยภาคบริการเป็นตัวแปรสำคัญที่ผลักดันเศรษฐกิจไทยมาอย่างยาวนาน โดยในปี ๒๕๕๙ มูลค่าการค้าบริการโลกขยายตัวร้อยละ ๒.๕ แต่การส่งออกภาคบริการของไทยขยายตัวถึงร้อยละ ๑๐.๔ ซึ่งให้เห็นว่าภาคบริการของไทยเติบโตมากกว่าโลก อย่างไรก็ตาม ธุรกิจบริการของไทยส่วนใหญ่ไม่เน้นการใช้เทคโนโลยีแต่ใช้แรงงานทักษะต่ำในการให้บริการ เช่น ธุรกิจโรงแรมและร้านอาหาร ธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง และธุรกิจท่องเที่ยว นอกจากนี้การส่งออกบริการของไทยยังคงกระจุกตัวอยู่ในธุรกิจท่องเที่ยว ซึ่งอาจไม่เกิดความยั่งยืนในอนาคต ดังนั้น นโยบาย Thailand 4.0 จึงมุ่งเปลี่ยนผ่านจากการให้บริการแบบเดิม (Traditional Services) สู่การสร้างมูลค่าสูง (High Value Services) ในภาคบริการ เพื่อร่วมสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจไทยในอนาคต

แนวทางการขับเคลื่อน

มุ่งยกระดับธุรกิจบริการแบบเดิม (Traditional Services) สู่บริการมูลค่าสูง (High Value Services) โดยสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลในกลุ่มธุรกิจบริการเป้าหมาย ได้แก่ ธุรกิจท่องเที่ยว แฟชั่น ไลฟ์สไตล์ และสื่อสร้างสรรค์และแอนิเมชัน รวมถึงการเพิ่มผลิตภาพแรงงานภาคบริการ และพัฒนาทักษะแรงงานให้มีความรู้สูงและตรงตามความต้องการของตลาด เพื่อให้ธุรกิจบริการสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน

๑. เร่งสนับสนุนให้ผู้ประกอบการธุรกิจบริการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างการเข้าถึงใช้งานง่าย และปลอดภัย ในการเพิ่มขีดความสามารถการให้บริการ
๒. ผลักดันให้เกิดธุรกิจบริการรูปแบบใหม่ โดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาธุรกิจ
๓. สนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมบริการเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ อาทิ การบริหารจัดการการท่องเที่ยวได้ด้วยตนเองแบบเบ็ดเสร็จ Logistic การคมนาคม เป็นต้น
๔. พัฒนาระบบบริหารจัดการหลังบ้านในธุรกิจ ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มกลาง ที่จะช่วยลดต้นทุนการบริหารจัดการ

ตัวอย่างโครงการขับเคลื่อนระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

โครงการสำคัญ	แนวทางการดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยงาน
Tourism Intelligence Center	บูรณาการข้อมูลการท่องเที่ยวจากหน่วยงานต่างๆ เช่น ข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว ข้อมูลที่พัก ข้อมูลร้านอาหาร ข้อมูลการเดินทาง รวมถึงระบบวิเคราะห์ข้อมูลและแสดงผลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน	มีการบูรณาการข้อมูลการท่องเที่ยวที่ครอบคลุมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศ	หน่วยงานขับเคลื่อนหลัก กก. หน่วยงานขับเคลื่อนรอง ดศ. อก. BOI พณ.

โครงการสำคัญ	แนวทางการดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยงาน
โครงการพัฒนาระบบบริการเพื่อตรวจสอบย้อนกลับผลิตภัณฑ์อาหาร (Digital Food Chain)	พัฒนาระบบติดตามที่มาของสินค้าตลอดห่วงโซ่อุปทานตั้งแต่กระบวนการผลิตไปจนถึงผู้บริโภค ซึ่งในแต่ละขั้นตอนได้มีการรวบรวมข้อมูลการผลิตของตัวสินค้า เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียกตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับเพื่อติดตามที่มาของสินค้าได้อย่างรวดเร็ว ตั้งแต่วัตถุดิบ การผลิต กระบวนการแปรรูป การขนส่ง จนถึงการกระจายผลิตภัณฑ์อาหารสู่ผู้บริโภค	- ระบบตรวจสอบย้อนกลับผลิตภัณฑ์อาหาร ที่ช่วยธุรกิจลดต้นทุนในการดำเนินงาน - เกิดธุรกิจบริการใหม่ ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล	หน่วยงานขับเคลื่อนหลัก ดศ. อก. กษ. หน่วยงานขับเคลื่อนรอง สสว. พณ. อว.
โครงการสนับสนุนผู้ประกอบการยกระดับคุณภาพธุรกิจบริการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล	สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งทุน ดอกเบี้ยต่ำ และการให้คำปรึกษา ในการยกระดับบริการของภาคธุรกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ตาม Sector สำคัญของประเทศ	ธุรกิจบริการสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการได้ไม่น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ ราย	หน่วยงานขับเคลื่อนหลัก ดศ. หน่วยงานขับเคลื่อนรอง สสว. พณ. อว.

ตัวอย่างโครงการสำคัญระยะ ๑ ปี ๖ เดือน

โครงการสำคัญ ระยะ ๑ ปี ๖ เดือน	หน่วยงาน
๑. โครงการพัฒนาศักยภาพการให้บริการดิจิทัลในธุรกิจบริการ	ดศ. อก. กก. สธ. อว.
๒. โครงการส่งเสริมธุรกิจบริการเกิดใหม่ดิจิทัล (Digital Entrepreneur)	ดศ. อก. นร.(สสว.)
๓. โครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมบริการดิจิทัลเพื่อยกระดับผู้ประกอบการ	อว. ดศ. นร.

ผลผลิต

- ๑) สร้างผู้ประกอบการธุรกิจบริการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Services Entrepreneur) ๒๐๐ ราย
- ๒) ต้นแบบระบบบริการ Digital Service ในอุตสาหกรรมอาหาร การท่องเที่ยว ที่ธุรกิจสามารถประยุกต์ใช้ได้ไม่น้อยกว่า ๕ ต้นแบบ
- ๓) เกิดธุรกิจบริการดิจิทัลเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๕๐ ราย

๑.๕ การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมดิจิทัลและดิจิทัลคอนเทนต์ (Digital Technology and Content Industries)

กลุ่มอุตสาหกรรมดิจิทัลและดิจิทัลคอนเทนต์ (Digital Technology and Content Industries) เป็นอุตสาหกรรมที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอนาคต (New S-Curve) ที่รัฐบาลให้การสนับสนุน^๘ เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพต่อการเติบโตในระบบเศรษฐกิจของประเทศ และเป็นอุตสาหกรรมที่ช่วยสนับสนุนให้อุตสาหกรรมอื่นๆ มีความเข้มแข็ง ที่สอดคล้องกับโมเดลประเทศไทย ๔.๐^๙ ที่มุ่งเน้นปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจจากเดิมที่ขับเคลื่อนด้วยการพัฒนาประสิทธิภาพในการผลิตภาคอุตสาหกรรม ไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Innovation Drive Economy) ดังนั้นการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมดิจิทัลและดิจิทัลคอนเทนต์ (Digital Technology and Content Industries) จึงเป็นแนวทางสำคัญหนึ่งในการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศให้สามารถพัฒนาได้อย่างก้าวกระโดดได้ เป็นการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศสู่อุตสาหกรรมแห่งอนาคตซึ่งเป็นฐานการผลิตของอุตสาหกรรมการผลิตและการบริการในระบบเศรษฐกิจ รองรับภาคธุรกิจที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในอนาคต

อุตสาหกรรมอนาคต (New S-Curve) เป็นอุตสาหกรรมใหม่ที่มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างเข้มข้น กลุ่มนี้มีความสามารถในการเติบโตไปในอนาคตสูง แต่เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมใหม่ยังมีผู้ประกอบการน้อย กลุ่มอุตสาหกรรมยังไม่เข้มแข็ง มูลค่าทางเศรษฐกิจยังไม่มากนักเมื่อเทียบกับกลุ่มแรก ดังนั้นจึงต้องมีการพัฒนาเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้ผู้ประกอบการในกลุ่มนี้

แนวทางการขับเคลื่อน

มุ่งสร้างความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ให้กับอุตสาหกรรมดิจิทัลและดิจิทัลคอนเทนต์ของประเทศไทย โดยเปลี่ยนจากอุตสาหกรรมดิจิทัลเดิมของไทยที่แม้จะเติบโตทุกปี แต่ยังไม่มีความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมมากนัก เมื่อเทียบกับประเทศที่เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจดิจิทัลในระดับก้าวหน้า อีกทั้งยังขาดแคลนกำลังคนดิจิทัลที่มีทักษะสูง ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ไปสู่อุตสาหกรรมดิจิทัลและดิจิทัลคอนเทนต์ที่เน้นการขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลมากขึ้นบนฐานที่ประเทศไทยมีความเข้มแข็งหรือต้องการพัฒนาด่วน มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์/บริการที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูงมากขึ้น และมีกำลังคนดิจิทัลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเพียงพอต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม โดยเน้นสาขาสำคัญเร่งด่วน เช่น Smart Devices, Software & Software Services, Cloud Computing, Digital Service Platforms, Cybersecurity, Digital Content, Data Center และ Internet Connectivity เป็นต้น

๑. เร่งสร้างความต้องการในตลาด (Demand-Driven) ที่เป็นอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ S-Curve/ New S-Curve ของประเทศ เช่น เกษตรและอาหาร อุตสาหกรรมการผลิต บริการสุขภาพ บริการท่องเที่ยว ฯลฯ เพื่อส่งเสริมให้ตลาดธุรกิจเทคโนโลยีดิจิทัลในประเทศไทยเติบโต
๒. เร่งสร้างระบบนิเวศของธุรกิจเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology Startups) เพื่อให้ธุรกิจเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีศักยภาพเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการเติบโตของอุตสาหกรรมดิจิทัล
๓. ส่งเสริมและดึงดูดการลงทุนและประกอบธุรกิจด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ทั้งจากนักลงทุนในประเทศและต่างประเทศ ผ่านกลไกการสร้างเครือข่ายนักลงทุนระดับโลกและภูมิภาค การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี และสิทธิประโยชน์ในด้านอื่นๆ
๔. ส่งเสริมการส่งออกสินค้าและบริการของธุรกิจด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้กลไกการส่งเสริมต่างๆ เช่น อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษา หาดตลาด จับคู่ธุรกิจ จัดกิจกรรม และทำ Roadshow ฯลฯ

^๘ มติ ครม.วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เรื่อง เห็นชอบในหลักการข้อเสนอ ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย ซึ่งเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต

^๙ ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมไทย ๔.๐ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙)

๕. วิจัย พัฒนา นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคการศึกษา พร้อมทั้งสร้างแรงจูงใจให้เอกชนเพิ่มการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล
๖. สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุนในอุตสาหกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลแห่งอนาคต เช่น การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก และการเร่งพัฒนากำลังคนดิจิทัลในประเทศ และการให้สิทธิพิเศษในการเข้าประเทศมาทำงานของบุคลากรจากต่างประเทศที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เป็นต้น

ตัวอย่างโครงการขับเคลื่อนระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

โครงการสำคัญ	แนวทางการดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยงาน
โครงการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีไอโอที (IoT Institute)	จัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีไอโอที ที่มุ่งเน้นการพัฒนา นวัตกรรมเทคโนโลยี IoT, Big Data Analytics และ Robotics เพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมเข้าสู่ยุค ๔.๐ โดยสถาบันนี้จะทำหน้าที่ พัฒนานวัตกรรมที่จำเป็น ให้บริการโครงสร้าง พื้นฐานและเครื่องมือสำหรับสร้างสรรค่นวัตกรรม IoT ส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้ทางเทคโนโลยี แก่ Digital Technology Startups สร้างความ ตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจในการนำเทคโนโลยี IoT ไปประยุกต์ใช้ใน Real Sector ให้คำปรึกษา และจับคู่ธุรกิจระหว่างภาคธุรกิจและ Digital Technology SMEs/Startups ในการพัฒนา ระบบ IoT เพื่อตอบโจทย์ธุรกิจ โดยมีอุตสาหกรรม เป้าหมายใน ๓ ปีแรกคือ อุตสาหกรรมการผลิต อุตสาหกรรมการเกษตรและอุตสาหกรรมบริการ ด้านสุขภาพ (สังคมสูงอายุ)	- จัดตั้งสถาบัน IoT - เครือข่ายผู้ให้บริการ IoT - เครือข่าย ที่ประกอบด้วย ผู้ให้บริการขนาดใหญ่ ขนาด กลางและเล็ก กลุ่ม Startups - ให้ความรู้ และคำปรึกษา ทางเทคนิคและโมเดลธุรกิจ แก่ผู้ประกอบการในภาค อุตสาหกรรมการผลิต (โรงงานอุตสาหกรรม) ภาคการเกษตร และภาค บริการ ปีละ ๑,๐๐๐ ราย	หน่วยงาน ขับเคลื่อนหลัก ดศ. อก. หน่วยงาน ขับเคลื่อนรอง กษ. สธ.
R&D Digital Technology	วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อรองรับ ความก้าวหน้าและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง ในอนาคตและตอบโจทย์ภาคอุตสาหกรรม	- ต้นแบบนวัตกรรมเทคโนโลยี ดิจิทัลด้านการเกษตร การผลิตการบริการ - จำนวนลิขสิทธิ์/สิทธิบัตร/ อนุสิทธิบัตรที่ยื่นจด - มูลค่าการลงทุนที่เกิดขึ้น จากงานวิจัย พัฒนา และนวัตกรรม	หน่วยงาน ขับเคลื่อนหลัก อว. ศธ. หน่วยงาน ขับเคลื่อนรอง ดศ. อก. BOI พณ.
พัฒนารูธุรกิจเกิดใหม่ดิจิทัล (Digital Entrepreneur)	จัดหากลไก มาตรการ และแหล่งทุน สนับสนุน การสร้างธุรกิจนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีดิจิทัล	มีธุรกิจเกิดใหม่ ไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ราย ประกอบด้วย คนรุ่นใหม่ที่มีความรู้ด้าน การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสร้างธุรกิจใหม่ที่ตลาด ต้องการ ไม่ต่ำกว่า ๑,๕๐๐ ราย	หน่วยงาน ขับเคลื่อนหลัก ดศ. อว. หน่วยงาน ขับเคลื่อนรอง นร. (สสว.) อก. พณ. กค.

โครงการสำคัญ	แนวทางการดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยงาน
พัฒนาอุตสาหกรรมดิจิทัล คอนเทนต์ไทยสู่ตลาดโลก	จัดทำกลไก และมาตรการสนับสนุน ให้เป็นเครื่องมือ ในการประชาสัมพันธ์ประเทศไทยสู่ประชาคมโลก ด้วยการพัฒนาระบบ พัฒนาคอน พัฒนาฐานข้อมูล และพัฒนาการตลาด	- สัดส่วนมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจจากการเพิ่มมูลค่าอุตสาหกรรมดิจิทัลบนเวทีไทยและพัฒนาอุตสาหกรรมดิจิทัล - ผลักดันให้ไทยสามารถเป็นผู้นำอุตสาหกรรมดิจิทัลในภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	หน่วยงานขับเคลื่อนหลัก วธ. ดศ. หน่วยงานขับเคลื่อนรอง กต. พณ. สถาบันการศึกษา

ตัวอย่างโครงการสำคัญระยะ ๑ ปี ๖ เดือน

โครงการสำคัญ ระยะ ๑ ปี ๖ เดือน	หน่วยงาน
๑. โครงการจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศด้านนวัตกรรมดิจิทัล (IoT Institute)	ดศ. และ อก.
๒. โครงการวิจัยพัฒนาดิจิทัลเทคโนโลยีเพื่อยกระดับอุตสาหกรรมไทย	อว. เครือข่ายสถาบันการศึกษา และสภาอุตสาหกรรม
๓. โครงการส่งเสริมธุรกิจเกิดใหม่ดิจิทัล (Digital Entrepreneur)	ดศ. อก. นร.(สสว.)
๔. สนับสนุนผู้ประกอบการแอนิเมชัน และคอมพิวเตอร์กราฟิกของไทยในการสร้างสรรค์ผลงานและสร้าง IP เป็นของตนเอง	ดศ. เครือข่ายสถาบันการศึกษา

ผลผลิต

- ๑) มีศูนย์นวัตกรรม หรือศูนย์การออกแบบในอุตสาหกรรมดิจิทัลระดับสากลไม่ต่ำกว่า ๒ ศูนย์
- ๒) สนับสนุน SMEs ให้ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและรับงาน Outsourcing ไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ บริษัท
- ๓) จัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศด้านนวัตกรรมดิจิทัล ๑ ศูนย์ ในกรุงเทพฯ (๒๐,๐๐๐ ตร.ม.)
- ๔) ความร่วมมือด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีดิจิทัล การส่งเสริมการสร้างสรค์นวัตกรรมดิจิทัล และการลงทุน/ร่วมทุนกับบริษัทชั้นนำระดับโลก ไม่ต่ำกว่า ๓ ราย
- ๕) ผลงานการออกแบบนวัตกรรมบริการทางธุรกิจ หรือ ผลงานการออกแบบวิศวกรรมและสถาปัตยกรรมด้านดิจิทัล หรือผลงานการออกแบบผลิตภัณฑ์สำหรับอุปกรณ์และชิ้นส่วนอัจฉริยะที่เข้าสู่ตลาดเชิงพาณิชย์ ๑๕ ผลงาน
- ๖) เกิดธุรกิจดิจิทัล ที่เป็นพื้นฐานของการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายอื่น หรือสร้างงาน Outsourcing ไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ ราย
- ๗) ต้นแบบเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อรองรับอุตสาหกรรม New S-Curve ที่อุตสาหกรรมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ อย่างน้อย ๖ ต้นแบบ

๒. ยุทธศาสตร์สร้างสังคมคุณภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล: ๓ ประเด็นขับเคลื่อน

๒.๑ การพัฒนาชุมชนชนบทด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Community)

ปัญหาด้านความเหลื่อมล้ำและความยากจนเป็นประเด็นที่รัฐบาลให้ความสำคัญและมีนโยบายในการจัดการปัญหาตลอด จากรายงานการวิเคราะห์สถานการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำในประเทศไทย โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ปี ๒๕๕๘ พบว่าในปีที่ผ่านมาแม้ว่าความยากจนในประเทศไทยโดยรวมจะลดลง โดยจำนวนประชากรที่เข้าข่ายคนจนในประเทศจะลดลงจากร้อยละ ๑๐.๕๓ ของประชากรทั้งประเทศ ในปี ๒๕๕๗ เหลือเพียงร้อยละ ๗.๒ ในปี ๒๕๕๘ แต่ในรอบเกือบ ๓ ทศวรรษที่ผ่านมา สถานการณ์ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของประเทศไทยดีขึ้นเพียงเล็กน้อย^{๑๐} ประเทศไทยยังมีปัญหาเรื่องความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ ความยากจนส่วนใหญ่ยังกระจุกตัวอยู่ในเขตชนบทของประเทศ โดยในปี ๒๕๕๘ เขตชนบทมีสัดส่วนคนจนร้อยละ ๘.๙๑ ขณะที่เขตเมืองมีสัดส่วนคนจนเพียงร้อยละ ๕.๔๙ โดยคนยากจนส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคเหนือ โดยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสัดส่วนคนจนเป็นร้อยละ ๑๐.๓๐ ในภาคใต้ ร้อยละ ๙.๙๒ และในภาคเหนือร้อยละ ๘.๗๘ ของประชากร

แนวทางการขับเคลื่อน

สนับสนุนให้ชุมชนสามารถใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในการสร้างรายได้ให้กับประชาชน ในชุมชนผ่านการขายสินค้าและบริการท้องถิ่นในรูปแบบออนไลน์ ซึ่งจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ในประเทศไทยระหว่างประชาชนที่อาศัยอยู่ภายในเมืองและในชนบท และผลักดันให้เกิดการบริการรูปแบบใหม่เพื่อช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นให้กับประชาชนในชุมชน

๑. เร่งกระตุ้นและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลในชุมชนระดับหมู่บ้านทั่วประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ การเรียนรู้ การดูแลสุขภาพ และการใช้บริการของรัฐ
๒. บูรณาการศูนย์ดิจิทัลชุมชนในทุกตำบลทั่วประเทศ โดยสร้างเครือข่ายศูนย์ต่างๆ ที่ให้บริการในลักษณะคล้ายกันจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนบริการอินเทอร์เน็ต บรอดแบนด์ และกำหนดบริการขั้นต่ำตามมาตรฐานศูนย์ดิจิทัลชุมชน (เช่น พื้นที่สำหรับ กิจกรรม อุปกรณ์และการเชื่อมต่อโครงข่าย บริการอินเทอร์เน็ต Wi-Fi กิจกรรมให้ความรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้บริการ One-Stop-Service ของรัฐ ฯลฯ)
๓. ผลักดันให้มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการค้า (E-Commerce) ให้ชุมชนสามารถใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงบรอดแบนด์ที่กำลังเข้าสู่ชุมชนหมู่บ้านทั่วประเทศ ได้นำสินค้าและบริการของชุมชนเข้าสู่ตลาดภายในประเทศและตลาดโลก เป็นการสร้างรายได้ สร้างงาน สร้างผู้ประกอบการใหม่ในท้องถิ่น

^{๑๐} จากข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนสำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดยสำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สศช. พบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ประเทศไทยมีค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายได้ (Gini Coefficient) ซึ่งเป็นค่าที่บ่งชี้ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ อยู่ที่ ๐.๔๔๕ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง (ค่ายิ่งเข้าใกล้ ๑ ยิ่งมีความเหลื่อมล้ำสูง) โดยกลุ่มคนที่รวยที่สุดในประเทศและกลุ่มคนที่จนที่สุดในประเทศยังมีความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้อยู่ ๒๒.๑ เท่า

ตัวอย่างโครงการขับเคลื่อนระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

โครงการสำคัญ	แนวทางการดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยงาน
การพัฒนาระบบ e-Marketplace กลาง e-Logistics และ e-Payment	เป็นการยกระดับความเป็นอยู่คนในชุมชน สร้างงาน และกระจายรายได้สู่ชนบท โดยโครงการจะประกอบด้วย ระบบพร้อมโพสต์ (ร้านค้าออนไลน์เพื่อการจำหน่าย และสั่งซื้อสินค้า ระบบการชำระเงิน ระบบการขนส่ง และกระจายสินค้า) ร้านค้าประชารัฐ (กองทุนหมู่บ้าน) เป็นจุดบริการ Point of Sale ประจำหมู่บ้านให้ผู้ประกอบการจากชุมชนสามารถค้าขายได้จริงผ่านระบบ นอกจากนี้ หน่วยงานของรัฐที่มีภารกิจที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์ดิจิทัลชุมชน ที่ทำการไปรษณีย์อนุญาตร่วมดำเนินการเป็นศูนย์อบรม และให้บริการด้าน e-Commerce เพื่อส่งเสริมให้ชุมชน มีทักษะและมีบริการ สนับสนุนเพื่อให้สามารถประกอบการขายสินค้าผ่านทางแพลตฟอร์มออนไลน์ได้	– ระบบพร้อมโพสต์ที่ประกอบด้วย ระบบร้านค้าออนไลน์เพื่อการจำหน่าย และสั่งซื้อสินค้าให้แก่ร้านค้าชุมชน (e-Marketplace) – ระบบการชำระเงิน ระบบการขนส่ง และกระจายสินค้าที่มีประสิทธิภาพ ดำเนินการได้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ – ร้านค้าประชารัฐ (ออฟไลน์) ทั่วประเทศอย่างน้อย ๑๐,๐๐๐ แห่ง เชื่อมต่อกับระบบพร้อมโพสต์ – ประชาชนในชุมชนสามารถสร้าง รายได้จากค้าขายออนไลน์อย่างน้อย ๒๑๗,๐๐๐ รายการ – ผู้เข้าเยี่ยมชมสินค้าและบริการ ชุมชนบน e-Marketplace เดือนละ ๕ ล้านคน และมูลค่าซื้อขายสินค้า และบริการไม่ต่ำกว่า ๔๕ ล้านบาท ต่อเดือน	หน่วยงาน ขับเคลื่อนหลัก e-Market- place กลาง พณ. ดศ. e-Logistics และ e-Payment กค. หน่วยงาน ขับเคลื่อนรอง มท. กษ.

ตัวอย่างโครงการสำคัญระยะ ๑ ปี ๖ เดือน

โครงการสำคัญ ระยะ ๑ ปี ๖ เดือน	หน่วยงาน
๑. โครงการศูนย์ดิจิทัลชุมชน กิจกรรม e-Commerce	ดศ.
๒. โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล	ดศ.
๓. โครงการเผยแพร่และให้ความรู้แก่ชุมชน ภายใต้โครงการเน็ตประชารัฐ	ดศ.
๔. โครงการร้านค้าประชารัฐ	พณ.
๕. โครงการจัดหาสินค้า/บริการ และเตรียมความพร้อมของประชาชนในชุมชนสำหรับการจำหน่ายสินค้า/บริการผ่านระบบ e-Commerce	ดศ.
๖. กำหนดหลักเกณฑ์กฎระเบียบและนโยบาย รวมถึงให้คำแนะนำที่จำเป็นในการพัฒนาโครงการให้ตรงตามมาตรฐาน	ดศ.

ผลผลิต

- ๑) ร้านค้าประชาชน ๑๐,๐๐๐ แห่ง เชื่อมต่อระบบพร้อมโพสต์
- ๒) มีสินค้าชุมชนจำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์ไม่ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐ รายการ
- ๓) ที่ทำการ/ร้านค้าประชาชน และเครือข่ายกว่า ๓,๐๐๐ แห่ง เป็นแหล่งลงทะเบียน และให้ความรู้แก่ชุมชน รวมถึงประชาสัมพันธ์การจัดเตรียมสินค้า/บริการ ที่ได้มาตรฐานและปลอดภัยในการจัดส่ง

๒.๒ การพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Learning & Knowledge)

เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า ประเทศไทยยังคงต้องเผชิญกับความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและการเรียนรู้ที่นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลสามารถนำมาใช้ปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้จากระบบการศึกษาแบบเดิมไปสู่โอกาสในการศึกษาที่มีมาตรฐานระดับโลกและการเข้าถึงบริการการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไปในรูปแบบ ทุกวัย ทุกที่ ทุกเวลาด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นการเตรียมความพร้อมกำลังคนเข้าสู่ยุคดิจิทัลในระยะยาว ขณะที่กระแสโลกาภิวัตน์ที่มากับเทคโนโลยีดิจิทัลทำให้โลกแคบลงและเกิดการไหลบ่าของวัฒนธรรมต่างประเทศทั้งตะวันตกและตะวันออกเข้าสู่ประเทศไทยในอัตราเร่งที่เร็วมากอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน อย่างไรก็ตาม จุดประสงค์ของแผนฯ ฉบับนี้มิใช่การหยุดยั้งกระแสโลก หากเป็นการปรับตัวให้เข้ากับกระแสดังกล่าว และในขณะเดียวกันก็ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างหรือรวบรวมความรู้ อนุรักษ์เผยแพร่วัฒนธรรม (เช่น ศิลปะและสถาปัตยกรรมอันเป็นมรดกชาติ ความเชื่อประเพณีที่เป็นอัตลักษณ์ไทย ไปจนถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ) ให้เกิดแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลที่น่าสนใจ น่าติดตาม ทั้งในหมู่ชาวไทย และชาวต่างชาติ โดยที่โจทย์ความท้าทายในด้านแหล่งเรียนรู้และศิลปวัฒนธรรมของไทยมีตัวอย่างเด่นๆ อาทิ

ประเทศไทยยังมีความรู้ในรูปแบบดิจิทัล (ที่เป็นภาษาไทย) และแหล่งเรียนรู้ที่น่าสนใจหลากหลาย เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของคนในประเทศไม่เพียงพอ กล่าวคือ ยังคงมีปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านเนื้อหาและองค์ความรู้ (Content Divide) ซึ่งถือเป็นอีกมิติหนึ่งของความเหลื่อมล้ำดิจิทัล (Digital Divide)

กระแสโลกาภิวัตน์ทำให้คนรุ่นใหม่ห่างจาก ศิลปะ วัฒนธรรมไทย อัตลักษณ์ไทยมากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งในแง่หนึ่งก็อาจเป็นเพราะยังไม่มี การนำเสนอศิลปวัฒนธรรมไทยในรูปแบบที่น่าสนใจและทำให้คนรุ่นใหม่รู้สึกมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ

ศิลปวัฒนธรรม ประเภทที่เป็นวัตถุ หรือเอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์ของชาติ หรือแม้แต่ศิลปะการแสดง ภูมิปัญญาพื้นบ้านต่างๆ ล้วนแล้วแต่จะเสื่อมชำรุดและสูญหายไปตามกาลเวลา หากไม่มีการอนุรักษ์ไว้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม หากเก็บรักษาไว้เป็นอย่างดี ประชาชนเข้าถึงได้ยาก ก็ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ทางสังคมเท่าที่ควร (ตัวอย่างเช่น สหภาพยุโรปได้แปลงเนื้อหาทางวัฒนธรรม หรือ Cultural Collections ให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลเพื่อการอนุรักษ์และเผยแพร่ไปแล้วถึง ๒๐%)^{๑๑}

แหล่งเรียนรู้ในประเทศไทย เช่น ห้องสมุด/ หอสมุด หอจดหมายเหตุ พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ อุทยานเพื่อการพักผ่อนและเรียนรู้ โบราณสถาน ศาสนสถาน แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ฯลฯ ส่วนใหญ่ยังคงดำเนินการในรูปแบบเดิม ยังไม่ปรับตัวเข้าสู่ยุคดิจิทัล

ประเทศไทยยังคงต้องพัฒนาศักยภาพในการส่งออกศิลปวัฒนธรรมในรูปแบบสินค้า Digital Content ของไทยต่างๆ และบริการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ทันสมัยมากขึ้นในการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย และเกิดประโยชน์สร้างสรรค์สำหรับประชาชน

^{๑๑} <http://splatform.jrc.ec.europa.eu/digitisation-of-cultural-heritage>

ทุกคน ทุกกลุ่ม ทุกวัยไปพร้อมกับเร่งใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ที่ประชาชนนิยม และเพื่อนำพาศิลปวัฒนธรรมไทยเข้าสู่ยุคดิจิทัล ให้เกิดความสนใจในกลุ่มคนรุ่นใหม่และให้เป็นที่รู้จักในหมู่ชาวต่างประเทศ

แนวทางการขับเคลื่อน

พัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล โดยแก้ปัญหา การเข้าถึงระบบการศึกษา และเข้าถึงการเรียนรู้ที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงเท่าเทียมของนักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป สู่โอกาสในการศึกษา และการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานระดับโลกและการเข้าถึงบริการการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนทุกกลุ่ม ทุกวัย ทุกความสนใจ ทุกที่ ทุกเวลาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล

๑. ปรับปรุงและขยายโครงสร้างพื้นฐาน บรอดแบนด์ไปสู่โรงเรียน สถาบันการศึกษา และแหล่งเรียนรู้ทั่วประเทศ รวมถึงบูรณาการ นำเทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสมเข้าสู่โรงเรียน ในพื้นที่ห่างไกลชายขอบ

๒. บูรณาการและพัฒนาระบบบริการเรียนรู้ในระดับประเทศ รวมถึงการพัฒนาสื่อ การเรียนรู้ระบบเปิด (Open Educational Resource: OER) ที่ทุกคนสามารถเข้ามาใช้บริการ ได้โดยง่าย

๓. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตั้งแต่ ประถม มัธยม อาชีวศึกษา ไปจนถึง อุดมศึกษา เพื่อให้ครอบคลุมทักษะที่จำเป็น สำหรับกำลังคนยุคดิจิทัล เช่น หลักสูตร การเขียนโปรแกรม สำหรับนักเรียนทุกคน (Coding For All) และหลักสูตรที่สอนทักษะ สำหรับยุคดิจิทัล (21st Century Skills)

๔. วิจัย พัฒนา และต่อยอดนวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ ตลอดชีวิต เช่น แพลตฟอร์ม แอปพลิเคชัน โมเดล การเรียนการสอน โมเดลธุรกิจ หรือเนื้อหา/สื่อ การเรียนรู้

๕. พัฒนาระบบ Big Data และ Analytics ด้านการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อพัฒนา ผู้เรียน และสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายของรัฐ

๖. เร่งผลิตและแปลงข้อมูลและองค์ความรู้ ของหน่วยงานรัฐให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล (Digitization of Knowledge) และจะเปิดให้กับ ประชาชนและภาคธุรกิจ เข้าถึง สืบค้น นำข้อมูล ไปต่อยอดใช้ประโยชน์

๗. พัฒนาแพลตฟอร์มเปิดสำหรับการรวบรวม ข้อมูล องค์ความรู้ จากทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื้อหา ด้านสังคมและวัฒนธรรม ในรูปแบบตัวอักษร และมัลติมีเดีย หรือรูปแบบการนำเสนอที่ใช้ เทคโนโลยีใหม่และประมวลผลข้อมูลและแสดงผล อย่างชาญฉลาด ตลอดจนสนับสนุนให้ภาคเอกชน และภาคประชาชน ผลิตเนื้อหาดิจิทัลด้านสังคม และศิลปวัฒนธรรมที่รองรับความหลากหลาย ทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสร้างเนื้อหาของท้องถิ่น

๘. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ในประเทศเพื่อเข้าสู่ ยุคดิจิทัล เช่น หรือการพัฒนาไปสู่ Digital Library และ Digital Museum ที่ให้บริการ ประชาชนทั้งในรูปแบบออนไลน์ รวมทั้งเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์แหล่งเรียนรู้และศิลปวัฒนธรรม ในรูปแบบดิจิทัลในภาษาสำคัญของโลก และโฆษณาผ่านสื่อออนไลน์ไปในระดับภูมิภาค อาเซียน ระดับทวีป และระดับโลก

ตัวอย่างโครงการขับเคลื่อนระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

โครงการสำคัญ	แนวทางการดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยงาน
โครงการพัฒนาบริการการเรียนรู้ตลอดชีวิตสู่ยุคดิจิทัล (Lifelong Learning)	บูรณาการแพลตฟอร์มบริการการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชาชนทั่วประเทศ โดยหลักสูตรต่างๆ บนแพลตฟอร์มนี้จะมาจากสถาบันการศึกษา และสถาบันอบรมของรัฐและเอกชน บริษัทเอกชน หน่วยงานภาครัฐอื่นๆ หรือประชาชนทั่วไปที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ทั้งในรูปแบบไม่เสียค่าใช้จ่าย และคิดค่าใช้จ่าย (รัฐจะอุดหนุนค่าเรียนหลักสูตรบนแพลตฟอร์มทั้งหมดหรือบางส่วน) โดยประชาชนทุกคนทั่วประเทศจะสามารถเข้าเรียนในระบบได้ โดยมี Cash Credit ของตัวเอง หลักสูตรบนแพลตฟอร์มนี้จะมีความหลากหลาย ทั้งเรียนรู้เพื่อประกอบอาชีพ พัฒนาตนเอง หรือเพื่อสละบันเทิงตามความสนใจ *หมายเหตุ สามารถใช้แพลตฟอร์มเดียวกันกับโครงการ Online Academy for Digital Workforce โดยแบ่งออกเป็นหลาย Modules	– แพลตฟอร์มบริการการเรียนรู้ตลอดชีวิตสู่ยุคดิจิทัลที่ประชาชนทั่วประเทศเข้าถึงได้ – ผู้เรียนจำนวน ๒ ล้านคน เข้าใช้บริการการเรียนรู้ตลอดชีวิต	หน่วยงานขับเคลื่อนหลัก ศธ. อว. ดศ. พม. หน่วยงานขับเคลื่อนรอง ทุกกระทรวง

โครงการสำคัญ	แนวทางการดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยงาน
โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มองค์ความรู้ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Digital Knowledge and Cultural Archive)	บูรณาการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่ออนุรักษ์ เผยแพร่องค์ความรู้ด้านสังคมและวัฒนธรรม อัตลักษณ์ไทยและใช้ประโยชน์ จากต้นทุนทางสังคมและวัฒนธรรมไปต่อยอดเชิงพาณิชย์ (เช่น อุตสาหกรรมท่องเที่ยว อุตสาหกรรม Digital Content ของประเทศ) โดยจะต้อง บูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเริ่มแปลงข้อมูลองค์ความรู้วัฒนธรรม ให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล พัฒนาแพลตฟอร์มกลาง เพื่อจัดเก็บจัดแสดงข้อมูล และองค์ความรู้ ในรูปแบบที่น่าสนใจ ดึงดูดคนรุ่นใหม่ ประชาชนไทยทั่วไป และชาวต่างชาติ โดยในการผลิต Content จะใช้โมเดล ที่ผสมผสานระหว่างการทำเองโดยภาครัฐ (เช่น เอกสารสำคัญของชาติ) การดำเนินการ โดยภาคเอกชน (เช่น CSR หรือจัดจ้าง) และภาคประชาชน (User-Generated Content)	- แผนบูรณาการความร่วมมือ เพื่อรวบรวม จัดเก็บ จัดแสดง ข้อมูล องค์ความรู้ด้านสังคม และวัฒนธรรมในรูปแบบ ดิจิทัล - เอกสารสำคัญของชาติ เอกสารเก่าที่มีคุณค่า ทางประวัติศาสตร์ในรูปแบบ ดิจิทัล ๑,๐๐๐ Collections - เนื้อหาดิจิทัลเชิงสังคม และวัฒนธรรม ที่ผลิตโดย ภาคเอกชน และประชาชน ๑๐,๐๐๐ ชิ้น - ศาสนสถานสำคัญ โบราณสถานสำคัญ แหล่งท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมสำคัญ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในรูปแบบ ดิจิทัล (เช่น เรื่องเล่า วีดีโอ สารคดี ภาพถ่าย ๓๖๐ องศา, AR, VR, Virtual Museum) ๑,๐๐๐ แห่ง	หน่วยงานขับเคลื่อนหลัก นร. วธ. ดศ. กก. หน่วยงานขับเคลื่อนรอง อว. พม.

ตัวอย่างโครงการสำคัญระยะ ๑ ปี ๖ เดือน

โครงการสำคัญ ระยะ ๑ ปี ๖ เดือน	หน่วยงาน
๑. โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่ห่างไกลด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล	ศธ. ดศ. ตชด. อว.
๒. โครงการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มโอกาสทางอาชีพ และรายได้ ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล	ศธ. ดศ. พม. และเครือข่ายสถาบันการศึกษา
๓. โครงการส่งเสริมการใช้สื่อดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์และรับผิดชอบต่อสังคม	ดศ.

ผลผลิต

- ๑) ประชาชนทุกกลุ่ม (รวมถึงคนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส) ไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ คน มีทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างเกิดประโยชน์ (Digital Literacy) ในการสร้างอาชีพ และรายได้
- ๒) เด็กและเยาวชนในพื้นที่ห่างไกลสามารถเข้าถึงระบบการศึกษา เรียนรู้ดิจิทัลได้ไม่น้อยกว่า ๕๐๐,๐๐๐ คน ในทุกภูมิภาคของประเทศไทย

๒.๓ การพัฒนาบริการสุขภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Health)

แม้ว่าประเทศไทยถือเป็นประเทศที่ประสบความสำเร็จมากประเทศหนึ่งในด้านการให้บริการทางการแพทย์และสุขภาพแก่ประชาชนด้วยหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าสำหรับประชาชนทุกคนมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ และการมีสถานบริการสาธารณสุขทั่วประเทศ ประเทศไทยยังคงมีความท้าทายในด้านการพัฒนาบริการทางการแพทย์และสุขภาพที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ทัวถึง เท้าเทียมอยู่อีกหลายประการ^{๑๒} อาทิเช่น

บริการทางการแพทย์และสุขภาพยังคงมีความเหลื่อมล้ำในเชิงพื้นที่สูง ประชาชนในพื้นที่ห่างไกลยังคงมีปัญหาในการเดินทางเข้ามารับบริการทางการแพทย์และสุขภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีฉุกเฉินหรือกรณีไม่ฉุกเฉินแต่ต้องเข้ารับบริการที่สถานบริการสาธารณสุขบ่อยครั้ง

บริการทางการแพทย์และสุขภาพยังคงมีปัญหาด้านประสิทธิภาพการบริการ โรงพยาบาลของรัฐมีผู้เข้ารับบริการจำนวนมาก บุคลากรทางการแพทย์ไม่เพียงพอ ทำให้การเข้ารับบริการเป็นเรื่องยุ่งยากและเสียเวลาเป็นอันมาก

ประชาชนยังคงไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลสุขภาพเพื่อบริหารจัดการสุขภาพของตนเองได้อย่างสะดวกง่ายดาย เนื่องจากการเชื่อมโยงระบบข้อมูลของหน่วยงานสาธารณสุขยังไม่สมบูรณ์

ประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่สังคมสูงอายุอันเกิดจากคนเกิดน้อยลงและชีวิตยืนยาวขึ้น และปัญหาจะรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ ทำให้คนวัยทำงานในอนาคตต้องแบกรับภาระภาษีเพื่อเป็นงบประมาณในการให้บริการทางการแพทย์และสุขภาพแก่ผู้สูงอายุสูงที่ไม่ได้ทำงานแล้วเป็นจำนวนมาก การใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยดูแลผู้ป่วย หรือใช้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการเจ็บป่วย จึงทวีความสำคัญในยุคต่อไปเป็นอย่างมาก

ความท้าทายดังกล่าวข้างต้น ล้วนแล้วแต่เป็นปัญหาที่สามารถแก้หรือบรรเทาได้ด้วยหรือนานวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในยุคปัจจุบันมาพัฒนาบริการสุขภาพที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ทัวถึง เท้าเทียมมากขึ้น โดยเน้นการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลเพื่อสุขภาพที่ประชาชนถึงระดับชุมชนจะได้ประโยชน์เป็นรูปธรรม

^{๑๒} เฉพาะส่วนที่เทคโนโลยีดิจิทัลสามารถไปช่วยแก้ปัญหาได้

แนวทางการขับเคลื่อน

มุ่งใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาบริการด้านสุขภาพ จากปัจจุบันที่ประเทศไทยยังคงมีปัญหาความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพของประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ห่างไกล ประชาชนยังไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลสุขภาพของตนได้ และยังไม่มีการเตรียมความพร้อมอย่างจริงจังสำหรับสังคมสูงอายุที่จะเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการด้านสุขภาพ ไปสู่สภาพอนาคตที่เน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการด้านสุขภาพ ดูแลประชาชนในพื้นที่ห่างไกล ให้ความรู้ด้านสุขภาพ ไปจนถึงการนำเทคโนโลยีใหม่มาช่วยดูแลผู้สูงอายุ

๑. เตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล โดยเชื่อมโรงพยาบาลรัฐขนาดใหญ่ทั่วประเทศด้วยระบบ GIN และเพิ่มระบบสำรองและจัดเก็บข้อมูลกลางเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริการด้านสุขภาพ
๒. พัฒนาระบบบริการสุขภาพทางไกลด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลทั้งระบบการประชุมทางไกล (Conference) ระหว่างโรงพยาบาล และระบบการปรึกษาด้านสุขภาพออนไลน์ (Chat) สำหรับประชาชน
๓. บูรณาการพัฒนาข้อมูล คลังข้อมูล และระบบประเมินสุขภาพส่วนบุคคลที่มีความปลอดภัย และคุ้มครองความเป็นส่วนตัวของข้อมูลสุขภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลเพื่อการบริหารจัดการสุขภาพด้วยตัวเองของประชาชนอย่างง่ายดาย ทุกที่ ทุกเวลา
๔. พัฒนาระบบ Big Data และ Analytics ด้านสุขภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการสุขภาพแก่ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีฉุกเฉิน เฝ้าระวังและป้องกันเหตุด้านสุขภาพ และสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายของรัฐ
๕. พัฒนาระบบการสื่อสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพของประชาชน (Health Literacy) ที่ให้ความรู้ด้านสุขภาพ สุขภาวะ อาหาร และยาให้แก่ประชาชน เพื่อเตรียมพร้อมสู่สังคมสูงวัย
๖. พัฒนาบริการอัจฉริยะด้านสุขภาพ (Smart Services) เช่น ระบบอัจฉริยะสำหรับบริการการแพทย์ฉุกเฉิน บริการการตรวจสอบสิทธิและข้อมูลสุขภาพ บริการระบบนัดหมายของโรงพยาบาล ไปจนถึงบริการอัจฉริยะเพื่อผู้พิการและผู้สูงอายุในการเข้าสู่สังคมสูงวัย

ตัวอย่างโครงการขับเคลื่อนระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

โครงการสำคัญ	แนวทางการดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยงาน
โครงการพัฒนาระบบบริการด้านสุขภาพสำหรับประชาชนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Health Services)	พัฒนาระบบบริการด้านสุขภาพสำหรับประชาชนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเตรียมความพร้อมของประชาชนทั่วประเทศในการเข้าสู่สังคมสูงอายุ โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสื่อสารให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชน (Health Literacy) ให้คำปรึกษาด้านสุขภาพเบื้องต้นทั่วไปและบริการฉุกเฉินแก่ประชาชน (ระบบ Chat/Hotline) และพัฒนาระบบประเมินข้อมูลสุขภาพที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลสุขภาพของตนเองผ่านระบบดิจิทัลเพื่อการดูแลสุขภาพของตนเองอย่างมีคุณภาพ ประสิทธิภาพสูงสุด	– ระบบสื่อสารความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) บริการคำปรึกษาด้านสุขภาพเบื้องต้นออนไลน์ และบริการฉุกเฉิน สำหรับประชาชนทั่วประเทศ (Chat/ Hotline) – กรอบแนวทางคุ้มครองความปลอดภัยและความเป็นส่วนตัวของข้อมูลสุขภาพส่วนบุคคล – ประชาชนทั่วประเทศสามารถเข้าถึงข้อมูลสุขภาพส่วนบุคคลผ่านระบบดิจิทัลได้	หน่วยงานขับเคลื่อนหลัก สธ. ดศ. หน่วยงานขับเคลื่อนรอง อว. นร. พม.

ตัวอย่างโครงการสำคัญระยะ ๑ ปี ๖ เดือน

โครงการสำคัญ ระยะ ๑ ปี ๖ เดือน	หน่วยงาน
๑. โครงการส่งเสริมการเฝ้าระวัง และดูแลสุขภาพตลอดทุกช่วงวัยไทยด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล	สธ. พม. ดศ.
๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบดิจิทัลอำนวยความสะดวกในการดูแลสุขภาพแก่ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ	สธ. พม. ดศ.
๓. โครงการวิจัยและพัฒนาระบบดูแลสุขภาพประชาชนทุกช่วงวัย	อว. สธ. ดศ.

ผลผลิต

- ๑) ประชาชนทุกกลุ่ม (รวมถึงคนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส) สามารถเข้าถึงระบบเฝ้าระวังและดูแลสุขภาพตนเองได้ ไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ คน
- ๒) คนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส ในพื้นที่ห่างไกลสามารถเข้าถึงระบบบริการสุขภาพทางการแพทย์ที่เชื่อมโยงได้กับสถานีนอมนัย และโรงพยาบาลท้องถิ่น ได้อย่างน้อย ๕ พื้นที่เป้าหมายการพัฒนา
- ๓) ระบบประเมินสุขภาพอิเล็กทรอนิกส์ ๑ ระบบที่มีผู้ใช้งาน ๓,๐๐๐ ราย ผ่านโรงพยาบาลที่ใช้ระบบ

๓. ยุทธศาสตร์ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่เป็นรัฐบาลดิจิทัล: ๒ ประเด็นขับเคลื่อน

๓.๑ การยกระดับบริการภาครัฐ (Government Transformation For Government Services)

รัฐบาลเป็นเหมือนองค์กรกลางขนาดใหญ่ที่เชื่อมทุกภาคส่วนในสังคมเข้าไว้ด้วยกัน ในทุกช่วงชีวิตของประชาชนทุกคนจะต้องมีความเกี่ยวข้องกับภาครัฐเป็นระยะตั้งแต่เกิดจนตาย ในขณะที่ภาครัฐก็ก็ต้องเกี่ยวข้องและติดต่อกับภาครัฐตั้งแต่เริ่มต้นเปิดกิจการจนถึงปิดกิจการ ดังนั้น รัฐบาลจึงมีหน้าที่ในการจัดให้มีบริการสาธารณะหรือบริการส่วนรวม บริการของภาครัฐสามารถช่วยเพิ่มรายได้และลดรายจ่ายให้แก่ประชาชนและภาครัฐกิจ กว่า ๒๐ ปีที่ผ่านมาประเทศไทยมุ่งเน้นพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ที่ภาครัฐนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาพัฒนาระบบต่างๆ เพื่อปรับเปลี่ยนการทำงานและการเก็บข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้การทำงานรวดเร็ว ทันสมัย แต่อย่างไรก็ตามการพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ในลักษณะต่างคนต่างทำ นำไปสู่การจัดเก็บข้อมูลแบบแยกส่วนและขาดเอกภาพของข้อมูลประชาชน (Multiple Views of Citizen) โดยประชาชนหนึ่งคนอาจมีตัวตนอยู่ในหลายฐานข้อมูลภาครัฐที่กระจัดกระจาย เช่น ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ ทะเบียนเกษตรกร ทะเบียนผู้เสียภาษีเงินได้ ทะเบียนผู้ได้รับอนุญาตขับขี่ ทะเบียนผู้สูงอายุ หรือเป็นผู้มีอำนาจลงนามในทะเบียนธุรกิจ ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการบูรณาการระหว่างหน่วยงานเพื่อยกระดับงานบริการภาครัฐ

ผลการจัดอันดับดัชนี E-Government Development Index (EGDI) ซึ่งจัดทำโดยองค์การสหประชาชาติ (United Nations) โดยเฉพาะด้านบริการออนไลน์ (Online Service) พบว่าอันดับการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทยในด้านดังกล่าวอยู่ในอันดับที่ ๗๙ ของโลก โดยอันดับดังกล่าวลดลงจากอันดับที่ ๗๖ ของโลกในผลการจัดอันดับปีก่อนหน้า (ปี ๒๕๕๗) และอยู่ในอันดับที่ ๕ ของกลุ่มประเทศอาเซียน (เป็นรองประเทศสิงคโปร์ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม) นอกจากนี้ จากรายงาน Doing Business ของธนาคารโลก ซึ่งผลการจัดอันดับความยาก-ง่ายในการประกอบธุรกิจปี ๒๐๑๗ พบว่า ประเทศไทยอยู่ในอันดับรวมที่ ๔๖ จาก ๑๙๐ ประเทศทั่วโลก และอยู่ในอันดับที่ ๗๘ ด้านการเริ่มต้นธุรกิจ (Starting Business) เพื่อก้าวข้ามอุปสรรคดังกล่าว รัฐบาลจึงมีแนวคิดที่จะบูรณาการข้อมูลประชาชนให้เป็นภาพเดียว (Single View of Citizen) โดยเชื่อมโยงข้อมูลประชาชนจากฐานข้อมูลของทุกหน่วยงานในทุกภาคส่วน ให้สามารถเห็นข้อมูลประชาชนได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น นำไปสู่การพัฒนาบริการเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้รับบริการได้อย่างแท้จริง สามารถให้บริการประชาชนและภาครัฐกิจได้ดีขึ้น รวมทั้งสามารถลดต้นทุน และระยะเวลาในการดำเนินการ โดยสามารถจัดแบ่งกลุ่มของบริการภาครัฐ ออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่

๑. การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ได้แก่ สวัสดิการประชาชน การเพิ่มประสิทธิภาพแรงงาน การศึกษา และการสาธารณสุข
๒. การยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันของภาครัฐกิจ ได้แก่ การเพิ่มประสิทธิภาพภาคการเกษตร วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การท่องเที่ยว ภาษีและรายได้ การลงทุน การคมนาคม การค้า (นำเข้า/ส่งออก) และสาธารณสุข
๓. การยกระดับความมั่นคงและเพิ่มความปลอดภัยของประชาชน ได้แก่ ความปลอดภัยสาธารณะ การบริหารจัดการชายแดน การป้องกันภัยธรรมชาติ และการจัดการในภาวะวิกฤติ

แนวทางการขับเคลื่อน

มุ่งเน้นการพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลภาครัฐเพื่อยกระดับบริการภาครัฐให้ตอบสนองประชาชนและผู้ประกอบการทุกภาคส่วนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว แม่นยำ โดยไม่ต้องใช้สำเนาเอกสาร อีกทั้งประชาชนเข้าถึงข้อมูลภาครัฐได้สะดวก และเหมาะสม เพื่อส่งเสริมความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบด้วย

๑. พัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลภาครัฐเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส การเพิ่มและพัฒนาประสิทธิภาพแรงงาน การเพิ่มโอกาสและยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมและสามารถพึ่งพาตนเองได้
๒. พัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลภาครัฐเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจในด้านต่างๆ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาคการเกษตร อุตสาหกรรมการผลิต บริการการท่องเที่ยว บริการขนส่ง บริการอัจฉริยะในด้านสาธารณสุข โภค การอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุน การเพิ่มศักยภาพแก่ผู้ประกอบการส่งออก/นำเข้า และธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมถึงการยกระดับประสิทธิภาพกระบวนการภาษีของภาครัฐ เพื่อให้ภาคธุรกิจมีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น นำไปสู่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน
๓. พัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลภาครัฐเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งในการรักษาความปลอดภัยจากทั้งภัยภายในประเทศ ภัยภายนอกประเทศ และภัยธรรมชาติ โดยเน้นการป้องกันก่อนเกิดเหตุและการแก้ไขสถานการณ์ในภาวะวิกฤตอย่างมีประสิทธิภาพภายในระยะเวลาโดยเร็วที่สุด เพื่อลดความเสี่ยง และลดผลกระทบต่อประชาชนและประเทศเมื่อเกิดภัยธรรมชาติหรือภาวะวิกฤต

ตัวอย่างโครงการขับเคลื่อนระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

โครงการสำคัญ	แนวทางการดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยงาน
โปรแกรมการเปลี่ยนผ่านบริการภาครัฐสู่ยุคดิจิทัล (Digital Transformation Program: DTP)	ก.พ.ร. ร่วมกับ สพร. พัฒนารอบมาตรฐานการพัฒนา บริการดิจิทัลภาครัฐสำหรับหน่วยงานต่างๆ ใช้เป็นแนวทางในการผลิตบริการดิจิทัล	- Digital Transformation Program Training & Workshop - ติดตามความก้าวหน้าของหน่วยงานที่ร่วมโครงการในการนำ Prototype ไปพัฒนาต่อยอดและขยายผลเป็นบริการ	หน่วยงานขับเคลื่อนหลัก ก.พ.ร. สพร.

โครงการสำคัญ	แนวทางการดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยงาน
โครงการยกระดับการบริการ ด้านการศึกษา	การพัฒนาฐานข้อมูลจัดเก็บทะเบียนประวัติ ผู้เรียน เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ด้านการศึกษา	ศูนย์กลางการให้บริการข้อมูล และบริการด้านการศึกษา จุดเดียว (e-Education Hub) ของประเทศ	หน่วยงาน ขับเคลื่อนหลัก ศธ. หน่วยงาน ขับเคลื่อนรอง ดศ.
โครงการยกระดับการบูรณาการ ฐานข้อมูลสาธารณสุข	เชื่อมโยงข้อมูลด้านสุขภาพ และนำเทคโนโลยี ดิจิทัลมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาบริการ ด้านสุขภาพให้แก่ประชาชน	– การแลกเปลี่ยนข้อมูล สุขภาพระหว่างหน่วยงาน Health Information Exchange (HIE) สำหรับ หน่วยงานผู้ให้บริการสุขภาพ ภาครัฐ – ระบบฐานข้อมูลสุขภาพ ประชาชน (Personal Health Record) ระหว่าง ประชาชนและหน่วยงาน ผู้ให้บริการสุขภาพ	หน่วยงาน ขับเคลื่อนหลัก สธ. หน่วยงาน ขับเคลื่อนหลัก มท. กทม.
โครงการพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกในการประกอบ ธุรกิจแบบครบวงจร (Biz portal)	พัฒนาระบบกลางในการขอเริ่มต้นธุรกิจ ในประเทศไทย	ระบบกลางในการขอเริ่มต้น ธุรกิจ ที่ผู้ประกอบการ นักลงทุนสามารถติดต่อ ขอเริ่มต้นธุรกิจผ่านระบบ ออนไลน์ กรอกแบบฟอร์ม ยื่นเอกสารหลักฐานผ่านระบบ คอมพิวเตอร์ได้ทุกที่ทุกเวลา	หน่วยงาน ขับเคลื่อนหลัก ก.พ.ร. สพร.
โครงการระบบฐานข้อมูล เกษตรกรกลาง (Farmer One)	บูรณาการและวิเคราะห์ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	ระบบฐานข้อมูลเกษตรกรกลาง (Farmer One) ที่สามารถเปิด ให้บริการแก่ภาคธุรกิจนำไป ใช้ประโยชน์	หน่วยงาน ขับเคลื่อนหลัก กษ. อว. ดศ. สพร.
โครงการระบบ National Single Window (NSW)	รวบรวมข้อมูลธุรกรรมด้านการลงทุนจากการ เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการในการ ติดต่อราชการเพื่อเริ่มธุรกิจ หรือขอใบอนุญาต/ อนุมัติ หรือการยื่นคำขอหรือเอกสารต่างๆ โดยดำเนินการผ่านจุดเดียว	ระบบบูรณาการใบอนุญาต เพื่อนำเข้าส่งออกระหว่าง หน่วยงานภาครัฐ (Regulatory Single Window) ที่ครอบคลุมทุกใบอนุญาต (ปี พ.ศ. ๒๕๖๓)	หน่วยงาน ขับเคลื่อนหลัก ก.พ.ร. หน่วยงาน ขับเคลื่อนรอง สพร. BOI สศอ.
โครงการ Tourism Intelligence Center	บูรณาการข้อมูลการท่องเที่ยวจากหน่วยงานต่างๆ เช่น ข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว ข้อมูลที่พัก ข้อมูล ร้านอาหาร ข้อมูลการเดินทาง รวมถึงระบบ วิเคราะห์ข้อมูลและแสดงผลเพื่อสนับสนุนการ บริหารจัดการทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน	บูรณาการครอบคลุม อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของ ประเทศ (ปี พ.ศ. ๒๕๖๒)	หน่วยงาน ขับเคลื่อนหลัก กก. ททท. หน่วยงาน ขับเคลื่อนรอง ดศ.

โครงการสำคัญ	แนวทางการดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยงาน
โครงการระบบศูนย์รวมข้อมูลเพื่อส่งเสริมศักยภาพ SMEs (SMEs Information Portal)	สสว. เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำระบบศูนย์รวมและเผยแพร่ข้อมูลเพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ SMEs โดยข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้แก่ ข้อมูลโครงสร้าง SMEs สถานการณ์ SMEs การค้าระหว่างประเทศของ SMEs ดัชนีชี้วัดทางเศรษฐกิจต่างๆ ของ SMEs ข้อมูลทางการเงินของ SMEs และการวิเคราะห์ศักยภาพของ SMEs	ระบบศูนย์รวมและเผยแพร่ข้อมูลเพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ SMEs (ปี พ.ศ. ๒๕๖๒)	หน่วยงานขับเคลื่อนหลัก สสว. หน่วยงานขับเคลื่อนรอง ดศ.

ตัวอย่างโครงการสำคัญระยะ ๑ ปี ๖ เดือน

โครงการสำคัญ	หน่วยงาน
๑. โปรแกรมการเปลี่ยนผ่านบริการภาครัฐสู่ยุคดิจิทัล (Digital Transformation Program: DTP)	ก.พ.ร. สพร.
๒. โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อรองรับงานบริการภาครัฐ (พัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับพรบ. อำนาจความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ระยะที่ ๒)	ก.พ.ร. สพร.
๓. โครงการเตรียมความพร้อมระบบข้อมูลศูนย์สารสนเทศแห่งชาติ	ดศ.
๔. โครงการระบบศูนย์รวมข้อมูลเพื่อส่งเสริมศักยภาพ SMEs (SMEs Information Portal)	อก.

ผลผลิต

- ๑) จำนวนระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐที่มีการเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลข้ามหน่วยงานไม่น้อยกว่า ๑๒ ระบบบริการ และมีการเปิดเผยชุดข้อมูล (Open Data) เพิ่มขึ้น
- ๒) Biz Portal ศูนย์กลางบริการภาครัฐในการขอเริ่มต้นธุรกิจ

๓.๒ ปฏิรูปการบริหารจัดการของภาครัฐ (Government Transformation For Government Management)

การพัฒนาประเทศไทยสู่ระบบเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลจะต้องพึ่งพาภาครัฐในฐานะที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitators) และผู้กำกับดูแล (Regulator) ในการพัฒนาประเทศ การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในกระบวนการทำงานและบริหารจัดการของภาครัฐเพื่อพัฒนาไปสู่รัฐบาลดิจิทัล จะสร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจ และผลประโยชน์แก่ผู้รับบริการ ที่ผ่านมาภาครัฐไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาและการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการพัฒนาประเทศมาโดยตลอด เห็นได้จากการบรรจุมาตรการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาปรับปรุงบทบาทภาครัฐมาตั้งแต่กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ฉบับแรก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๙ อย่างไรก็ตาม ภาครัฐยังไม่สามารถเป็นรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างสมบูรณ์ตามที่กำหนดไว้ในกรอบนโยบาย/แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ความท้าทายของการพัฒนาภาครัฐไทย คือการพัฒนาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมยังคงจำกัดอยู่ในวงแคบ ไม่เพียงพอต่อความต้องการไม่หลากหลายไม่ครอบคลุม ไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลง และยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้ให้บริการทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน จากผลการจัดอันดับดัชนี E-Government Development Index (EGDI) ซึ่งจัดทำโดยองค์การสหประชาชาติ (United Nations) ล่าสุดในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่ศึกษาและจัดอันดับการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ๑๙๓ ประเทศทั่วโลก พบว่าอันดับการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (อันดับดัชนี EGDI) ของประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๗๗ ของโลก โดยอันดับดังกล่าวขยับขึ้นจากอันดับที่ ๑๐๒ ของโลกในผลการจัดอันดับก่อนหน้า (ปี พ.ศ. ๒๕๕๓) และอยู่ในอันดับที่ ๔ ของกลุ่มประเทศอาเซียน โดยมีอันดับเป็นรองประเทศสิงคโปร์ ซึ่งเป็นประเทศผู้นำการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของภูมิภาค และอยู่ในอันดับที่ ๒ ของโลก มาเลเซีย ซึ่งอยู่ในอันดับที่ ๖๐ ของโลก และฟิลิปปินส์ ซึ่งอยู่ในอันดับที่ ๗๗ ของโลก

ปัจจุบันโลกได้ก้าวเข้าสู่ยุคเทคโนโลยีดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัลที่เกิดขึ้นอย่างก้าวกระโดด ได้ส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงบริบทของโลกในทุกๆ ด้านแม้กระทั่งกระบวนการทำงานของภาครัฐ หน่วยงานภาครัฐสามารถนำเอาเทคโนโลยีเหล่านั้นมาปรับใช้กับการให้บริการประชาชน การบริหารจัดการภาครัฐ การกำหนดนโยบายต่างๆ รวมไปถึงการแก้ไขปัญหา อุปสรรค หรือความท้าทายต่างๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งจะทำให้รูปแบบการทำงาน การให้บริการ และการดำเนินการต่างๆ ของภาครัฐเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม มีความทันสมัย รวดเร็ว น่าเชื่อถือ และโปร่งใส มุ่งสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลอย่างสมบูรณ์

แนวทางการขับเคลื่อน

มุ่งเน้นการขับเคลื่อนสู่รัฐบาลดิจิทัล โดยแก้ปัญหากระบวนการทำงานที่ปัจจุบันยังมีประสิทธิภาพต่ำ การเชื่อมโยงข้อมูลยังมีน้อย มีระบบงานที่ลงทุนซ้ำซ้อน และยังไม่สามารถอำนวยความสะดวกประชาชนที่มาใช้บริการของรัฐได้เต็มที่ ไปสู่การเร่งนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการของหน่วยงานรัฐทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคอย่างมีแบบแผนและเป็นระบบ มีการบูรณาการข้อมูลและระบบงานระหว่างหน่วยงาน มีการทำงานแบบอัจฉริยะ ให้บริการโดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้อย่างแท้จริง

๑. บูรณาการและยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานภาครัฐ ผ่านการเชื่อมโยงระบบจากหลายหน่วยงาน ในการบริหารจัดการ ด้านการเงินและการใช้จ่าย ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ด้านการบริหารสินทรัพย์ และด้านทรัพยากรมนุษย์และการจ่ายเงินเดือน
๒. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์ของภาครัฐ ควบคู่ไปกับการยกระดับขีดความสามารถและทักษะเชิงดิจิทัลให้กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐทุกระดับและทุกหน่วยงาน เพื่อเป็นรากฐานของการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลโดยสมบูรณ์

ตัวอย่างโครงการขับเคลื่อนระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

โครงการสำคัญ	แนวทางการดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยงาน
โครงการระบบ New GFMS Thai	พัฒนาระบบ GFMS เดิม ให้เป็นระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐอย่างสมบูรณ์แบบ โดยเป็นฐานข้อมูลกลางแบบ Matrix และ Online real-time เพื่อให้การบริหารการเงินการคลังของหน่วยงานภาครัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	ระบบ GFMS ให้เป็นระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐอย่างสมบูรณ์แบบ โดยเป็นฐานข้อมูลกลางแบบ Matrix และ Online real-time	หน่วยงานขับเคลื่อนหลัก ส.ป.กค. กรมบัญชีกลาง หน่วยงานขับเคลื่อนรอง ดศ.
โครงการจัดทำร่างกฎหมายการบริหารงาน และการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล	พัฒนากฎหมายรัฐบาลดิจิทัล เพื่อสร้างกลไกทางกฎหมายเพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการเชื่อมโยงการทำงาน และบูรณาการข้อมูลภายใต้เครือข่ายโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีดิจิทัลเกิดเป็น Connected Government	กฎหมายรัฐบาลดิจิทัล	หน่วยงานขับเคลื่อนหลัก สพร.
โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลภาครัฐที่มีความมั่นคงปลอดภัย (Government Secure Intranet: GSI)	พัฒนาเครือข่ายปิดที่มีประสิทธิภาพสูงของภาครัฐรองรับการใช้งานที่ต้องการความปลอดภัยขั้นสูงบนความความร่วมมือโครงข่ายบรอดแบนด์แห่งชาติ (National Broadband)	- GIN เป็นเครือข่ายสื่อสารข้อมูลหลักของภาครัฐ ร้อยละ ๑๐๐ ของการดำเนินงานตามแผน DG (๒๖ Domain) สามารถเชื่อมโยงผ่านเครือข่าย GIN ได้ - ครอบคลุมเครือข่าย GSI สำหรับภาครัฐ ส่วนประชาชนแบบ Smart Security	หน่วยงานขับเคลื่อนหลัก ดศ. สพร.
โครงการ Government Data Center and Cloud Service (GDCC)	ให้บริการระบบคลาวด์แก่หน่วยงานภาครัฐ ให้สามารถเข้าถึงทรัพยากรทางคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรฐานและปลอดภัยได้อย่างรวดเร็วทันต่อการใช้งาน และสามารถตอบสนองต่อความต้องการปรับกระบวนการทำงาน และการให้บริการประชาชนเพื่อบูมสู่รัฐบาลดิจิทัล	ให้บริการระบบคลาวด์กลางภาครัฐแก่หน่วยงานภาครัฐ	หน่วยงานขับเคลื่อนหลัก ดศ.

โครงการสำคัญ	แนวทางการดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยงาน
โครงการส่งเสริมการวิเคราะห์ข้อมูลภาครัฐขนาดใหญ่ (Government Data Analytics Centre)	จัดให้มีหน่วยงานหลักในการวิเคราะห์ข้อมูล และให้คำปรึกษาทางเทคโนโลยีและเทคนิค การวิเคราะห์แก่หน่วยงานของรัฐ รวมทั้ง การบริการวิชาการด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ขนาดใหญ่ เพื่อให้หน่วยงานและบุคลากรของรัฐ มีความสามารถเชิงวิเคราะห์ โดยนำผลลัพธ์ที่ได้ จากการวิเคราะห์มาใช้เป็นข้อมูลในการกำหนด ทิศทางการดำเนินงานตามภารกิจ	มีหน่วยงานให้บริการวิเคราะห์ ข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจ ตามโจทย์ของรัฐบาล และคณะกรรมการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	หน่วยงาน ขั้บเคลื่อนหลัก ดศ.

ตัวอย่างโครงการสำคัญระยะ ๑ ปี ๖ เดือน

โครงการสำคัญ	หน่วยงาน
๑. โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและยกระดับบริการอิเล็กทรอนิกส์ (พัฒนาเครือข่ายสื่อสารข้อมูลเชื่อมโยง หน่วยงานภาครัฐ Government Information Network : GIN)	สปร.
๒. โครงการ Government Data Center and Cloud Service (GDCC)	ดศ.
๓. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ	ก.พ.ร.
๔. โครงการ Government Data Analytics Centre	ดศ.

ผลผลิต

- ๑) ระบบเชื่อมโยงฐานข้อมูลภายในหน่วยงาน
- ๒) แผนการบูรณาการศูนย์ข้อมูล (Data Center) และแผน Government Shared Services

๔. ยุทธศาสตร์พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูง ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ: ๒ ประเด็นขับเคลื่อน

๔.๑ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล (Digital Infrastructure)

โลกได้เข้าสู่โลกยุคดิจิทัล โดยที่ในช่วงกว่าทศวรรษที่ผ่านมาประเทศไทยมีอัตราการใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งในเชิงจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในปี ๒๕๕๙ มีผู้ใช้งานสูงถึง ๔๓ ล้านคน^{๑๓} หรือประมาณร้อยละ ๖๖.๕ ของประชากรทั่วประเทศ และเชิงปริมาณแบนด์วิดท์ทั้งในประเทศและออกต่างประเทศที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยปัจจุบันมีปริมาณแบนด์วิดท์ในประเทศที่ ๔.๒ Gbps และออกต่างประเทศ ๓.๗ Gbps^{๑๔} และเติบโตขึ้นเรื่อยๆ สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการใช้งานด้านดิจิทัลในรูปแบบใหม่ๆ ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตามประเทศไทยยังคงเผชิญความท้าทายในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลหลายประการ ตัวอย่างเช่น

๑. อัตราการเข้าถึงบรอดแบนด์ของประชากรไทยยังต่ำ หรือเพียงประมาณร้อยละ ๑๐.๗๐ ของประชากรทั้งหมด ในปี ๒๕๕๙
๒. โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลในระดับ Core Network และ Middle Miles ยังไม่ครอบคลุมทั่วประเทศจากจำนวน ๗๔,๙๖๕ หมู่บ้านทั่วประเทศ
๓. ค่าบริการบรอดแบนด์ของไทยยังคงสูงอยู่เมื่อเทียบกับค่าครองชีพ โดยค่าบริการบรอดแบนด์ประจำบ้านของไทยคิดเป็นประมาณ ร้อยละ ๓.๘๙ ของรายได้มวลรวมประชาชาติ (GNI) (เทียบกับสิงคโปร์ที่ ๐.๖๓ และมาเลเซียที่ ๐.๙๐) และบรอดแบนด์ผ่านโทรศัพท์มือถือคิดเป็นประมาณร้อยละ ๕.๘๑ (เทียบกับสิงคโปร์ที่ ๐.๓๑ และมาเลเซียที่ ๑.๓๒)
๔. ประเทศไทยมีโครงข่ายสื่อสารระหว่างประเทศเชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้านผ่านเคเบิลภาคพื้นดินและเชื่อมโยงกับประเทศอื่นๆ ผ่านเคเบิลใต้น้ำน้อยกว่าประเทศอื่นในภูมิภาค โดย สิงคโปร์และมาเลเซียถือเป็นศูนย์กลางการเชื่อมต่อและแลกเปลี่ยนข้อมูลอินเทอร์เน็ตในภูมิภาคอาเซียน

ดังนั้น ประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลหรือโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ โทรคมนาคม และการแพร่ภาพกระจายเสียง ที่มีความทันสมัย มีคุณภาพ ขนาดเพียงพอ ครอบคลุมทุกพื้นที่ และสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง รองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจเชิงเศรษฐกิจเพื่อให้ภาคธุรกิจสามารถแข่งขันได้ในระดับโลก ไปจนถึงการเป็นศูนย์กลางด้านดิจิทัลในอนาคต และรองรับกิจกรรมทางสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมในโลกยุคดิจิทัล

^{๑๓} สำนักงาน กสทช. ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ

^{๑๔} สำนักงาน กสทช. ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ

แนวทางการขับเคลื่อน

ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลของประเทศไทยจากปัจจุบันที่อัตราการเข้าถึงบรอดแบนด์ของประชากรไทยที่ยังต่ำและโครงข่ายสื่อสารระหว่างประเทศที่เชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้านที่ยังมีจำกัดไปสู่การวางรากฐานด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลของประเทศไทยทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศให้มีความทันสมัย มีคุณภาพ ขนาดเพียงพอ ครอบคลุมทุกพื้นที่

๑. ปรับปรุงและขยายโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล (เน้นระบบเคเบิลใยแก้วนำแสง) ให้ครอบคลุมทั่วประเทศระดับหมู่บ้าน
๒. ปรับปรุงและขยายโครงข่ายการสื่อสารระหว่างประเทศเพื่อเป็นศูนย์กลางการเชื่อมต่อและแลกเปลี่ยนข้อมูลภูมิภาค
๓. นโยบาย กฎหมาย กฎระเบียบเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการการใช้ทรัพยากรโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ
๔. ปฏิรูปรัฐวิสาหกิจโทรคมนาคมให้เหมาะสมกับสถานการณ์และความก้าวหน้าของอุตสาหกรรมดิจิทัล

ตัวอย่างโครงการขับเคลื่อนระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

โครงการสำคัญ	แนวทางการดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยงาน
โครงการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ (เน็ตประชารัฐ)	ปรับปรุงและขยายโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม (บรอดแบนด์ความเร็วสูง) ซึ่งเกือบทั้งหมด เว้นพื้นที่ห่างไกลที่สุด จะใช้ระบบเคเบิลใยแก้วนำแสง) เข้าสู่หมู่บ้านทั่วประเทศรวมถึง Free WiFi หมู่บ้านละ ๑ จุด	- บรอดแบนด์เข้าถึงหมู่บ้านทั่วประเทศ (๒๔,๗๐๐ แห่ง) - จุดกระจายสัญญาณ Wi-Fi หมู่บ้านละ ๑ แห่งทั่วประเทศ	หน่วยงานขับเคลื่อนหลัก ดศ. กสทช.

โครงการสำคัญ	แนวทางการดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยงาน
โครงการการจัดตั้ง เขตส่งเสริมอุตสาหกรรม และนวัตกรรมดิจิทัล (Digital Park Thailand)	จัดตั้งเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมและนวัตกรรม ดิจิทัล หรือ Digital Park Thailand ภายใต้ โครงการระเบียบเขตเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) ของรัฐบาล โดย DPT มีพื้นที่ ๘๓๑ ไร่ ในศรีราชา ชลบุรี และออกแบบให้เป็นศูนย์กลาง การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตของภูมิภาคอาเซียน ด้วยสิทธิประโยชน์จาก BOI (tax, non-tax measures) และการผ่อนผันด้านการกำกับ ดูแล (regulatory sandbox) DPT จะเป็นแหล่ง รวมบริษัทดิจิทัลระดับโลกในประเทศไทย และเครือข่ายการลงทุนของนักลงทุน (Venture Capital & Angel Funding) รวมถึงเป็นที่ตั้ง ของ Digital Tech Startups ที่จะจับคู่ธุรกิจ กับภาคอุตสาหกรรมการผลิตและอุตสาหกรรม เป้าหมาย S-Curve และ New S-Curve ๙ อุตสาหกรรม นอกจากนี้จะเกิดการพัฒนา กำลังคนดิจิทัล ๑๐๐,๐๐๐ คน ภายในปี ๕ ปี	– เขตส่งเสริมอุตสาหกรรม และนวัตกรรมดิจิทัล (Digital Park) ๑ แห่ง – พัฒนากำลังคนดิจิทัล ๒๐,๐๐๐ คนต่อปี หรือ ๑๐๐,๐๐๐ คน – บริษัทในประเทศ และต่างประเทศมาลงทุน ในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม และนวัตกรรมดิจิทัล (Digital Park) ไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี	หน่วยงาน ขับเคลื่อนหลัก ดศ. และ อก. หน่วยงาน ขับเคลื่อนรอง นร. และ มท.
โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ โครงข่ายอินเทอร์เน็ต ระหว่างประเทศสู่การเป็น ศูนย์กลางการเชื่อมต่อ อินเทอร์เน็ตของภูมิภาค อาเซียน (ASEAN Digital Hub)	ปรับปรุงและขยายความจุโครงข่ายเพื่อเชื่อมต่อ อินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศโดยโครงข่ายเคเบิล ภาคพื้นดินให้เชื่อมกับ CLMV และจีน (ตามนโยบาย One-Belt, One-Road ของจีน) เพื่อสร้าง ความเข้มแข็งในภูมิภาค และปรับปรุงและขยาย ความจุโครงข่ายเคเบิลใต้น้ำให้เชื่อมเอเชียแปซิฟิก เพื่อเพิ่มความจุและจำนวนเส้นทางการเชื่อมต่อ ของไทยสู่โลก รวมทั้งส่งเสริมให้ภาคเอกชนลงทุน โครงข่ายระหว่างประเทศในเส้นทางที่หลากหลาย	– ปรับปรุงและขยายความจุ โครงข่ายภายในประเทศ ไปยังชายแดน – ร่วมลงทุนก่อสร้างโครง ข่ายเคเบิลใต้น้ำระบบใหม่ เชื่อมไทยและต่างประเทศ ให้ระบบมีความจุเพิ่ม ไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ Gbps – ขยายความจุโครงข่าย เคเบิลใต้น้ำระหว่างประเทศ ของระบบที่มีอยู่ ไม่ต่ำกว่า ๘๐๐ Gbps – ภาคเอกชนลงทุนปรับปรุง และขยายความจุ หรือเพิ่ม เส้นทาง	หน่วยงาน ขับเคลื่อนหลัก ดศ. หน่วยงาน ขับเคลื่อนรอง นร.

โครงการสำคัญ	แนวทางการดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยงาน
โครงการจัดตั้งบริษัท โครงข่ายบรอดแบนด์ แห่งชาติ จำกัด (NBN Co.) และโครงการจัดตั้งบริษัท โครงข่ายระหว่างประเทศ และศูนย์ข้อมูลอินเทอร์เน็ต จำกัด (NGDC Co.)	ให้บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) จัดตั้งบริษัท โดยคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (คนร.) ได้มีมติเห็นชอบการจัดตั้งบริษัทโครงข่าย บรอดแบนด์แห่งชาติ จำกัด (NBN Co.) และบริษัทโครงข่ายระหว่างประเทศ และศูนย์ข้อมูลอินเทอร์เน็ต จำกัด (NGDC Co.) ตามที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เสนอเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๐ โดยให้บริษัทใหม่ที่จัดตั้งมีประสิทธิภาพ ในการบริหารงานเทียบเท่าบริษัทเอกชน เพื่อสร้างความยั่งยืนในการประกอบธุรกิจ	เพื่อเพิ่มความสามารถ ในการแข่งขัน และลด ความซ้ำซ้อนในการลงทุน ระยะยาว	หน่วยงาน ขับเคลื่อนหลัก ดศ.
โครงการติดตั้งระบบ โครงข่ายโทรคมนาคม ของการรถไฟ แห่งประเทศไทย	ติดตั้งระบบโครงข่ายโทรคมนาคมของ รฟท. เพื่อช่วยสนับสนุนการพัฒนาระบบอาณัติสัญญาณ และโทรคมนาคมเพื่อการเดินรถไฟให้มี ความปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ และสนับสนุน ระบบสื่อสารโทรคมนาคมภายในหน่วยงาน ของ รฟท. รวมทั้งเป็นการพัฒนาระบบโครงข่าย โทรคมนาคมให้สามารถรองรับการเชื่อมต่อกับ การประยุกต์ใช้งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ที่สะดวกและง่ายต่อการใช้งาน ซึ่งใช้ในการ บริหารจัดการรถจักร รถโดยสาร รถสินค้า เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งข้อมูลสัญญาณ ต่าง ๆ ระหว่างสถานีรถไฟและที่ทำการทุกแห่ง ทั่วประเทศ	ติดตั้งโครงข่ายโทรคมนาคม ให้ครอบคลุมสถานีรถไฟ ทั่วประเทศ จำนวน ๔๔๒ สถานี และศูนย์โทรคมนาคม ๒ แห่ง รวมพื้นที่ความยาวของ เส้นทางรถไฟประมาณ ๔,๓๐๐ กิโลเมตร เพื่อรองรับ การใช้งานในกิจการของ รฟท.	หน่วยงาน ขับเคลื่อนหลัก ดศ. คค.

ตัวอย่างโครงการสำคัญระยะ ๑ ปี ๖ เดือน

โครงการสำคัญ ระยะ ๑ ปี ๖ เดือน	หน่วยงาน
๑. โครงการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ๑.๑ ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม หรือโครงการเน็ตประชารัฐ ๑.๒ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพโครงข่ายอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศสู่การเป็น ASEAN Digital Hub	ดศ.
๒. โครงการ Digital Park Thailand	ดศ.

ผลผลิต

- ๑) มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านเคเบิลใยแก้วนำแสงครอบคลุมทั่วประเทศทั้ง ๒๔,๗๐๐ หมู่บ้าน และจุดกระจายสัญญาณ WiFi หมู่บ้านละจุด
- ๒) เพิ่มความจุโครงข่ายเชื่อมโยงไปยังชายแดนเชื่อมต่อกับประเทศกัมพูชา สปป.ลาว และเมียนมา และจัดหาอุปกรณ์เพิ่มความจุโครงข่ายเชื่อมโยงไปยังสถานีเคเบิลใต้น้ำจังหวัดชลบุรี เพชรบุรี สงขลา สตูล ขนาดความจุ ๒,๓๐๐ Gbps
- ๓) ขยายความจุโครงข่ายเคเบิลใต้น้ำระหว่างประเทศของระบบที่มีเป็น ๑,๗๗๐ Gbps
- ๔) สร้างโครงข่ายเคเบิลใต้น้ำระหว่างประเทศระบบใหม่ที่เชื่อมต่อประเทศไทยกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคแปซิฟิก เพื่อให้ได้ใช้สิทธิ์การใช้งานวงจร ขนาดความจุ ๒๐๐ Gbps
- ๕) จัดตั้ง Digital Park Thailand

๔.๒ การพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City)

การพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ในบริบทของการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม หมายถึง เมืองที่ได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการให้บริการและการบริหารจัดการเมืองให้ประชาชนในเมืองอยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืน ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ประกอบด้วย

- เมืองน่าอยู่ (Livability) เป็นเมืองที่ประชาชนทุกกลุ่ม สามารถเข้าถึงระบบสวัสดิการ การศึกษา สาธารณสุขได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม มีรูปแบบการดำรงชีวิตที่สะดวกสบาย และมั่นคงปลอดภัย
- เมืองที่มีประสิทธิภาพ (Efficiency) ในการบริหารจัดการ ทุกบริการที่เกิดขึ้น เป็นการแก้ปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเมือง ตลอดจนมีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างเห็นคุณค่า เกิดประโยชน์สูงสุด มีการใช้อย่างสมดุลทั้งด้านพลังงาน อาหาร และน้ำ ซึ่งมีการผลิตขยะ และของเสียน้อยที่สุด สามารถทำให้เกิดระบบนิเวศเมืองและสภาพแวดล้อมที่ดีมีคุณภาพได้ ช่วยลดความสูญเสียจากภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้น
- พัฒนาเมืองให้มีความยั่งยืน (Sustainable Development) มีระบบเศรษฐกิจที่สามารถอยู่ได้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะจากทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ หรือท้องถิ่น สนับสนุนให้เกิดระบบการผลิตและระบบเศรษฐกิจที่มีความรับผิดชอบต่อเมือง ใช้เทคโนโลยีที่ทำได้ หรือผลิตได้เองในท้องถิ่น หรือในประเทศ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

โดยได้กำหนดกรอบการพัฒนาเมือง ๖ ด้าน ดังต่อไปนี้

๑. พลเมืองอัจฉริยะ (Smart People) พัฒนาผู้บริหารเมืองหรือผู้นำท้องถิ่นที่สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาเมือง และเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ ให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและท้องถิ่นได้
๒. ด้านเศรษฐกิจอัจฉริยะ (Smart Economy) มีการผลักดันเมืองให้เป็นศูนย์กลางธุรกิจด้านใดด้านหนึ่งบนฐานนวัตกรรมดิจิทัล เช่น Smart Agriculture And Farm, Mice City, E-Culture City, E-Tourism City เป็นต้น
๓. การบริหารภาครัฐอัจฉริยะ (Smart Governance) เป็นการพัฒนากระบวนการภาครัฐผ่าน Smart Portal ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ และเพิ่มช่องทางการมีส่วนร่วมและเข้าถึงข้อมูล และบริการสาธารณะของรัฐ
๔. ระบบขนส่งและการสื่อสารอัจฉริยะ (Smart Mobility) เป็นการพัฒนากระบวนการขนส่งที่ปลอดภัย ปลอดภัย และประหยัดพลังงาน พร้อมทั้งจัดให้มีระบบบริการแนะนำ และให้ข้อมูลเกี่ยวกับเส้นทางจราจร
๕. สิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ (Smart Environment) เป็นการพัฒนาบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และพลังงาน ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลให้กับพื้นที่เป้าหมายการพัฒนา ตลอดจนเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
๖. การดำรงชีวิตอัจฉริยะ (Smart Living) เพื่อสนับสนุนให้มีระบบบริการที่อำนวยความสะดวกต่อการดำรงชีวิต อาทิ ด้านสุขภาพ การศึกษา และพัฒนาระบบ เฝ้าระวังภัยจากอาชญากรรมช่วยพัฒนาพื้นที่อยู่อาศัยของประชาชน ให้มีความเหมาะสมไม่แออัด

แนวทางการขับเคลื่อน

มุ่งเน้นปรับเปลี่ยนเมืองธรรมดาสู่การพัฒนาให้มีความเจริญมากยิ่งขึ้น ลดความเหลื่อมล้ำ และเพิ่มโอกาสการเข้าถึงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

๑. สร้างนักพัฒนาเมืองอัจฉริยะ พร้อมกับให้ความรู้ ความเข้าใจในวงกว้าง ด้วยการจัดกิจกรรมเพื่อให้เข้าถึงประเด็นความต้องการในบริบทของเมืองที่ต้องการพัฒนา รวมทั้งสร้างความรู้ ความเข้าใจกับทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ
๒. จัดให้มีหน่วยงาน/คณะขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ ในระดับประเทศและระดับเมือง โดยร่วมกับชุมชนและเมืองเป้าหมายที่จะพัฒนาเพื่อให้มีเจ้าของการพัฒนาในพื้นที่จริงและมีโครงสร้างของการบริหารจัดการที่ชัดเจน
๓. เสนอแนะการปฏิรูปกฎหมาย กฎ ระเบียบและมาตรการ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองอัจฉริยะผ่านกลไกการหารือจากหน่วยงาน/คณะขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ โดยจัดให้มีกฎหมาย กฎ ระเบียบที่ส่งเสริมลดอุปสรรคและภาระ เสริมสร้างความเชื่อมั่นในการใช้งานพร้อมทั้งจัดทำมาตรฐานการเชื่อมโยงข้อมูล
๔. จัดเก็บข้อมูลที่ดี มีการเชื่อมโยงข้อมูลและเปิดข้อมูล (Platform, Service, Open Data) ที่พร้อมต่อการนำไปพัฒนาต่อยอดและแบ่งปันสู่การใช้ประโยชน์ทั้งในเชิงเศรษฐกิจและสังคม
๕. ผลักดันเมืองต้นแบบด้วยการวิจัย พัฒนา และนวัตกรรม (Research Development And Innovation: RDI) ด้วยการสนับสนุนให้เกิดการทดลอง ทดสอบผลงานในสนามทดสอบจริง (Testbed และ Sandbox) เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์นวัตกรรมการพัฒนาเมืองอัจฉริยะสัญชาติไทย
๖. สร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ โดยจัดให้ช่องทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่เป้าหมายการพัฒนาได้ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมออกแบบ ร่วมบริหาร ร่วมตรวจประเมินผล (Citizen Engagement) เพื่อสร้างความยั่งยืน
๗. ขยายผลการพัฒนาเมืองอัจฉริยะสู่พื้นที่เป้าหมาย ด้วยการวางโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลทั้งในรูปแบบกายภาพ และในรูปแบบเทคโนโลยีดิจิทัล (IoT Platform, CCTV Platform เป็นต้น) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเมืองทั้งในประเทศและต่างประเทศ การจับคู่การพัฒนาระหว่างรัฐกับเอกชน หรือเอกชนกับเอกชน หรือรัฐ เอกชนและประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย

ตัวอย่างโครงการขับเคลื่อนระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

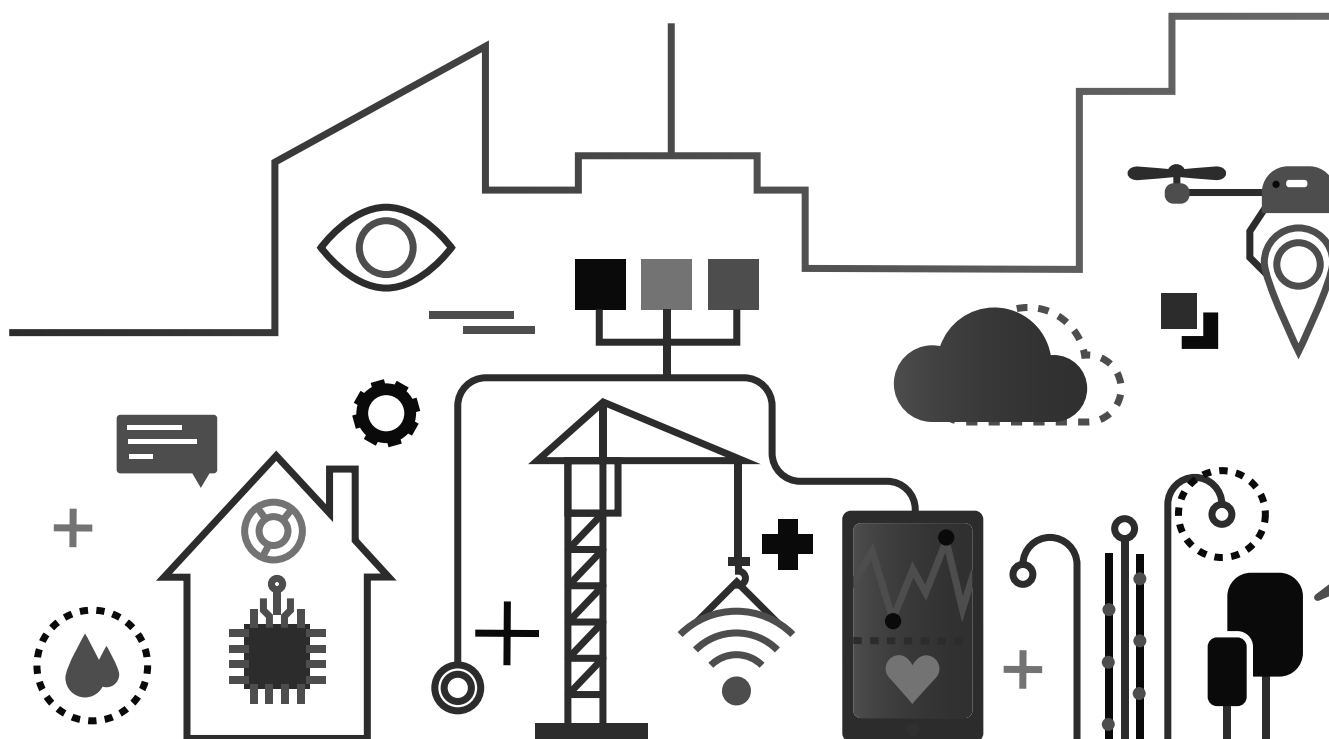
โครงการสำคัญ	แนวทางการดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยงาน
โครงการพัฒนาเมือง อัจฉริยะ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)	- วางแผนแม่บทการพัฒนาเมือง: เริ่มตั้งแต่การเลือกเมือง ซึ่งจะต้องมีคณะกรรมการร่วมระหว่างเมืองและกระทรวงดิจิทัลฯ เพื่อคัดเลือกพื้นที่ และวางแผนแม่บทการพัฒนาเมืองอัจฉริยะของพื้นที่นั้นให้ตรงกับความต้องการของประชาชนในเมือง - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลควบคู่กับพัฒนาคนร่วมกับรัฐบาลและเอกชน ได้แก่ เครือข่ายความเร็วสูง การสร้างเครือข่าย Internet of Things และ CCTV พร้อมทั้งต่อยอดการพัฒนาและสร้างให้มีการใช้พื้นที่ที่มีศักยภาพด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล เพื่อให้มีศูนย์นวัตกรรมดิจิทัลที่สนับสนุนงานด้านธุรกิจสร้างสรรค์และเป็นพื้นที่สำหรับการทำงานร่วมกัน - การพัฒนา Service Platforms ควบคู่กับการพัฒนาผู้ประกอบการเพื่อให้เกิดธุรกิจใหม่ในต้นเมืองอัจฉริยะ และสร้างงานสร้างรายได้ให้กับเมือง - ดูแลและขยายผลงานให้ครอบคลุมทั้งพื้นที่จังหวัด และเป็นต้นแบบให้จังหวัดอื่นต่อไป ร่วมกับการพัฒนาบุคลากร เพื่อความยั่งยืนในการพัฒนาเมืองอัจฉริยะที่นักพัฒนาเมืองจะสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการแก้ปัญหา และต่อยอดการพัฒนาเมืองได้ - ตั้ง Smart City Operation Center หรือ War Room ขึ้นที่ส่วนกลางเป็นการเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการและวางแผนการตัดสินใจในปัดต่อไป	- ๗๗ เมืองอัจฉริยะ ปี ๒๕๖๐ เริ่มพัฒนา Smart EEC ใน ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง ขยายผลการพัฒนาใน ภูเก็ต เชียงใหม่ ขอนแก่น - มูลค่าเพิ่มจากการลงทุน ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท IoT เพื่อเมืองอัจฉริยะ - กระตุ้น Demand สร้างตลาดอุตสาหกรรมดิจิทัลเพื่อเมืองอัจฉริยะ - เกิด Open Data Platform เมืองอัจฉริยะของไทย - ลดค่าน้ำมันในการเดินทางได้ ๑๗๕ ล้านบาทต่อปี - ลดการเกิดอุบัติเหตุและอาชญากรรมเพื่อเมืองน่าอยู่ปลอดภัย	หน่วยงานหลัก ดศ. มท. พน. คค. อก. วธ. อว. พม. หน่วยงาน ขับเคลื่อนรอง ทุกกระทรวง

ตัวอย่างโครงการสำคัญระยะ ๑ ปี ๖ เดือน

โครงการสำคัญ ระยะ ๑ ปี ๖ เดือน	หน่วยงาน
๑. โครงการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ ใน พื้นที่ ๗ จังหวัด กรุงเทพฯ ภูเก็ต เชียงใหม่ ขอนแก่น ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง	ดศ. คค. มท. พณ. อว.

ผลผลิต

- ๑) พัฒนาเมืองอัจฉริยะในพื้นที่ตัวแทน ๗ จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพฯ ภูเก็ต เชียงใหม่ ขอนแก่น ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง
- ๒) ประชาชนในท้องถิ่นการพัฒนามากกว่า ๒,๐๐๐,๐๐๐ คน ได้รับความสะดวกสบายในการเข้าถึงระบบบริการ สาธารณะพื้นฐาน และปลอดภัยจากอุบัติเหตุ และอาชญากรรม
- ๓) เกิดเครือข่ายการเชื่อมโยงข้อมูลของเมือง ในพื้นที่ตัวแทนพัฒนา ๗ จังหวัดเป้าหมาย

๕. ยุทธศาสตร์สร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล: ๒ ประเด็นขับเคลื่อน

๕.๑ การเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cybersecurity)

แม้ว่าแนวโน้มการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การค้าขายผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จะมีทั้งปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้นทุกปี โดยใน พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๕๙ มูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของไทยคิดเป็น ๒.๒๔ ล้านล้านบาท และ ๒.๕๒ ล้านล้านบาท ตามลำดับ^{๑๕} ประชาชนจำนวนมากยังขาดความเชื่อมั่นในการทำธุรกรรมผ่านทางออนไลน์ เนื่องจากกลัวการถูกฉ้อโกงจากการซื้อสินค้าและบริการผ่านทางออนไลน์ นอกจากนี้ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัลยังมาควบคู่กันกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่สามารถสร้างความเสียหายแก่ระดับบุคคลและระดับประเทศ โดยสถิติการรับมือภัยคุกคามของประเทศไทยในปี ๒๕๕๙ ที่รวบรวมโดย ThaiCERT พบว่า มีการรับแจ้งเหตุและประสานงานรับมือภัยคุกคามไซเบอร์ทั้งสิ้น ๓,๗๘๗ ครั้ง ซึ่งในรายละเอียดภัยคุกคามที่พบมากที่สุด ๓ อันดับแรกคือ มัลแวร์ (Malicious Code) การบุกรุกระบบ (Intrusions) และการฉ้อโกง (Fraud)

สถิติการรับมือภัยคุกคามของไทยเชิร์ตในปี 2559

▼ Statistics 2016

Incident Type / Month	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Sum
Abusive content	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Availability	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29	29
Fraud	98	95	66	73	164	125	104	52	57	55	43	70	1002
Information gathering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Information security	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	18	20
Intrusion Attempts	35	39	36	62	69	70	59	82	42	35	66	111	706
Intrusions	175	51	122	96	53	44	158	60	95	37	40	89	1020
Malicious code	97	123	80	104	168	167	49	14	78	30	89	21	1020
Other	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	405	308	304	335	454	406	370	208	272	157	240	338	3797

ที่มา: <https://www.thaicert.or.th/statistics/statistics-en2016.html>

โดยในส่วนของภาครัฐเองที่ได้มีการจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น และเริ่มให้บริการ E-Service และ Smart Service แก่ประชาชน และพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่มีการทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ต้องจัดทำแนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลในระบบสารสนเทศ และแนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของหน่วยงานภาครัฐ แต่หน่วยงานภาครัฐเองจำนวนหนึ่งก็ยังมีได้ตระหนักถึงภัยและผลกระทบในประเด็นความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลและระบบคอมพิวเตอร์ ประกอบกับภาครัฐเองประสบปัญหาที่ค่อนข้างรุนแรงในเรื่องของผู้เชี่ยวชาญหรือบุคลากรด้าน Cybersecurity

นอกจากนี้ ในการเปรียบเทียบกับต่างประเทศ ดัชนีด้านความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่น่าสนใจอีกตัวหนึ่ง คือ การจัดอันดับของ Global Cybersecurity Index & Cyberwellness Profiles โดยในปี ๒๕๕๘ สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) จัดประเทศไทยอยู่ในกลุ่มประเทศลำดับที่ ๑๕ จากทั้งหมด ๒๔ ลำดับกลุ่มประเทศ ซึ่งประเทศไทยยังเป็นรองสิงคโปร์ มาเลเซีย และอินโดนีเซีย จึงเป็นประเด็นเร่งด่วนที่ต้องบริหารจัดการเพื่อให้ประชาชนและภาคธุรกิจมีความเชื่อมั่นในการทำธุรกรรมออนไลน์ มีระบบรองรับที่ปลอดภัยจากภัยคุกคามไซเบอร์ มีการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มีมาตรการคุ้มครองและเยียวยาผู้บริโภค

^{๑๕} สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน), การสำรวจมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๙

แนวทางการขับเคลื่อน

มุ่งเน้นการสร้างเชื่อมั่นด้วยการป้องกันและปราบปราม ภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่มีความรุนแรงมากขึ้นและบางครั้งถึงขั้นสร้างความเสียหายแก่ระดับบุคคลและระดับประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดูแลหน่วยงานภาครัฐซึ่งจำนวนหนึ่งก็ยังมีได้ตระหนักถึงภัยและผลกระทบในประเด็นความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลและระบบคอมพิวเตอร์ รวมถึงเร่งแก้ปัญหาที่ค่อนข้างรุนแรงของประเทศไทยในเรื่องของการขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญหรือบุคลากรด้าน Cybersecurity ทั้งในภาครัฐและเอกชน

๑. บริหารจัดการภัยคุกคามไซเบอร์ ตั้งแต่การผลักดันกฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ การจัดตั้งหน่วยงานกลางด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ การพัฒนากลไกการปกป้องโครงสร้างพื้นฐานที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งยวด การพัฒนา Security Framework and Standards ไปจนถึงการพัฒนากำลังคนผู้เชี่ยวชาญด้าน Cybersecurity ของประเทศโดยเร่งด่วน
๒. พัฒนากลไกการคุ้มครองผู้บริโภคในการทำธุรกรรมออนไลน์ เช่น การผลักดันกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล การพัฒนากลไกเฝ้าระวัง ลดความเสี่ยงและผลกระทบจากการฉ้อโกงออนไลน์ การพัฒนาระบบการระงับข้อพิพาทออนไลน์ ไปจนถึงการส่งเสริมให้ภาคธุรกิจกำกับดูแลตนเองได้อย่างมีธรรมาภิบาล โปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นต้น

ตัวอย่างโครงการขับเคลื่อนระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

โครงการสำคัญ	แนวทางการดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยงาน
โครงการ ติดตามและเฝ้าระวังระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นอย่างยั่งยืน (Critical Infrastructure)	ระบุและทบทวนรายชื่อหน่วยงานที่อยู่ในกลุ่มโครงสร้างพื้นฐานที่มีความจำเป็นอย่างยั่งยืน เพื่อบริหารจัดการและลดความเสี่ยง กำหนดหน้าที่ของผู้ดูแลระบบที่ต้องเฝ้าระวัง และมีมาตรการดำเนินการเมื่อเกิดปัญหาภัยคุกคามไซเบอร์อย่างทันท่วงที และมีประสิทธิภาพ จัดให้มีแนวทางการสร้างภูมิคุ้มกันภัยคุกคามไซเบอร์แก่หน่วยงานและประชาชนทั่วไป ให้เกิดการเรียนรู้และตระหนักถึงภัยคุกคาม การลดความเสี่ยง และสร้างความปลอดภัยเมื่อมีการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลด้วยการขจัดจุดอ่อนที่จะชักนำภัย	โครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นอย่างยั่งยืน (Critical Infrastructure) มีความคล่องตัวในการบริหารจัดการปัญหา และป้องกันความเสี่ยง ใช้เวลาลดลงในการระงับเหตุ ลดปริมาณความเสียหาย หยุดยั้งภัยคุกคาม และดำเนินการทางกฎหมายกับผู้กระทำผิด	หน่วยงานหลัก ทุกกระทรวงที่เกี่ยวข้องในแต่ละภาคส่วน ได้แก่ ๑. ด้านตลาดเงิน ตลาดทุน ๒. ด้านทะเบียนราษฎร์ ๓. ด้านสุขภาพ ๔. ด้านสาธารณสุข ๕. ด้านการขนส่งคมนาคม ๖. ด้านโทรคมนาคม และการสื่อสาร ๗. ด้านการค้า การลงทุน ๘. ด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติ ๙. ด้านความปลอดภัย หน่วยงานร่วม ดศ. ทำหน้าที่ประสานงาน และดูแลภาพรวม

ตัวอย่างโครงการสำคัญระยะ ๑ ปี ๖ เดือน

โครงการสำคัญ ระยะ ๑ ปี ๖ เดือน	หน่วยงาน
๑. โครงการสนับสนุนการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจดิจิทัลอย่างมั่นคงปลอดภัย (Cybersecurity Missions)	ดศ.
๒. โครงการส่งเสริมความเชื่อมั่นในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (Thailand e-Commerce Sustainability)	ดศ.
๓. โครงการพัฒนานวัตกรรมบริการให้บริการ Cybersecurity	อว.

ผลผลิต

- ๑) จำนวนหน่วยงานภาครัฐระดับกรมที่มีการรักษาความมั่นคงปลอดภัยและรับมือจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ ไม่น้อยกว่า ๘๐ หน่วยงาน
- ๒) พัฒนาต่อยอดและกระตุ้นผู้ประกอบการให้เกิดความเชื่อมั่นในการเข้าสู่ระบบ e-Directory ที่เพิ่มขึ้น จำนวน ๑,๓๑๕ ร้านค้า โดยคิดเป็นจำนวนทั้งหมด ๒,๗๕๐ ร้านค้า

๕.๒ ขั้วเคลื่อนการพัฒนากฎหมายและมาตรฐานดิจิทัล (Digital Law & Regulation)

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่มีวิวัฒนาการอย่างก้าวกระโดด ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตที่ต้องเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก และไม่สามารถปฏิเสธได้ ดังเช่น ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อรูปแบบการบริโภคสินค้าและบริการที่เปลี่ยนไป ที่สามารถซื้อขายผ่านออนไลน์อย่างไร้ข้อจำกัดทางกายภาพ ดังนั้นการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องก้าวตามให้ทันกับเทคโนโลยีดิจิทัลที่เข้ามามีอิทธิพลต่อวิถีการดำรงชีวิตในปัจจุบัน ซึ่งกฎหมายและมาตรฐานเป็นปัจจัยสำคัญที่จะต้องปรับปรุงให้ทันสมัยรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ โดยรัฐบาลได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในประเด็นนี้เช่นกัน จึงได้ตรากฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความชัดเจนและถือปฏิบัติเป็นบรรทัดฐานเดียวกัน^{๑๖} ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นกฎหมายว่าด้วยการกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐต่างๆ ที่ดำเนินการเกี่ยวกับการอนุญาต การจดทะเบียน หรือการแจ้ง (ยกเว้น รัฐสภา และคณะรัฐมนตรี ศาลและกระบวนการพิจารณาคดี การบังคับคดี และการวางทรัพย์ กระบวนการยุติธรรม ทางอาญา การอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการปฏิบัติการทางทหารด้านยุทธการ การควบคุมยุทธภัณฑ์ และโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน) สามารถยื่นคำขอผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์แทนการมายื่นคำขอด้วยตนเองเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ภาคประชาชน
๒. พระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ถือเป็นกฎหมายหลัก เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และสอดคล้องกับสถานการณ์ของประเทศในปัจจุบัน โดยกำหนดให้คณะรัฐมนตรีต้องจัดทำมีนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมขึ้นตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการในการประกาศใช้และการแก้ไขปรับปรุงนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ให้ทำเป็นประกาศพระบรมราชโองการ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อมีการประกาศใช้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแล้ว หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตนให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติดังกล่าว และสำนักงบประมาณตั้งงบประมาณให้หน่วยงานของรัฐสอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาตินั้น ทั้งนี้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ดำเนินการตามภารกิจที่กำหนดในนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมต้องจัดทำหรือปรับปรุงแผนปฏิบัติการหรือแผนงานที่มีอยู่ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติดังกล่าวโดยเร็ว และส่งให้คณะกรรมการเฉพาะด้านที่คณะกรรมการมอบหมายเพื่อทราบ
๓. พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งมีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสมต่อการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ในปัจจุบัน ซึ่งมีรูปแบบการกระทำความผิดที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ตามพัฒนาการทางเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
๔. พระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นการตรากฎหมายเพื่อบูรณาการกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับระบบการชำระเงิน เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบการลดภาระในการปฏิบัติตามกฎหมายหลายฉบับ เกิดความคล่องตัว สะดวก และเอื้อต่อการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้พัฒนาบริการการชำระเงิน โดยมีการกำกับดูแลที่เหมาะสมกับขนาดและความเสี่ยงของธุรกิจ รวมถึงยกระดับการกำกับดูแลระบบการชำระเงินให้มีความมั่นคงปลอดภัย มีเสถียรภาพ สอดคล้องกับมาตรฐานสากล
๕. พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ๓) และ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลปรับปรุงกลไกในการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ให้ชัดเจนและสอดคล้องกับการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการกำหนดให้บุคคลสามารถพิสูจน์และยืนยันตัวตนผ่านระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลได้ โดยมีกลไกการควบคุมดูแลผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำเชื่อถือและปลอดภัย

^{๑๖} ปรับปรุงข้อมูลสถานะกฎหมายล่าสุด ณ เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๒

๖. พระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นการตรากฎหมายเพื่อให้มีหน่วยงานที่มีการบริหารงานที่คล่องตัว และมีประสิทธิภาพ เพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุน การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ
๗. พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๐) และฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๒) แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยองค์กร จัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ประกอบกับเทคโนโลยีการสื่อสารโดยใช้ คลื่นความถี่ได้พัฒนาขึ้น สมควรปรับปรุงการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ เพื่อให้การใช้คลื่นความถี่เกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนั้น เพื่อประโยชน์ในการแจ้งเหตุฉุกเฉินที่ต้องการความช่วยเหลือของประชาชน สมควรกำหนดให้มีเลขหมาย โทรศัพทฉุกเฉินแห่งชาติ เพื่อให้การรับแจ้งเหตุฉุกเฉินมีประสิทธิภาพสูงสุด
๘. พระราชบัญญัติสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นการตรากฎหมายเพื่อรองรับ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล โดยการรวมตัวของภาคเอกชนในธุรกิจหรืออุตสาหกรรมดิจิทัล ซึ่งมีความพร้อม ทั้งด้านกำลังคน ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์โดยตรง รวมทั้งมีความใกล้ชิดและความเข้าใจพฤติกรรม ของผู้บริโภค เพื่อเป็นองค์การสำคัญในการทำงานร่วมกับรัฐบาล และภาคเอกชนอื่นๆ ในการสนับสนุนการผลิต และพัฒนานวัตกรรมดิจิทัล อันจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาบุคลากรด้านดิจิทัล และการนำนวัตกรรมดิจิทัลไปประยุกต์ใช้ในประเทศไทยเพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน
๙. พระราชบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ เหตุที่ต้องตรากฎหมายฉบับนี้เนื่องจากความก้าวหน้า ทางเทคโนโลยีดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และแนวโน้มการเกิดการละเมิดสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลและสิทธิ ความเป็นส่วนตัวมีเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปแสวงหาประโยชน์หรือเปิดเผยโดยมิชอบหรือโดยไม่ได้รับ ความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล เพื่อประโยชน์ในทางการค้า หรือเพื่อประโยชน์ในการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ในการ กระทำความผิดต่างๆ เช่น การฉ้อโกง การหมิ่นประมาท เป็นต้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้ ย่อมส่งผลกระทบต่อความ เชื่อมั่นในการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จึงมีความจำเป็นในการตรากฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูล ส่วนบุคคลของประเทศ เพื่อสร้างกลไกการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่เป็นมาตรฐานเดียวกันและสอดคล้อง กับมาตรฐานที่เป็นสากล โดยไม่ต้องสร้างภาระหน้าที่แก่ผู้เกี่ยวข้องจนกลายเป็นข้อจำกัดหรืออุปสรรคในการประกอบ ธุรกิจการค้าหรือการให้บริการของภาคส่วนต่างๆ จนเกินสมควร
๑๐. พระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒ เหตุที่ต้องตรากฎหมายฉบับนี้เนื่องจาก ในปัจจุบันการให้บริการหรือการประยุกต์ใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต โครงข่ายโทรคมนาคม หรือการ ให้บริการโดยปกติของดาวเทียมมีความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์อันอาจกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ ดังนั้น เพื่อให้สามารถป้องกัน หรือรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ ได้อย่างทันทั่วทั้งที่ สมควรกำหนดลักษณะของภารกิจหรือบริการที่มีความสำคัญเป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ ทางสารสนเทศทั้งหน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานเอกชน ที่จะต้องมีการป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยง จากภัยคุกคามทางไซเบอร์ มิให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงในด้านต่างๆ รวมทั้งให้มีหน่วยงานเพื่อรับผิดชอบ ในการดำเนินการประสานการปฏิบัติงานร่วมกันทั้งภาครัฐและเอกชน ไม่ว่าในสถานการณ์ทั่วไปหรือสถานการณ์ อันเป็นภัยต่อความมั่นคงอย่างร้ายแรง ตลอดจนกำหนดให้มีแผนปฏิบัติการและมาตรการด้านการรักษา ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ อย่างมีเอกภาพ และต่อเนื่อง อันจะทำให้การป้องกันและการรับมือกับภัยคุกคาม ทางไซเบอร์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๑๑. พระราชบัญญัติการบริหารงานและเชื่อมโยงข้อมูลภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นการตรากฎหมายเพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานและเชื่อมโยงข้อมูลภาครัฐ เพิ่มประสิทธิภาพ และอำนวยความสะดวกโดยกำหนดให้มีการจัดทำข้อมูลและบริการในรูปแบบดิจิทัล (Digitization) การแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานของรัฐ (Integration) โดยมีการจัดตั้งศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางแห่งชาติ เพื่อรองรับการแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกันและมีระบบบริการดิจิทัลแบบเบ็ดเสร็จจุดเดียวเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลไปยังบริการดิจิทัลระหว่างหน่วยงานรัฐเข้าด้วยกัน การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐในรูปแบบดิจิทัล (Open Government Data) โดยให้เปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐในรูปแบบดิจิทัลต่อสาธารณะผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Government Data Center) เพื่อให้ประชาชนสามารถสืบค้นและนำมาใช้ประโยชน์ได้ โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ

ดังนั้น ประเด็นขับเคลื่อนการพัฒนา กฎหมายและมาตรฐานดิจิทัล (Digital Law & Regulation) จึงเป็นเรื่องสำคัญที่รัฐบาลต้องอำนวยความสะดวกให้เกิดขึ้น เพื่อแก้ไข บรรเทาปัญหาอุปสรรคต่างๆ ต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศต่อไป

แนวทางการขับเคลื่อน

มุ่งปรับปรุง และพัฒนาให้มีกฎหมาย กฎ ระเบียบที่ทันสมัยชัดเจน และมีมาตรฐานข้อมูลที่เป็นสากลเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินธุรกิจ การดำรงชีวิตของประชาชน รองรับการเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

๑. กำหนดมาตรฐานข้อมูลที่เป็นสากล สอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่ได้รับการยอมรับเป็นการทั่วไป จัดให้มีระบบและข้อมูลมีความพร้อมต่อการเชื่อมโยงและใช้ประโยชน์ในการทำธุรกรรมระหว่างรัฐ เอกชนและข้ามหน่วยงาน มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบทันที
๒. คัดกรองข้อมูลส่วนบุคคล บริหารจัดการข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytic) ต้องเป็นไปโดยไม่ส่งผลกระทบต่อข้อมูลส่วนบุคคล อีกทั้งมีการจัดตั้งหน่วยงานกลางดูแลและคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์การให้ความยินยอมและขอบเขตการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล
๓. ภาครัฐจัดทำชุดกฎหมาย กฎระเบียบที่ทันสมัย ชัดเจน มีกฎหมายที่เอื้อต่อการพัฒนาให้การทำ E-Business ในประเทศไทย มีความสะดวก รวดเร็ว ลดต้นทุน และน่าเชื่อถือ การเคลื่อนย้ายสินค้ามีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วยระบบ e-Logistics ด้านระบบการชำระเงิน มีวิวัฒนาการใหม่ๆ เพื่อสนับสนุนการทำธุรกรรมทางการเงินของประเทศที่สะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือ
๔. มีกลุ่มกฎหมายที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมให้มีผลใช้บังคับ ซึ่งจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้างเชิงสถาบัน การจัดตั้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่ขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรม

ตัวอย่างโครงการขับเคลื่อนระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

โครงการสำคัญ	แนวทางการดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยงาน
ปฏิรูประบบกฎหมายที่เน้นการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาดิจิทัล ยกเลิกกฎหมายที่เป็นอุปสรรค	- บูรณาการกฎหมายทั้งระบบ ด้วยการทบทวนกฎหมาย กฎ ระเบียบ ที่มีอยู่ในปัจจุบันและจัดกลุ่มกฎหมาย ที่ต้องบัญญัติขึ้นใหม่ ปรับปรุง หรือยกเลิก - ทบทวนกฎหมายที่เป็นอุปสรรค และบัญญัติกฎหมายเพิ่มเติมที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล จากกฎหมายที่มีอยู่ ณ ปัจจุบัน เพื่อกำหนดกรอบปฏิบัติที่เหมาะสม กับบริบทของการพัฒนาดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคมในภาพรวม - ติดตามและปรับปรุงกฎหมาย ให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง	- ชุดกฎหมายที่ได้รับ การปรับปรุง เช่น จัดให้มีกฎหมายคุ้มครองพลเมืองดี ผู้แจ้งเบาะแสจนนำไปสู่การจับกุมผู้กระทำความผิด เป็นต้น - กฎหมายฉบับใหม่ที่เหมาะสม ต่อบริบทการขับเคลื่อนประเทศ ที่ไม่ได้จำกัดเฉพาะ เรื่องสารสนเทศเท่านั้น เช่น กฎหมายเกี่ยวกับการรองรับนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นต้น	หน่วยงานทุกกระทรวง ที่รับผิดชอบดูแลกฎหมายแต่ละฉบับที่เกี่ยวข้อง

โครงการสำคัญ	แนวทางการดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยงาน
การกำหนดมาตรฐานเพื่อการเชื่อมโยงข้อมูล	- ตรวจสอบ รวบรวม และจัดกลุ่มมาตรฐานที่จำเป็นเร่งด่วน - จัดทำมาตรฐานต่างๆ ที่จำเป็นเพิ่มเติม ซึ่งต้องไม่ส่งผลกระทบต่อ การเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบต่างๆ ในภาพรวม	ชุดมาตรฐานที่จำเป็นครบถ้วน ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ทั้งนี้ ในบางกรณีจำเป็นต้องปรับใช้มาตรฐานสากลในทันที เช่น มาตรฐานการจราจรทางอากาศ ของ ICAO มาตรฐาน Information Security เป็นต้น	หน่วยงานทุกกระทรวง เพื่อกำหนดและจัดทำมาตรฐานที่จำเป็นเพื่อนำไปใช้ในรูปแบบเดียวกัน

ตัวอย่างโครงการสำคัญระยะ ๑ ปี ๖ เดือน

โครงการสำคัญ	หน่วยงาน
๑. โครงการ จัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	ดศ.
๒. จัดทำกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญของกฎหมายที่มีการปรับปรุงและบัญญัติขึ้นใหม่	ดศ.

ผลผลิต

กลุ่มกฎหมายที่มีการปรับปรุงและบัญญัติขึ้นใหม่ทั้งสิ้น ๘ ฉบับ

๖. ยุทธศาสตร์พัฒนากำลังคนให้พร้อมเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล: ๑ ประเด็นขับเคลื่อน

๖.๑ การพัฒนากำลังคนและประชาชนสู่ยุคดิจิทัล (Digital Manpower And Digital Literacy)

การพัฒนาอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีดิจิทัลส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนทั้งในด้านรูปแบบการใช้ชีวิตและการประกอบอาชีพอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากเทคโนโลยีดิจิทัลถูกนำมาใช้ในการอำนวยความสะดวกในทุกมิติ ประชากรในยุคปัจจุบันจึงต้องมีความสามารถในการเรียนรู้ อัปเดตตัวเองให้เท่าทันกับเทคโนโลยีที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็วตลอดเวลา สามารถประมวลผลข้อมูลที่มีความซับซ้อน คิดอย่างเป็นระบบ และตัดสินใจจากข้อมูลที่หลากหลายได้ และต้องสามารถฉกฉวย ใช้ประโยชน์จากโอกาสที่มาพร้อมกับเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสร้างนวัตกรรม สร้างรายได้ สร้างธุรกิจ พัฒนางานในหน้าที่ หรือพัฒนาตนเอง

ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงานและการดำรงชีวิต OEECL ได้จัดประเภทของทักษะที่จำเป็นไว้ ๔ ทักษะ ได้แก่

Digital Literacy อันเป็นทักษะพื้นฐานที่ทุกคนต้องมี ได้แก่ การอ่านออกเขียนได้ การคิดวิเคราะห์ และรู้ทันข้อมูลในโลกยุคดิจิทัล มีความรู้ความเข้าใจเรื่องความปลอดภัย ความเป็นส่วนตัว เป็นทักษะที่ประชากรยุคดิจิทัลจำเป็นต้องมีเพื่อการดำรงชีวิตในสังคมยุคดิจิทัล

Complimentary Skill ซึ่งเป็นทักษะ Non-Digital พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการทำงานในยุคดิจิทัล เช่น การทำงานเป็นทีม การประมวลผลข้อมูล การสื่อสาร การวางแผน และการแก้ไขปัญหา

Generic Digital Skills ซึ่งเป็นทักษะด้านดิจิทัลพื้นฐานสำหรับการทำงานในบริษัททั่วไปในยุคปัจจุบัน ได้แก่ ความสามารถในการค้นหาข้อมูล การใช้ซอฟต์แวร์และอุปกรณ์ดิจิทัลต่างๆ

Specialist Skills คือทักษะในการทำงานด้านดิจิทัลระดับสูง ได้แก่ การเขียนโปรแกรม การสร้างแอปพลิเคชัน หรือการบริหารจัดการระบบ เป็นต้น

ปัจจุบันในประเทศไทย ยังมีความต้องการในการพัฒนากำลังคนให้พร้อมสำหรับเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลในทุกระดับ ตั้งแต่การพัฒนา Digital Literacy และทักษะพื้นฐานด้านดิจิทัลสำหรับประชาชนทั่วไปในการดำรงชีวิต การพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านดิจิทัลสำหรับยกระดับความสามารถในการประกอบอาชีพทั่วไป เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการทำงานที่สูงขึ้น การพัฒนาทักษะระดับสูงด้านดิจิทัล ทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ โดยจำนวนบัณฑิตด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่ผลิตได้ มีจำนวนและคุณภาพไม่เพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรม โดยประเทศไทย มีผู้ทำงานด้านพัฒนาซอฟต์แวร์และบริการซอฟต์แวร์ไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ คน (ที่มา TDRI) รวมไปถึงการพัฒนาทักษะกำลังคนเพื่อเตรียมพร้อมต่องานใหม่ๆ ทางด้านดิจิทัลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เช่น งานด้านการสร้างเนื้อหาดิจิทัล การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นต้น

แนวทางการขับเคลื่อน

มุ่งเน้นการพัฒนากำลังคนและประชาชนเข้าสู่ยุคดิจิทัล เพื่อแก้ปัญหากำลังคนของประเทศไทยที่ขาดแคลน บุคลากรด้านดิจิทัลในทุกกระดับ และขาดแคลนเป็นอย่างมากในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และปัญหาเรื่องการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอย่างปลอดภัยของประชาชนทั่วไป ไปสู่การพัฒนากำลังคนในทุกกลุ่มทั้งกลุ่มทำงานด้านดิจิทัลและกลุ่มทำงานอื่นๆ ให้มีทักษะดิจิทัลที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพ รวมไปถึงการพัฒนาประชาชนทั่วไปให้สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างปลอดภัย สร้างสรรค์และรู้เท่าทันสื่อ

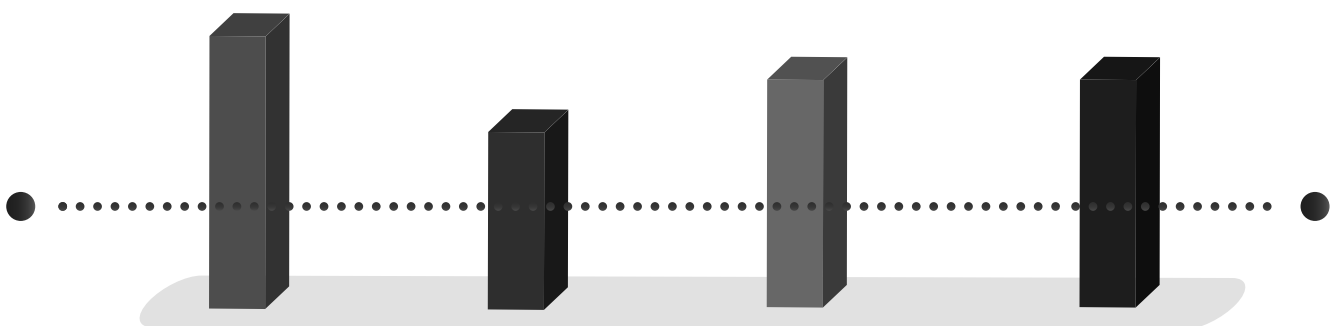
๑. พัฒนารอบแนวคิด (Framework) สำหรับทักษะดิจิทัลแต่ละประเภทเป็นมาตรฐานกลาง เพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานระหว่างนายจ้าง ผู้ที่ต้องการพัฒนาทักษะ และสถาบันที่ทำหน้าที่ฝึกอบรม

๒. ส่งเสริมสนับสนุนให้บริษัทเอกชนที่เป็นผู้นำในด้านเทคโนโลยี สถาบันอบรม สถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง จัดการเรียนการสอน การอบรมหรือกิจกรรมที่สร้างความเชี่ยวชาญและทักษะที่จำเป็นสำหรับกลุ่มเป้าหมาย (กลุ่มทำงานด้านดิจิทัล และกลุ่มทำงานอื่นๆ)

๓. ส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคเอกชนพัฒนากำลังคนในหน่วยงาน องค์กร ให้มีทักษะดิจิทัลที่เกี่ยวข้อง ด้วยกลไกสร้างแรงจูงใจ เช่น สิทธิประโยชน์ทางภาษีและการสนับสนุนหรืออุดหนุนทางการเงิน

๔. อำนวยความสะดวกและให้สิทธิพิเศษในการเข้าประเทศมาทำงานของบุคลากรจากต่างประเทศที่มีความเชี่ยวชาญด้านดิจิทัลเฉพาะทาง

๕. สร้างความตระหนักให้ประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มเด็กและเยาวชน กลุ่มสูงอายุ และกลุ่มผู้ด้อยโอกาส มีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย สร้างสรรค์ รู้เท่าทัน เกิดประโยชน์ ความรับผิดชอบต่อสังคม

ตัวอย่างโครงการขับเคลื่อนระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

โครงการสำคัญ	แนวทางการดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยงาน
การเสริมสร้างศักยภาพและเตรียมความพร้อมกำลังคนดิจิทัล	- พัฒนากำลังคนด้านดิจิทัลในภาคอุตสาหกรรม การศึกษา และสังคม เพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประเทศที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล - ยกระดับความสามารถด้านดิจิทัลของแรงงานไทยสู่ความเป็นเลิศในระดับภูมิภาคและระดับสากล - ถ่ายทอดองค์ความรู้การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้กับธุรกิจและแนวทางการเปลี่ยนผ่านธุรกิจเดิมสู่การทำธุรกิจยุคดิจิทัล (Digital Transformation) โดยเฉพาะธุรกิจ SMEs - เร่งสร้าง Digital Tech Startup ควบคู่กับการส่งเสริมอุตสาหกรรมดิจิทัลเดิมให้สามารถตอบโจทย์ความต้องการของภาคเอกชนได้อย่างแท้จริง	- มีผู้ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านดิจิทัลในอุตสาหกรรมต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า ๕๕,๐๐๐ ราย - เพิ่มทักษะและการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างถูกต้องและปลอดภัย ในระดับชุมชนและโรงเรียนทั่วประเทศ ไม่น้อยกว่า ๒๐๐,๐๐๐ ราย - กำลังคนดิจิทัลสามารถสอบ Certification ระดับ Professional ได้ ๗,๐๐๐ ราย	หน่วยงานขับเคลื่อนหลัก ดศ. ศธ. อว. นร. (สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ) หน่วยงานขับเคลื่อนรอง อก. พณ.
การพัฒนาขีดความสามารถเชิงดิจิทัลภาครัฐด้านการยกระดับศักยภาพบุคลากรภาครัฐ (Digital Government Skills)	จัดทำกลไก และมาตรการ/เครื่องมือช่วยเพิ่มศักยภาพบุคลากรของหน่วยงานภาครัฐให้มีทักษะความเชี่ยวชาญด้านระบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ให้บรรลุผลสำเร็จในการดำเนินงานตามนโยบายเศรษฐกิจดิจิทัลของรัฐบาล แบ่งเป็น ๑. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชิงดิจิทัลด้านศักยภาพบุคลากรภาครัฐ ๒. การบูรณาการข้อมูลทุกขั้นตอนด้านศักยภาพบุคลากรภาครัฐกับหน่วยงานทุกฝ่าย ๓. การยกระดับบริการด้านศักยภาพบุคลากรภาครัฐทั้งระบบ ผ่านการเชื่อมโยงข้อมูล ณ จุดเดียว	เพิ่มศักยภาพบุคลากรของหน่วยงานภาครัฐให้มีทักษะความเชี่ยวชาญสำหรับการทำงานที่มีสภาพแวดล้อมเป็นดิจิทัล	หน่วยงานขับเคลื่อนหลัก นร.(ก.พ.) ดศ. พันธมิตรกับสถานศึกษาและองค์กรต่างๆ ทั้งในและนอกประเทศ
โครงการพัฒนาผู้เชี่ยวชาญและกำลังคนด้านวิทยาการข้อมูล (Data Science)	พัฒนาผู้เชี่ยวชาญและกำลังคนด้าน Big Data รองรับปริมาณและความต้องการในอนาคต	กำลังคนด้าน Big Data Analytics	หน่วยงานขับเคลื่อนหลัก ดศ. ศธ.

โครงการสำคัญ	แนวทางการดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยงาน
การพัฒนาผู้เชี่ยวชาญและกำลังคนด้าน Cybersecurity ของประเทศไทย (Cybersecurity Specialists and Professionals)	จัดตั้ง Cybersecurity Training Facility (ภายใต้หน่วยงานกลางด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ) และเร่งพัฒนาผู้เชี่ยวชาญและกำลังคนด้าน Cybersecurity ทั้งในภาครัฐ และภาคเอกชน ให้เพียงพอรองรับกับภัยคุกคามไซเบอร์ที่มาพร้อมกับยุคดิจิทัล ให้ทัดเทียมกับการพัฒนาด้านนี้ของประเทศอื่นในภูมิภาค	– Cybersecurity Training Facility ๑ ศูนย์ – จำนวนผู้เชี่ยวชาญด้าน Cybersecurity ทั้งในภาครัฐและเอกชน จำนวน ๑,๐๐๐ คน – จำนวนกำลังคนในสาขาดิจิทัล ทั้งในภาครัฐ และเอกชนที่มีความรู้เรื่อง Cybersecurity ๓,๐๐๐ คน	หน่วยงานขับเคลื่อนหลัก ดศ. กท. สตช. หน่วยงานขับเคลื่อนรอง ทุกกระทรวง

ตัวอย่างโครงการสำคัญระยะ ๑ ปี ๖ เดือน

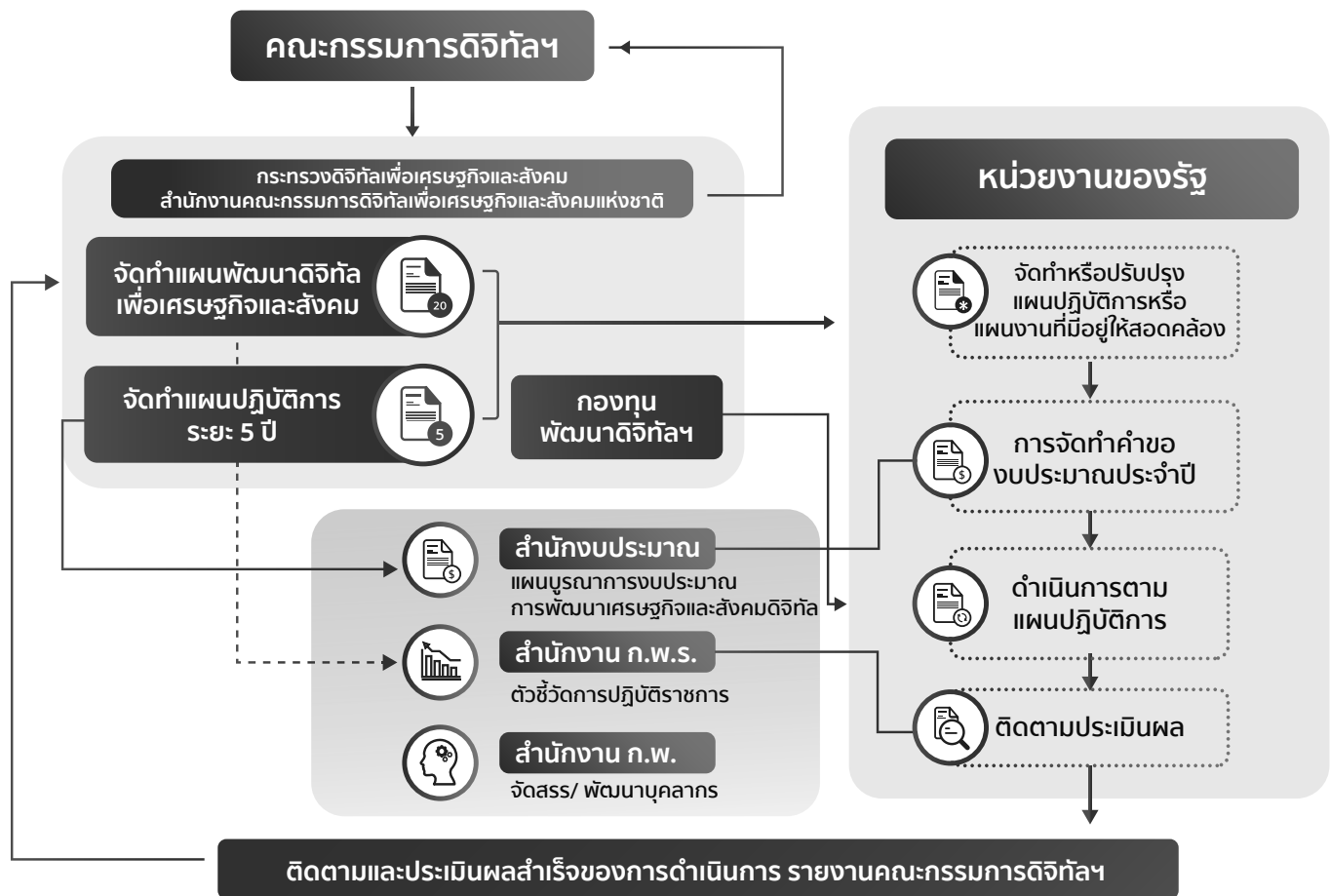
โครงการสำคัญ ระยะ ๑ ปี ๖ เดือน	หน่วยงาน
๑. โครงการส่งเสริมศักยภาพการพัฒนาบุคลากรดิจิทัล	ดศ. ศธ. รง.
๒. โครงการยกระดับทักษะและศักยภาพบุคลากรภาครัฐ	นร. ดศ.
๓. โครงการพัฒนาทักษะผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านดิจิทัล	ดศ. นร. ศธ. อว.

ผลผลิต

- ๑) เกิดทักษะแรงงานด้านดิจิทัล (Digital Workforce) ๒๐๐,๐๐๐ คน
- ๒) ข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ ๕๐,๐๐๐ คน ได้รับการยกระดับและพัฒนาศักยภาพด้านดิจิทัล
- ๓) ผู้เชี่ยวชาญด้าน Cybersecurity ๑,๐๐๐ คน

อนึ่ง โครงการที่กล่าวถึงในแต่ละประเด็นการขับเคลื่อนต่างๆ เหล่านี้ เป็นโครงการที่แสดงถึงพลังความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกันจากหลายหน่วยงาน ซึ่งเป็นโครงการที่ส่งผลกระทบสูง สร้างคุณประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับประเทศอย่างเป็นผลสำเร็จเป็นรูปธรรม ตลอดจนยังเป็นฐานในการกำหนดหัวข้อการจัดทำแผนบูรณาการประจำปีงบประมาณ ตามกรอบยุทธศาสตร์การจตุรัสระบบประมาณที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นเจ้าภาพรวมทั้งเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานตามกรอบวาระนโยบายยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนของประเทศของรัฐบาล เพื่อพัฒนาประเทศตามประเด็นสำคัญเร่งด่วนต่อเนื่อง

กลไกการขับเคลื่อน

บทที่ ๕ กลไกการขับเคลื่อน

กลไกการขับเคลื่อนประเทศตามแผนปฏิบัติการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) จะให้ความสำคัญต่อการวางรากฐานการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทยเพื่อเตรียมพร้อมต่อการปรับเปลี่ยนสู่บริบทใหม่ในยุคดิจิทัล ด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ภายใต้นโยบายการขับเคลื่อนประเทศไทย สิ่งที่ต้องเร่งดำเนินการคือการขับเคลื่อนให้เห็นผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมกับการพัฒนาโครงสร้างเชิงสถาบันใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและมิติทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปในยุคปัจจุบันและอนาคต ตลอดจนการบูรณาการและการจัดสรรทรัพยากรที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างให้เกิดความสมดุลในการบริหารจัดการอย่างคุ้มค่า และจัดให้มีกลไกในการทำงานและติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

ทั้งนี้ ในการขับเคลื่อนการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยให้เกิดสัมฤทธิ์ผลจำเป็นต้องอาศัยกลไกการขับเคลื่อนตาม พ.ร.บ. การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ควบคู่กับการกำหนดกลไกสนับสนุนทั้งในส่วนของกลไกการพัฒนายุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน กลไกการบูรณาการการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติการ และกลไกการติดตามประเมินผลและติดตามสถานการณ์

๑. กลไกการขับเคลื่อนตาม พ.ร.บ. การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐

พ.ร.บ. การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดกลไกการขับเคลื่อนในเชิงสถาบัน ที่กำหนดให้มีคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นคณะกรรมการระดับชาติที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดนโยบายและทิศทางการเงิน การคลัง การลงทุน รวมทั้งมาตรการทางภาษี และสิทธิประโยชน์ต่างๆ ตลอดจนเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการจัดให้มีหรือปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมและมีคณะกรรมการเฉพาะด้านทำหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการ และมีสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลเป็นหน่วยปฏิบัติการหลักในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายและแผนการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นหน่วยงานวิชาการมีอำนาจหน้าที่หลักในการจัดทำร่างนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และร่างนโยบายและแผนเฉพาะด้าน เป็นศูนย์กลางในการประสานงาน และสนับสนุนการปฏิบัติงานตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งนโยบายและแผนเฉพาะด้าน สรรวจเก็บรวบรวมข้อมูล ติดตามความเคลื่อนไหวของสถานการณ์ด้านการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม แนวโน้มการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม แผนปฏิบัติการ แผนงานรวมทั้งมาตรการที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล เป็นหน่วยปฏิบัติการหลัก มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม และสนับสนุนทุกภาคส่วนให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมและนวัตกรรมดิจิทัล ตลอดจนพัฒนาและส่งเสริมให้เกิดการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และความมั่นคงของประเทศ โดยมีอำนาจหน้าที่หลักในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ส่งเสริมสนับสนุนการลงทุนหรือประกอบกิจการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมหรือนวัตกรรมดิจิทัล ส่งเสริมสนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรด้านอุตสาหกรรม และนวัตกรรมดิจิทัล

ในด้านกลไกการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัตินั้น พ.ร.บ. การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การประกาศใช้และการแก้ไขปรับปรุงนโยบายและแผนระดับชาติดังกล่าวให้ทำเป็นประกาศพระบรมราชโองการ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยเมื่อมีการประกาศใช้แล้ว ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยดำเนินการตามนโยบายและแผนระดับชาติดังกล่าวและให้สำนักงบประมาณตั้งงบประมาณให้หน่วยงานของรัฐให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาตินั้น นอกจากนี้ยังกำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ดำเนินการตามภารกิจที่กำหนดในนโยบายและแผนระดับชาติ จัดทำหรือปรับปรุงแผนปฏิบัติการหรือแผนงานที่มีอยู่ให้สอดคล้อง และส่งให้คณะกรรมการเฉพาะด้านที่คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมอบหมายเพื่อทราบในกรณีที่คณะกรรมการเฉพาะด้านที่ได้รับมอบหมาย เห็นว่าแผนปฏิบัติการหรือแผนงานที่ได้รับยังไม่สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ให้แจ้งให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของแผนดำเนินการปรับปรุงให้สอดคล้อง

ภายใต้ พ.ร.บ. การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ยังได้กำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมขึ้นในสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายเกี่ยวกับการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้เป็นตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล

๒. กลไกการพัฒนายุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

ในการพัฒนายุทธศาสตร์ แผนงาน และมาตรการการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพื่อรองรับการดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จำเป็นต้องนำกระบวนการวิจัยเชิงนโยบาย (Policy Research) ที่มุ่งเน้นให้เกิดการกำหนดยุทธศาสตร์บนพื้นฐานของข้อมูลทางวิชาการและข้อมูลสถิติเข้ามาใช้ ควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกกลุ่ม ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาควิชาการ มีส่วนร่วมในการออกแบบนโยบาย (Policy Design) ทั้งการเสนอแนวคิด เสนอแนะ เสนอทางเลือก และให้ความเห็นในการพัฒนายุทธศาสตร์ แผนงาน และมาตรการผ่านช่องทางและแพลตฟอร์มต่างๆ โดยทำงานในลักษณะเครือข่ายความร่วมมือร่วมกัน รวมทั้งการกำหนดกลไกการทดลองนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในสภาพแวดล้อมเฉพาะ (Regulatory Sandbox) ก่อนเสนอคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและรัฐบาล เพื่อกำหนดเป็นนโยบายสาธารณะตามกลไกของ พ.ร.บ. การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังกล่าวข้างต้น

การพัฒนายุทธศาสตร์ แผนงาน และมาตรการดังกล่าว จะต้องสามารถปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาของประเทศ สถานการณ์ปัจจุบัน สภาพปัญหา และศักยภาพของประเทศ การพัฒนาในบริบทโลก และข้อตกลงระหว่างประเทศ ตลอดจนทิศทางและแนวโน้มการพัฒนาในอนาคต ทั้งในมิติการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในเชิงองค์รวม กฎหมาย กฎระเบียบ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยมีความมุ่งหมายให้เกิดการพัฒนายุทธศาสตร์ แผนงาน และมาตรการที่เป็นนวัตกรรมทางนโยบาย (Policy Innovation) และเป็นการสร้างต้นแบบการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Model)

ทั้งนี้การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามกลไกการพัฒนายุทธศาสตร์ดังกล่าวจะมุ่งการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลในกระบวนการทำงานสำคัญ อาทิ การนำเทคโนโลยีการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) มาใช้ในการวิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์การพัฒนาดิจิทัลของประเทศ การจัดให้มีแพลตฟอร์มการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนผ่านระบบดิจิทัล (Crowdsourcing Platform) เป็นต้น

๓. กลไกการบูรณาการการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

ในการนำนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงานและมาตรการการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไปสู่การปฏิบัตินั้น นอกเหนือจากกลไกการขับเคลื่อน ตามที่ได้ระบุไว้ใน พ.ร.บ. การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว จำเป็นต้องมีการกำหนดกลไกการบูรณาการการทำงาน โดยกำหนดบทบาทภารกิจของหน่วยงานขับเคลื่อนหลักในสังกัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ให้มุ่งเน้นการทำงานในลักษณะเชื่อมโยงสอดประสานกัน ทั้งในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล โดยสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจะมีบทบาทสำคัญในการเป็นศูนย์กลางในการสื่อสาร ประสาน และบูรณาการความร่วมมือ ให้ทุกภาคส่วน นำนโยบายการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งการให้เงินทุนสนับสนุน ในการดำเนินการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ผ่านกองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล จะเป็นหน่วยปฏิบัติการหลักในการส่งเสริม และสนับสนุนทุกภาคส่วนให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรม และนวัตกรรมดิจิทัล ตลอดจนพัฒนาและส่งเสริมให้เกิดการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และความมั่นคงของประเทศ โดยทำงานร่วมกับส่วนราชการ และองค์การมหาชนในสังกัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เพื่อผลักดันการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

นอกจากนี้ จะร่วมมือกับสำนักงานประมาณ นำกลไกการจัดทำงบประมาณแผ่นดิน มาใช้ในการถ่ายทอดเป้าหมาย ตัวชี้วัดและแนวทางการดำเนินงาน ตามที่ได้กำหนดไว้ในนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน และมาตรการการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สู่การกำหนดยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ และกรอบการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการในแต่ละปีงบประมาณ ทั้งในมิติการบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ (Agenda Based) และบูรณาการเชิงพื้นที่ (Area Based) รวมทั้งร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) ให้มีการกำหนดตัวชี้วัดการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐให้สอดคล้อง ทั้งในลักษณะของการกำหนดตัวชี้วัดเฉพาะหน่วยงานและตัวชี้วัดที่มีเป้าหมายร่วมกัน เพื่อเป็นกรอบสำหรับหน่วยงานของรัฐในการวางแผนและกำหนดแนวทางดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของตนให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงานและมาตรการการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งจะวางกลไกในการทำงาน ในลักษณะเชื่อมโยงและบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐเพื่อการขับเคลื่อนการพัฒนา ให้บรรลุเป้าหมายในเชิงองค์รวม

เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามภารกิจการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมในหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีทิศทางดำเนินงานที่สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ จะกำหนดบทบาทของผู้บริหารระดับสูงในหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน ให้เป็นผู้นำในการวางยุทธศาสตร์และผลักดันการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมตามภารกิจของหน่วยงาน

รวมทั้งจะร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) วางกลไกในการวางแผนและพัฒนากำลังคนดิจิทัลของรัฐให้สอดคล้องกับความต้องการตามบริบทการพัฒนาของประเทศ เพื่อเป็นกำลังสำคัญของรัฐในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลทั้งในปัจจุบันและในอนาคต โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างศักยภาพของผู้บริหารระดับสูงในหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ ในศักยภาพของเทคโนโลยีดิจิทัลและสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในงานตามภารกิจของหน่วยงาน ให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่ไปการยกระดับความรู้และทักษะของบุคลากรภาครัฐ ทั้งในส่วนของบุคลากรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะในสายวิชาชีพด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ให้มีความรู้ความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและการให้บริการของภาครัฐและการพัฒนาบุคลากรทั่วไปให้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นการสร้างวัฒนธรรมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงานของภาครัฐ

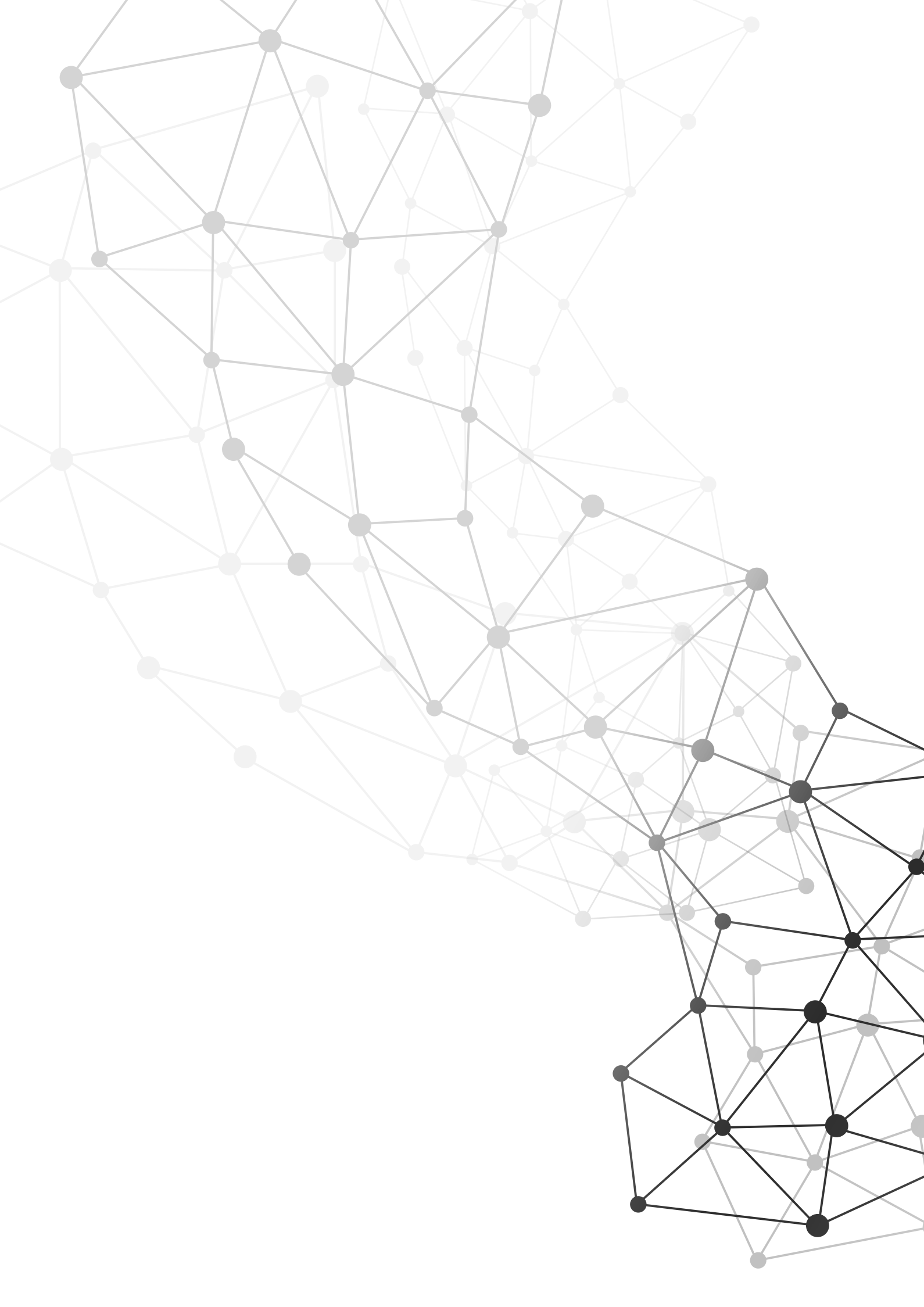
นอกจากการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกับหน่วยงานกลาง และหน่วยงานของรัฐต่างๆ ทั้งสำนักงบประมาณ สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงาน ก.พ. ดังกล่าวแล้วในการขับเคลื่อนการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมให้บรรลุเป้าหมาย ยังจำเป็นต้อง มีกลไกการประสานความร่วมมือเชื่อมโยง และบูรณาการการทำงานกับภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยการทำงานในลักษณะเครือข่าย หรือพันธมิตรร่วมกันระหว่างกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกับหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาควิชาการ และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

๔. กลไกการติดตามและประเมินผล และติดตามสถานการณ์

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน และมาตรการการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไปสู่การปฏิบัตินั้น จำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยการกำหนดให้มีกลไก หรือเครื่องมือในการติดตามสถานะ และรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานในแต่ละมาตรการ ให้คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และคณะกรรมการเฉพาะด้านได้รับทราบเป็นระยะ รวมทั้งจะกำหนดให้มีการประเมินผลสำเร็จของการดำเนินงานทั้งในช่วงระหว่างและในช่วงสิ้นสุดระยะเวลาของนโยบาย และแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม มีการประเมินความพึงพอใจและการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกกลุ่ม เพื่อนำมาทบทวน ประกอบการพิจารณาปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์ แผนงาน และมาตรการต่างๆ ให้เหมาะสม และสอดคล้องกับสถานการณ์

สำหรับการติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการตามภารกิจที่กำหนดในนโยบาย และแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมนั้น จะร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) นำกลไกการประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ ที่มีการกำหนดตัวชี้วัดการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐ ตามที่ได้กล่าวมาแล้วในส่วนของกลไกการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเข้ามาใช้ โดยมุ่งประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงาน ทั้งในมิติภารกิจเชิงยุทธศาสตร์ (Agenda Based) มิติเชิงพื้นที่ (Area Based) และมิติการบริหารจัดการและพัฒนานวัตกรรมบริการ (Innovation Based)

ในการติดตามความก้าวหน้าและสถานการณ์การพัฒนาดิจิทัลในภาพรวมของประเทศจะกำหนดให้มีกลไกการติดตาม จัดเก็บ วิเคราะห์ ประเมิน และคาดการณ์สถานการณ์การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยการพัฒนาศูนย์ข้อมูลอัจฉริยะ (Intelligence Center) ที่มีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ โดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และคณะกรรมการเฉพาะด้าน ในการวางยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจของประเทศ อีกทั้งยังเป็นแหล่งข้อมูลเปิดสำหรับหน่วยงานของรัฐ ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาชน และภาควิชาการ ในการติดตาม และรับทราบถึงสถานการณ์การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ และเป็นปัจจุบัน รวมทั้งจะกำหนดให้มีกลไกในการติดตามสถานการณ์ปัญหาและข้อจำกัดในการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพื่อผลักดันการกำหนดมาตรการ หรือแนวทางในการแก้ปัญหา ลดข้อจำกัด และส่งเสริมการสร้างสภาพแวดล้อม (Ecosystem) ที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมดิจิทัลของประเทศ

พิมพ์ที่ : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา
ถนนสามเสน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๓ ๐๖๑๓ โทรสาร ๐ ๒๒๔๓ ๑๘๒๐

